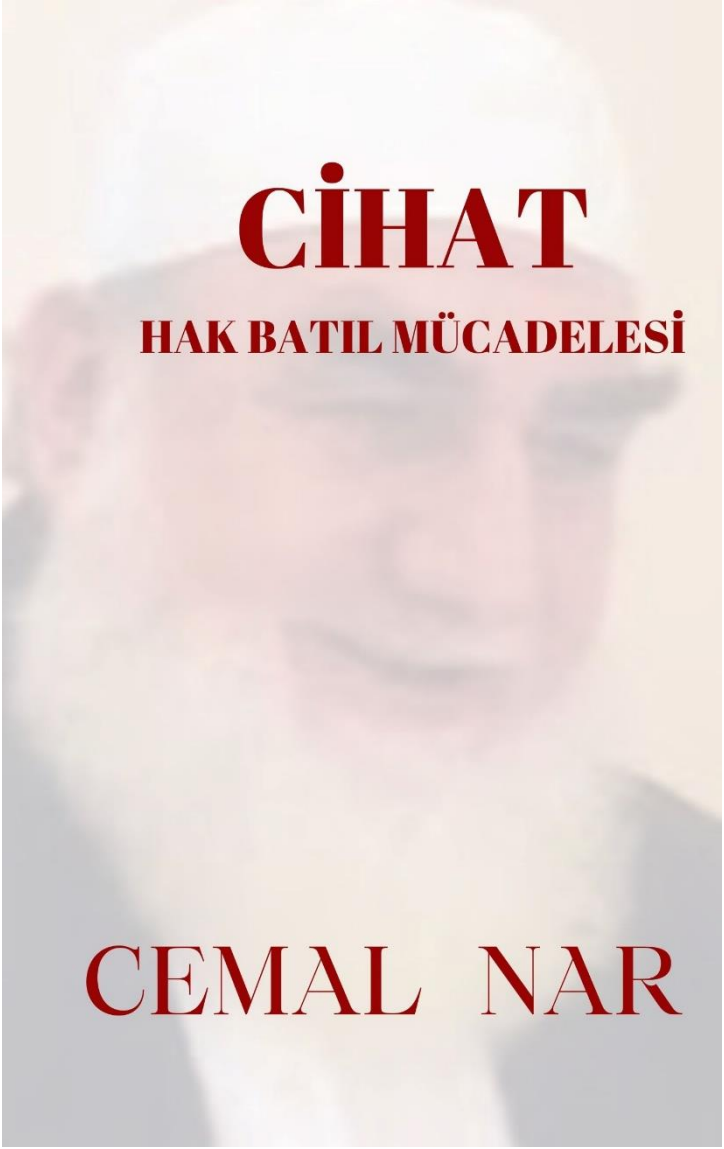




# CİHAT

## HAK BATIL MÜCADELESİ

### CEMAL NAR

***İthaf:***

***İslam'ın bilinmesini ve Müslümanlar tarafından güzelce yaşanarak dünyaya tebliğ edilmesini kendisine dert edinerek hep bunu düşünen, sürekli “ne yapabiliriz?” diyerek hep bunu konuşan, bunun dertlileriyle hemhâl olan sevgili dostumuz muhterem Şekerci Arif Aktolun Efendiye ithaf olunur.***

**Cemal Nar**

**CEMAL NAR**

**CİHAT**  
**HAK BATIL MÜCADELESİ**

**Kahramanmaraş**  
**2013**

## CEMAL NAR

07. 01. 1955 de Kahramanmaraş / Hartlap'ta doğdu. İlkokulu kendi şehrinde, İmam Hatip Lisesini 1973'de Diyarbakır'da, Yüksek İslam Enstitüsü'nü 1977 de Kayseri'de bitirdi ve aynı yıl Kahramanmaraş /Andırın Lisesine Din Dersi Öğretmeni olarak tayin edildi. 1980'de atandığı Kahramanmaraş İmam Hatip Lisesinde eğitim ve öğretimin yanında uzun yıllar değişik yerlerde sohbet, vaaz, seminer, konferans ve yazılarıyla halk eğitimine katkı sundu, irşat ve tebliğ hizmetlerinde bulundu. Aynı okuldan 2003'de emekli olmak zorunda kalan yazar, halen okuma, yazma, irşat ve tebliğ çalışmalarını sürdürmektedir. Evli ve dört çocuk babasıdır.

Cemal Nar yazılı çalışmalarının bir kısmını [www.cemalnar.com](http://www.cemalnar.com) sitesinde yayınlamaktadır. Sohbet, vaaz, ders, seminer, konferans gibi görsel çalışmalarının bir kısmını da videolar halinde Youtube sayfasında sunmaktadır. Zaman içinde değişik gazete, dergi ve sitelerde yazdı. İnternette yazarın binlerce makalesine ve videosuna erişilmektedir.

Yayınlanmayı bekleyen birçok eseri yanında yazarın yayınlanmış kitapları şunlardır:

- 1- Anılar Ve İbretler 2- Bu Sistemden İslam'a 3- İslamlaşma Bilinci 4- İslam Sancısı 5- Arş Gölgesi 6- Tasavvufun Anahtarı 7- Âlimin Önderliği 8- İslam'da Devlet Ve Siyaset 9- İlim Ve Özgürlük 10- İlim Ve İktidar 11- İmanın Kıymeti ve Korunması 12- İman Ve Etkisi 13- Aydınlanma Yolu Tasavvuf 14- İnançta Arınma 15- İnançta Kirlenme 16- Okuma Aşkı 17- İslam'a Göre Irkçılık ve PKK Ekseninde Kürt Sorunu 18- İnsana Ulaşmak 19- İslam'da Cihat Hak Batıl Mücadelesi 20- İncanın Kıvancı 21- Sistem ve Şeriat 22- Osmanlıdan Cumhuriyete Büyük Kırılma 23- Gönül Azığı 24- Laiklik Sorgulaması 25- Derdimiz İslam 26- Adı

Konmamış Savaş 27- Batılılaşmayla Hesaplaşma 28- Aydınların Karanlığı 29- Kitap Sevgisi Yazma Aşkı 30- İmam Hatip Davası Ve Hacı Kalay 31- İslam'ın Özeti 32- İslam'da Irkçılık Ulusalçılık Milliyetçilik 33- İslam'sız Olmaz 34- İlimsiz Olmaz 35- Davetsiz Olmaz 36- Hesaplaşmadan Olmaz 37- Kıymet Bilmek 38- Hatırlatmalar 39- Laik Sistemde İslamî Siyaset Sorunu 40- Müslüman Kimliğin Kodları 41- Bize Düşen 42- İslam davası 43- Din Diyalog Ve ılımlı İslam 44- İslam'da Sakal Ve Kıyafet 45- Okuduğun Kadarsın 46- İslam'da İnsan İlişkileri - Din Muameledir- 47- İslam'a Ensar Olmak 48- Tanıdığım Maraşlı Hocalar. 49- Acilen İslam Birliği 50- Engin Gönül Yüce Ruh 51- İslam'da İnsan Onuru Ve Çağa Yansıması 52- Güncelin Dili 53- Hizmetten Teröre Gülen Sorgulaması 54- Türkiye'de Dindar Siyaset Pratiği 55- İnternette Kral Sözler 56- İslam Düşüncesinde Sağlık Ve Şifa 57- Hastalara Armağan 58- Maraş Hazineleeri 58- Birey Üstüne Eleştiriler 59- İlim Ve Alim Üstüne Eleştiriler 60- İrfan Hayatımız Üstüne Eleştiriler 61- Devlet Ve Medeniyet Yolu Hicret 62- Sevgili Peygamberimiz Mekke Döneminde İslam'a davet 1- 2. Ciltler 63- Peygamber Örneğinde Ahlak Ve Merhamet 64- Kalpten Dile Eğitim Ve Terbiye 65- Batılılaşma Cinnetinde Aydınlar Ve Kurumlar 66- Kitap Ve Yazma Sorumluluğu 68- Allah Teâlânın Yardımı Ve Zafer Şartları

## İÇİNDEKİLER

### Önsöz

#### **HAK BATIL MÜCADELESİ**

Hak Batıl Mücadelesinde İnsan  
İnsanın İrade ve Özgürlüğü  
Hak Batıl Mücadelesinde Akrabalık  
Hak Batıl Mücadelesinde Dostluk  
Hak Batıl Mücadelesinde Evler  
En Yakınlarla İmtihan  
Hak Batıl Mücadelesinde Saflar Nettir  
Hakkın Ölçüsü İslam'dır  
Peygamberler ve İslam  
İslam'ın Ötesi Batıldır  
Batılın Geçici Galibiyeti  
Batılı Yakından Tanımak  
Hak Batıl Mücadelesi Kaçınılmazdır  
İslam Barış İster  
Çıkış Noktası  
Hakkın Temel İlkeleri  
Hakkın Batıla Dönüşme Tehlikesi  
Korkunç Bir Sahne  
Yaman Bir Mücadele  
Asr-ı Saadet Örneği  
Örnek Metot Burada  
Batıl Güce Dayanır  
Batılın Mevlası Yoktur  
Ayetlerin Açılımı  
Batıla Güç Hazırlama Görevi  
İslam ve Sistem  
Ne Kadar Güç Hazırlama  
Kafirlerin Yüzsüzlüğü  
Bir Zamanlar Osmanlı Vardı  
Bir de Şunlara Bakınız  
Yanlış Tevekkül ve İtimat  
Silah Herşey Değildir  
Savaştan Kaçmak Büyük Günahtır  
Savaşta Sayısal Oran

Barışı Koruma  
Kendi İçimizde Barış  
Emirler Vermesi Yasak Koyması  
Kendi Dışımızda Barış

## ***CİHAD***

Cihatın Tanımı  
Cihatın Hükümü  
Cihat Kimlere Farzdır?  
Cihatın Sebebi  
Hassas Bir Konu  
Batılların Çifte Standart ve Çarpıtması  
Çağın Cihati Çok Farklıdır  
Batılların “Kutsal Savaş” Yalanı  
İçimizde Türeyen Köksüzler

Cihatın Amacı

Cihatın Çeşitleri

I. “Kime Karşı Yapılır?” Sorusuna Göre:

- 1-Nefisle Cihat
- 2-Şeytanla Cihat
- 3-Fasıklarla, Zalimlerle Cihat
- 4-Kafirle Cihat

II. “Nasıl Yapılır?” Sorusuna Göre :

- 1-Kalple Fikirle Cihat
- 2-Kelam ve Kalemle Cihat
- 3-Malla Cihat
- 4-Canla Cihat

Kur’an’da Cihat

Hadislerde Cihat

Cihat Ordusu Ashab

Nerdesin Ey Ümmet-i Muhammed

Ümmetin Kıyamı Önemlidir

Cihat Kurtuluştur

İslam’a Ashab Olmak

***Sonsöz***

***Kaynaklar***

## ÖNSÖZ

Âlemlerin Rabbi Yüce Allah'ımıza hamd'u senalar, O'nun gönderdiği bütün Peygamber efendilerimize, özellikle de bütün insanlara ve cinlere son elçisi olan Sevgili Peygamberimiz Efendimize, hepsinin de hane halkına ve ashabına salat ve selamlar olsun.

Bu kitap yıllar öce yeni neslimize hak ile batılın mücadelesini ve cihadı anlatmak için yazılmıştı. Yeniden gözden geçirilerek yayınlanması bu günlere kismetmiş. Batılla mücadelenin yer yer zafiyet gösterdiği zamanımızda bunlara dikkat çekmeyi çağın bir tanığı olarak vazife bildik. Bundan sonraki satırlar, hep bu konuların birer açılımı olacaktır inşallah Allah Teâla yar ve yardımcımız olsun. Bu cihatta Allah Teâlâ'nın yardımını hak etmek ve zafere ulaşmak için gereken şartları "Allah'ın Yardımı ve Zafer Şartları" kitabımızda ayrıca işledik.

Kitabı yazarken eserlerinden istifade ettiğimiz bütün yazarlara ve emeği geçen bütün kardeşlerimize dua ediyoruz. Allah Teâla hepsinden razı olsun, hizmetlerini kabul buyursun ve hepimizi hakkı savunan ve batılla savaşımlardan ederek cennetinde birleştirsın.

Her halükarda Alemlerin Rabbi Yüce Allah Teâla'ımıza hamd- u senalar, övgüler ve bitip tükenmeyen nimetlerine sonsuz şükürler olsun!

**Cemal Nar**

**Ekim 2007<sup>1</sup>**

**Kahramanmaraş**

---

<sup>1</sup> Bugün 2013'e girdik. Kitabı baskı için yeniden okuyor ve varsa hatalarını tashihe çalışıyor, kısa ilaveler yapıyorum. Bu eklerdeki bazı olayların tarihi 2007'den sonra ise, sebebi budur. Muhtemel bir merakı gidermek için bunu belirtmek istedim.

## **HAK BATIL MÜCADELESİ**

### **Hak Ve Batılın Tarifi**

“Hak”, dilimize Arapçadan geçen çok zengin kelimelerimizden biridir. Lügatler ona şu manaları yükler: *Doğru, gerçek, hakikat, adalet. Adaletin, kanunun, geleneğin gerektirdiği şey. Doğruluk, gerçeklik, iddiaya uygunluk. İş, emek ve zahmetin karşılığı. Hisse, pay. İnsaf.*<sup>1</sup>

Aynı zamanda bu kelime “Allah Teâla ” için de kullanılır. “*Hak Din*” de “O’nun katında geçerli olan biricik din İslam” anlamındadır. *Hak getire, hak vergisi, hakka yürümek, hakkın rahmetine kavuşmak* hep aynı manada kullanılan güzel deyimlerimizdendir.

Arapça’ da “*sahih ve sabit olma, doğru ve gerekli olma*” manaları ağırlık kazanır.<sup>2</sup>

“Batıl” da yine Arapçadan alınma bir kelimedir. “*Boş ve manasız olan, gerçeğe uymayan, doğru ve haklı olmayan, hakkın gayrı ve hükümsüz olan, hukuki netice doğurmayan*” manalarına gelir.<sup>3</sup> Biz de bu çalışmamızda batılı, *İslam Dininin zıttı ve gayrısı olan* anlamına kullanıyoruz. Yaygın anlamıyla “*küfür/inkâr*” anlamına yani.

Kelimelerin de ifade ettiği gibi hak ile batıl birbirinin karşıtıdır. Asla yan yana olmaz, sürekli karşı karşıya

---

<sup>1</sup> Bkz. D. Mehmet Doğan, Büyük Türkçe Sözlük, , s. 449 – 450.

<sup>2</sup> Bkz. Mu’cemu’l Vasit.

<sup>3</sup> Bkz. D. Mehmet Doğan Büyük Türkçe Sözlük, , s120.

savaşır. Hakkın olduğu yerde batıl durmaz, duramaz. Duramamalı da. Çünkü hak ile batıl zikredildiğinde zihne genellikle şu kelimeler damlar: mücadele, kavga, savaş, cihat. Merak edene ise hemen sonucu sunalım; zafer daima haklıdır. Çünkü haklıdır, haklıdır.

Evet, hak gerçekten hak ise, batıla galip gelir. Bu Allah (azze ve celle)'in değişmez kanunlarındanr:

**“De ki. “Hak geldi, batıl yok oldu. Elbette batıl yok olmaya mahkûmdur.”<sup>1</sup>**

Batıl hak karşısında yok olmaya, en azından hakka teslim olarak Onun hâkimiyetini kabul etmeye mahkûmdur. Nasıl ki dünyanın her yerinde ve her zaman iki kere iki dört ederse, bu matematiksel bir kanunsa, aynen onun gibi dünyanın neresinde ve ne zaman hak batılla savaşır, hak galip gelir ve batıl yok olur. O buna mahkûmdur. Bu, her iki kavramın tabiatı gereğidir. Bu da sosyal bir kanundur ve bütün bu kanunları koyan Allah Teâlâdır.

Yüce Yaratıcımızın bütün zamanları ve mekânları kuşatan evrensel kanunları, aynı zamanda asla değişmez kanunlardır. Bunun aksine bir durum görüldüğü zaman iyi incelenmelidir. Orada muhakkak hakkın, yani hakkı savunan insanların bir eksikliği, bir kusuru veya Allah (azze ve celle)'in ortam gereği icra ettiğı bir başka kanunu vardır.

Buradan anlaşılan odur ki batıl da yaşamak için hakka düşmanlık yapmak zorundadır. Hakkın varoluşu onu aşağılık duygusuna iter ve kendini savunmak için savaşmak zorunda hisseder. Batılı rahatsız eden, batılı mutsuz eden, batılı barış bilmez eden de bu duygulardır.

Bunlar bilindikten sonra bir yerde hak ile batılın anlaşıkklarının ve barış içinde yaşadıklarının duyulmasını, her ikisi için de bir zafiyet alameti, özellikle de hakkın tabiatında bir gevşeme, bir bozulma, bir hastalanma alameti olarak

---

<sup>1</sup> İsra 81.

değerlendirmek gerekir. Hak için sağlık alameti değildir bunlar.

Bilindiği gibi aklı başında insanlar akılla, fikirle, ilimle, hikmetle, delil, belge ve kanıtlarla mücadele ederler. Zalimler ve zorbalar bunlardan anlamaz, dolayısıyla bunları aramaz. Onların anladığı sadece kaba kuvvet ve güçtür. Batıl da zaten genellikle zalimlerin ve zorbaların davasıdır ve dayanağı aynen öyledir.

Onun için genellikle batıla efendilik sökmez. O, güçten anlar. Hak bunu bilmesine rağmen, mücadelesini yine akılla, fikirle, ilim ve hikmetle yapmalı ama yedekte daima batılı korkutacak ve hakka haksızlık yapmaktan caydıracak maddi güç ve kuvvet de bulundurmalı. Cihat her zaman gerekebilir ve hak ehli cihada her an hazır olmalıdır. Cihada hazır olmayan hak, zillete hazır olmalıdır.

Hak, Allah Teâlânın indirdiği ve razı olduğu din olduğu için, Allah (azze ve celle) hak ehlinin Mevlasıdır. Yani yar ve yardımcısıdır. Daima onları sever ve onlara yardım eder, zafere erdirir. Batıl, Allah (azze ve celle)'in indirdiklerini çirkin görür ve daime onları yok etmek için savaşır. Allah Teâla bu bakımdan onların yar ve yardımcısı değildir. Bu açıdan bakıldığında onların Mevlası yoktur.

### **Hak Batıl Mücadelesinde İnsan**

"Hak" ister iman ile ilgili olsun, ister dünyevî meseleler hakkında olsun doğruya, adalete uygun ve gerçek olandır. "Hak" olanın zıttı "batıl"dır. Bu ikisinin arasındaki ezeli mücadele Allah Teâlâ'nın dilemesi iledir. Bunu bilerek mücadele etmenin faydaları çok büyüktür. İşte şu ayet-i kerime bu gerçeği bildirir:

**“O peygamberlerin bir kısmını diğerlerinden üstün kıldık. Allah Teâla onlardan bir kısmı ile konuşmuş, bazılarını da derece derece yükseltmiştir. Meryem oğlu İsa'ya açık mucizeler verdik ve onu Rûhu'l-Kudüs ile**

**güçlendirdik. Allah Teâla dileyeydi o peygamberlerden sonra gelen milletler, kendilerine açık deliller geldikten sonra birbirleriyle savaşmazlardı. Fakat onlar ihtilafa düştüler de içlerinden kimi iman etti, kimi de inkâr etti. Allah Teâla dileyeydi onlar savaşmazlardı; lâkin Allah Teâla dilediğini yapar.”<sup>1</sup>**

Bilindiği gibi Hak Batıl mücadelesinin başında Peygamberler vardır. Bu peygamberlerin birbirlerine karşı bazı üstünlük ve meziyetlerinin olması tabiidir. Bu bizzat kendilerinden kaynaklandığı gibi gönderildikleri kavim ve zamanın gereği bazı ihtiyaçlardan ve mecburiyetlerden de kaynaklanmış olabilir. Ama sonuçta kesin bilinen odur ki bu bir takdir-i ilahi neticesindedir.

Onlardan öylesi vardır ki, Allah Teâlâ vasıtasız olarak sadece onunla konuşmuştur. Musa (a.s.)'nın durumu böyledir. Bazılarına da yüksek ve yüce mertebeler tahsis etmiştir. Son peygamber Hz. Muhammed (s.a.v.)'in durumu böyledir. O, hem dünyada hem de âhirette öncekilerin ve sonrakilerin efendisidir. Peygamberlerin babası Halil İbrahim (a.s.)'in durumu da bunun gibidir. O peygamberlerden öylesi de vardır ki, ona ölüleri diriltme, anadan doğma kör ve alacalıyı iyileştirme ve gayptan haber verme gibi engin mu'cizeler verilmiş, Cibrîl-i Emin ile kuvvetlendirilmiştir. Bu peygamber, Meryem oğlu İsa'dır.

Allah Teâla isteseydi bu peygamberlerden sonra gelen ümmetler, peygamberleri kendilerine açık deliller ve engin hüccetler getirdikten sonra onları katletmezlerdi. Allah Teâlâ dileyeydi onlar çekişmezler, ihtilafa düşmezler ve birbirleriyle savaşmazlardı ve peygamberlerin hak din üzerinde ittifak ettikleri gibi, Allah Teâla onları peygamberlere uyma hususunda birleştirirdi. Ama öyle dilemedi. Çünkü insana değer verdi Allah Teâla ona akıl ve irade verdi. Seçme kabiliyeti verdi. Onu güdülen bir hayvan seviyesinden,

---

<sup>1</sup> Bakara 2/253.

kendini idare eden insan seviyesine çıkardı. Akıl ve iradesinin gereğini yapmasını istedi.

### **İnsanın İrade ve Özgürlüğü**

Ne yazık ki bazı insanlar bu bağışlanan ve kendilerini kıymetli yapan kabiliyetlerini kötüye kullandılar. Küfrü, batılı seçtiler. Allah Teâla da seçtiklerini yaratarak onlara istedikleri yolu açtı. “Öyle olsun” dedi. Dünya bir imtihan alanıydı sonuçta.

Evet, sonuçta Allah Teâlabilir kısmını, onlardan dindeki ihtilafları ve çeşitli fasit görüş ve mezheplere ayrılmaları sebebiyle doğru yolu bulmalarını dilemedi. Dolayısıyla onların bazıları imanda sebat etti, bazıları ise ayrılıp küfre saptı.

Allah Teâla dileyeydi, insanlara irade ve seçme kabiliyet ve imkânını vermezdi, insanoğlunu cansız varlıkların veya meleklerin tabiatında yaratırdı, böylece birbirleriyle çekişmez ve birbirlerini öldürmezlerdi. Fakat Allah Teâlâ hikmet sahibidir, insanların menfaatine olan şeyleri yapar. Bunların hepsi Allah Teâlanın kaza ve kaderiyle olur. Allah Teâla dilediğini yapandır. Dileyeydi hepsi aynı şekilde anlayan, düşünen, isteyen kullar yaratabilirdi. O takdirde bir başka âlem bir başka düzen olurdu. Allah Teâla bunu değil mevcut olanı istemiştir.

Ancak insanların ihtilâf edebilir kabiliyette yaratılmaları gerçekleri anlamalarına, iradelerini iyiye kullanmalarına, nefis ve şeytan yerine Allah Teâlanın elçilerine uymalarına engel değildir; ihtilâf ve tercih seçenekleri içinde bunlar da vardır. İnsanların bir kısmı akıl ve iradelerini küfrü ve inkârı seçmek, bir kısmı da imanı seçmek üzere kullanmışlar, böylece yeryüzünde daima mü'minler (Allah Teâlanın peygamberleri vasıtasıyla gönderdiği hak dine inananlar) ve kâfirler (hak dine inanmayanlar) olmuştur. İnsanların birbirine düşmeleri ve savaşmalarının sebebi, başta din olmak üzere çeşitli konulardaki farklı anlama, inanma, düşünme ve

istemeleridir yani ihtilâfır ve ihtilâf ise kullardan kaynaklanmaktadır.

Üstelik bu peygamberler açık mucizelerle gelmiştir. İnsanların ellerinde onu inkâr ve ret edecek güç ve kuvvet de yoktur. İnatlaşarak küfrü sürdürenler bu gibi hallerde sihir/büyü bahanesine sarılmışlardır. Allah Teâla Teâlâ dileseydi elbette böyle yapamazlardı, “lâkin Allah Teâlâ dilediğini yapar.”

### **Hak Batıl Mücadelesinde Akrabalık**

Bu mücadele insan etrafında dönüp dururken, asıl olan özgür irade ile hakkı tercih olunca, zaman zaman akrabalar arasında bile hak batıl mücadelesinin yaşandığı görülmektedir. Hatta Peygamber çocukları bile yer yer birbirleriyle mücadele etmişlerdir. İnsanın yeryüzündeki ilk ataları olan Adem’in iki oğlu Habil ve Kabil kıssası bunu anlatır.

Kur’an-ı Kerîm’in bize takdim ettiği bir örnek de Saffat Suresinde İbrahim’dir (as):

**“Selam olsun İbrahim'e! İşte böyle ödüllendiririz Biz iyileri! Gerçekten o Bizim tam inanmış has kullarımızdandı. Biz de ona, salih kişilerden, üstelik peygamber olacak bir evladı, İshakı müjdeledik. Kendisine de İshaka da feyiz ve bereketler verdik. Onların neslinden gelenler arasında iyi davranan da var, kendi nefesine açıkça zulmeden de!”<sup>1</sup>**

Bu ayetlerde Hz. İsmail’in kurban ediliş kıssasının hikmetine işaret ediliyor. Hz. İbrahim (a.s)’ın iki oğlu Hz. İshak (a.s)’dan Yahudi ve Hristiyanların mensup olduğu İsrail oğulları, Hz. İsmail (a.s)’dan ise Araplar ve diğer Müslümanlar dünyaya yayılmışlardır. Dünyadan nice soy ve sülale geçip gitmiş, onların isimleri bile kalmadığı halde

---

<sup>1</sup> Saffat 109-113.

Allah Teâla Hz. İbrahim'in nesline bu bereket ve şerefi vermiştir.

Allah Teâla Teala bu kıssayı anlatmakla onlara şöyle demek istiyor: Sizin ecdadınız İbrahim, İsmail ve İshâk (a.s), ihlasları ile bu şerefe yükseldiler. Siz de onlar gibi olmak isterseniz bu ihlası kazanmaya çalışın. Yoksa, önderlik soydan ileri gelmez. Nitekim onların soylarında iyiler gibi, zalimler de bulunmaktadır.

Bunların hikayelerini Kur'an-ı Kerîm'de bol bol okuruz. Verilmek istenen mesaj çok açıktır:

**“Allah Teâla 'a ve ahiret gününe iman eden hiçbir milletin, Allah Teâlanın ve Resûlünün karşısına çıkan kimseleri, isterse o kimseler babaları, evlatları, kardeşleri ve sülaleleri olsun, sevip dost edindiklerini göremezsin. İşte Allah Teâla onların kalblerine imanı nakşetmiş ve Kendi tarafından bir ruhla onları desteklemiştir. Onları, içinden ırmaklar akan cennetlere, hem de ebedî kalmak üzere yerleştirecektir. Allah Teâla onlardan, onlar da O'ndan razıdır. İşte onlar Allah Teâlanın tarafında olanlardır. Ve iyi bilin ki, felaha erenler, Allah Teâlanın taraftarları olacaktır.”<sup>1</sup>**

Gerçekten iman etmiş bir kalpte küfrün, batılın sevgisi kalmaz. Zaten bir insanda bir kalp bulunur.<sup>2</sup> Orada iman varsa küfür, hak varsa batıl çıkar gider. Dinde yakınlığın ölçüsü kan değil imandır. Kan ve yakınlık bağları iman bağı ile çeliştiklerinde kopuverirler. İki sancak yani Allah Teâlanın sancağı ile şeytanın sancağı arasında bir çekişme ve düşmanlık yoksa bu bağları birlikte gözetmek mümkündür. Allah Teâla taraftarları ile şeytan taraftarları arasında bir savaşın olmadığı sıralarda müşrik olan anne-babaya iyi davranmak emredilen bir davranıştır. Aralarında mücadele,

---

<sup>1</sup> Mücadele 58/22.

<sup>2</sup> “Allah bir kişinin göğüs boşluğunda iki kalp yaratmamıştır,” Ahzap 4.

sürtüşme, düşmanlık ve savaş varsa bu durumda tek olan kalple ve tek olan bağla ilgisi olmayan bütün bağlar kopar.

Nitekim Ebu Ubeyde Bedir savaşında babasını öldürmek zorunda kalmıştı. Ebu Bekir Sıddık oğlu Abdurrahman'ı öldürmeye kalkışmıştı. Mus'ab bin Umeyr kardeşi Ubeyd bin Umeyr'i öldürmüştü. Hz. Ömer, Hz. Hamza, Hz. Ali, Ubeyde ve Haris yakınlarını ve akrabalarını öldürmüşlerdi. Kan ve yakınlık bağlarından soyutlanarak din ve inanç bağına sarılmışlardı. İşte bu Allah Teâlanın ölçüsünde bağların ve değerlerin yükselebileceği en yüksek noktaydı.<sup>1</sup>

### **Hak Batıl Mücadelesinde Dostluk**

Mesele sadece akrabalık sorunu değildir. Aynı zamanda dostluk ve arkadaşlık da testten geçecektir:

**“Mü'minler, mü'minleri bırakıp, kâfirleri vefî edinmesin. Kim böyle yaparsa, Allah Teâla ile ilişkisini kesmiş olur. Ancak onlar tarafından gelebilecek bir tehlike olursa başka! Allah Teâla sizi, kendisine isyan etmekten sakındırır. Dönüş yalnız Allah Teâlayadır.”<sup>2</sup>**

Veli demek, dost, sevgili, idareci, hâmi, koruyucu, dost, yönetici, bir kimsenin işlerini üstlenen, destekleyip yardım eden anlamlarına gelir. Normalde babalar ve kardeşler insanın en yakınlarıdır. Fakat hak ve batıl mücadelesi o kadar ciddi bir konudur ki orada her değer yeniden ifadesini bulur. Her değer özgür irade ile yeniden seçilir ve biçimlendirilir, konumlandırılır.

Yasaklanan dostluk, kâfirlere gönülden bağlanmak, mü'minleri bırakıp onlara sevgi beslemektir. Bu, Müslüman yöneticilerin, diğer Müslümanların aleyhine olmamak şartıyla, kâfirlerle antlaşma imzalamalarına ve meşrû maksadlarda işbirliği yapmalarına mani değildir.

---

<sup>1</sup> Bkz. Seyyit Kutup, Fî Zilal. Aynı ayetin tefsiri.

<sup>2</sup> Al-i İmran 3/28.

## Hak Batıl Mücadelesinde Evler

Hak batıl mücadelesinde evimiz dahi işin içine girmektedir. Evimiz, yani evimizde oturan ana babamız, eşler ve çocuklarımız bile hak batıl mücadelesinde tutundukları tavırlara göre bir değer kazanç ya da kaybına uğrarlar. Her şey hakkın mizanında tartılır ve ona göre değerlendirilir.

**“Ey iman edenler! Eğer küfrü imana tercih ediyorsa babalarınızı ve kardeşlerinizi bile veli edinmeyin. İçinizden onları dost edinenler, zalimlerin ta kendileridir.**

**De ki: "Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, hısım ve akrabanız, ter dökerek kazandığınız mallar, kesada uğramasından endişe ettiğiniz ticaret, hoşunuza giden konaklar, ize Allah Teâla tan ve Resûlünden ve Onun yolunda cihat etmekten daha sevimli ve önemli ise... o halde Allah Teâla emrini gönderinceye kadar bekleyin! Allah Teâla öyle fasıklar güruhunu zorla hidayete erıştirmez.”<sup>1</sup>**

Bu âyetlerden çıkan ana fikir, bir mü'min için hiçbir dünyevî amacın Allah Teâla ve Resulünden ve Allah Teâla yolunda cihatdan daha önemli, daha değerli ve cazip olamayacağıdır. Ayrıca bu âyetler Müslüman varlığını güçlendirme ve mü'minler arasındaki dayanışmayı artırma hedefinin diğer bütün insanî ilişki ve düşüncelerden önce geldiğini hatırlatmaktadır.

Son ayet yanlış anlaşılmasın, gerçek Müslüman servet, ticaret, mal, mülk sahibi olabilir. Güzel konaklarda oturabilir. Fakat bunları hiçbir zaman kalbine yerleştirmez. Hele hele Allah Teâla 'tan, Allah Teâla yolundan ve bu yolda cihat etmekten daha önemli hale getirmez. Bununla beraber Ebussuûd Efendinin dediği gibi bu ayette öyle bir tehdit vardır

---

<sup>1</sup> Tevbe 9/23-24.

ki: Allah Teâlanın hususi lûtfuna mazhar olmayan hiç kimse bundan kurtulamaz.<sup>1</sup>

### **En Yakınlarla İmtihan**

Bu yüzden Kur'an sık sık mü'mini uyarır:

**“Ey inananlar! Eşlerinizden ve çocuklarımızdan bazıları size düşmandır. Onlardan sakının. Eğer affeder, hoş görür, bağışlarsanız muhakkak ki Allah Teâla da çok bağışlayan, çok esirgeyendir. Mallarınız ve evlatlarınız bir sınav konusudur. Büyük mükafat ise Allah Teâla katındadır.”**<sup>2</sup>

Bu iki ayete ilişkin olarak İbn Abbas şöyle bir açıklama yapar:

"Burada söz konusu edilenler Mekke'de Müslüman olmuş bazı kimselerdi. Bunlar Peygamber Efendimizin yanına gelmek istiyorlardı. Fakat eşleri ve evlatları onlara müsaade etmiyorlardı. Daha sonra onlar Peygamberimizin yanına geldiklerinde insanların dini anlayışlarının derinleştiğini, bilgilerinin arttığını, kendilerinin çok gerilerde kaldığını gördüler. Bundan dolayı eşlerini ve evlatlarını cezalandırmak istediler. Bunun üzerine yüce Allah Teâla şu ayeti indirdi:

**"Eğer affeder, hoş görür, bağışlarsanız muhakkak ki Allah Teâla da çok bağışlayan, çok esirgeyendir."**

Bu hadisi Tirmizi de bir başka kanaldan aktarmış ve hasen ve sahih olduğunu belirtmiştir. İbn Abbas'ın kölesi İkrime de ona katılmıştır.<sup>3</sup>

---

<sup>1</sup> Suat Yıldırım, mealine bu yorumu düşer.

<sup>2</sup> Teğabun, 64/14-15.

<sup>3</sup> Sebeb-i nüzl için bkz. Fi Zilal, ilgili ayet tefsiri: Muhammed Ali Es-Sabuni, Safvetü't-Tefasir, Ensar Neşriyat: 6/461; Elmalılı Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'an Dili, ilgili ayet tefsiri.

Şu kadarı var ki Kur'an ayeti küçük bir olaydan daha kapsamlı, daha geniş boyutlu ve daha kuşatıcıdır. Çünkü, ikinci ayette yer alan "mallarınız ve evlatlarınız bir sınav konusudur" şeklindeki mal ve evlatlara yönelik uyarı ile eş ve evlatlara yönelik bu uyarı, üstelik eşlerden ve evlatlardan insana düşman olanların da bulunabileceğine ilişkin uyarı insan hayatında derin etkisi bulunan bir gerçeğe işaret ediyor. İnsanın duygusal yapısı ile hayat sahnesinde birbirine girmiş çok ince ve duyarlı ilişkilere dokunuyor.

Seyyit Kutup'un güzel ifadesiyle kuşkusuz eşler ve evlatlar insanı oyalayıp O'nu Allah Teâlayı anmaktan alıkoyabilirler. Yine görevini yapıp Allah Teâla yolunda cihat eden bir mücahidin başına gelen musibetlere katlanması kolay olabilir. Fakat "ya eşlerime ve evlatlarıma benim mücadelem yüzünden bir zarar gelirse?" endişesiyle imanın gerektirdiği yükümlülüğü yerine getirme konusunda isteksiz davranabilir, bu endişe mü'mini görevlerini eksik yapmaya itebilir.

Allah Teâla yolunda savaşa çıkmış bir mücahit birçok zararlara uğrar, birçok fedakârlıklarda bulunur. Hem kendisi hem de ailesi büyük zorluklarla karşılaşır. İnsan kendi başına gelen zorluklara katlanabilir de eşinin ve çocuğunun uğradığı zorluklara kolay kolay katlanamaz. Bu yüzden onları güvencede tutmak, yer yurt temin etmek, mal mülk toplamak ve geçimlerini sağlamak için cimrileşir, korkaklaşır. İşte bu tutum ve davranış sebebiyle eş ve çocuklar onun bir nevi düşmanı niteliğini kazanırlar. Çünkü onu iyilik yapmaktan alıkoymuş olurlar. İnsan olarak varoluşunun en üstün amacını gerçekleştirmesine engel olmuş olurlar.

Öte yandan onun verdiği mücadele yüzünden başlarına bir şey gelebilir endişesiyle bizzat eş ve çocuklar Müslümanın yoluna dikilip görevini yapmasına engel olabilirler. Veya eş ve çocuklar onun izlediği yolun dışında bir yol tutmuş olabilirler, bu durumda o da eş ve çocukları ile Allah Teâla için her şeyden vazgeçme arasında bir tercih yapmada

zorlanabilir. İşte bunlar birbirinden farklı dereceleri bulunan düşmanlığın görünümleridir. Mü'minin hayatında bu tür manzaralara her zaman rastlamak mümkündür.

İşte bu yüzden, mü'minlerin kalplerinde sürekli bir uyanıklık bulunsun, bu duygulara kapılmasın ve bu etkenlerin etkisinde kalmasın diye bu girift ve karmaşık durum bizzat onların Allah Teâla tarafından uyarılmalarını gerektirmiştir.

Sonra bu uyarı değişik bir ifadeyle, mal ve evlat sınavında uyanık olmaya ilişkin bir çağrıyla tekrarlanıyor. Ayetin orijinalinde geçen "fitne" kelimesi iki anlama gelir:

Birincisi: Yüce Allah Teâla sizi mal ve evlat konusunda sınıyor, şu halde uyanık olun, sakının, sınavda başarılı olabilmeniz için sürekli hazırlıklı olun, kurtulun ve Allah Teâla için her şeyden soyutlanın. Tıpkı bir kuyumcunun saf altını kir, pas ve katma maddelerden ayırmak için onu ateşte erittiği gibi.

İkincisi: Şu mallar ve evlatlar sizin için baştan çıkarıcı, çekici şeylerdir. Bu çekicilikleri ile sizi Allah Teâlaya karşı gelmeye, O'na isyan etmeye sürüklerler. Şu halde onların çekiciliğinden sakınınız. Sizi sürükleyip götürmesinler, Allah Teâladan uzaklaştırmassınlar.

Kelimenin bu her iki anlamı da kastedilmiş olabilir.

İmam Ahmed Abdullah b. Büreyde'nin şöyle dediğini anlatır: Babam Büreyde'nin şöyle dediğini duydum: Bir gün Peygamber Efendimiz minberde halka hitap ediyordu. O sırada torunları Hasan ve Hüseyin -Allah Teâla onlardan razı olsun- geldiler. Al gömlekler giyinmişlerdi. Düşe kalka yürüyorlardı. Peygamber Efendimiz minberden indi ve ikisini kucaklayıp önünde bir yere oturttu. Sonra şöyle dedi:

"Allah Teâla ve Peygamberi doğru söylerler. Kuşkusuz mallarınız ve evlatlarınız sizin için birer sınav konusudur. Şu

iki yavrumun düşe kalka yürüdüklerini görünce dayanamadım. Konuşmamı kesip onları ayağa kaldırdım.”

Bu Resulullah'tır, bunlar da kızının oğulları. Şu halde mesele çok ciddidir ve tehlikelidir. Bu konu, Allah Teâla tarafından uyarılmayı, sakındırılmayı gerektirecek kadar önemlidir. Kalpleri yaratan ve bu duyguları o kalplere yerleştiren Allah Teâla, kendilerini aşırı düzeyde bu duygulara kapılmaktan alıkoymalarını istiyor. Çünkü bu tatlı bağların insana ancak bir düşmanın yapabileceği şeyleri yaptığı, onu düşmanın tuzaklarına benzer badirelere sürüklediği biliniyor.

Kur'an-ı Kerim'in bu konuda bol örnekler vermesi de manidar değil midir? İşte Hz. Nuh'un karısı ve oğlu,<sup>1</sup> Hz. Lut'un karısı,<sup>2</sup> Hz. İbrahim ve babası<sup>3</sup> bu örneklerden bazılarıdır. Bunların ayrıntılarını anlatırsak söz çok uzar. Sanırım bu kadarı maksadı izaha kafidir.

### **Hak Batıl Mücadelesinde Saflar Nettir**

Görüldüğü gibi hak batıl mücadelesinde saflar nettir. Bir tarafta peygamberler ve mü'minler, diğer tarafta ise bütün çeşitliliği ile kafirler:

**“Halbuki Biz resûlleri azap getirmeleri için değil, sadece iman edenleri Allah Teâlanın rahmetiyle müjdelemeleri, inkâr edenleri ise bekleyen tehlikeleri haber verip uyarmaları için göndeririz. Kâfirler ise hakkı batılla kaydırmak için mücadele verirler. Onlar bütün ayetlerimizi, bütün uyarmalarımızı hep alay konusu yaparlar.**

---

<sup>1</sup> Hud, 11/40, 42-47.

<sup>2</sup> Tahrim, 66/10.

<sup>3</sup> En'am, 6/74; Meryem, 19/42-48; Enbiya 21/52-57 vs.

**Rabbinin ayetleriyle öğüt verildiği halde onlara sırtını dönen ve elleriyle işleyip irtikâb ettiği suçlarını unutan kimseden daha zalim kim olabilir? Biz onların kalblerine bunu anlamalarına engel olacak perdeler, kulaklarına da ağırlıklar koyduk. Sen onları hidayete çağırırsan da, artık onlar ebediyyen hidayete gelemezler.”<sup>1</sup>**

Aslında gerçekler açık ve anlaşılır şeylerdir. Ama kâfirler gerçeği yenmek, onun varlığına son vermek için batıl safında yer alıp onunla mücadeleye girişirler. Bu yüzden onlar mucize gösterilmesini istedikleri zaman da, “hadi getir” diyerek azaba çarptırılmaları için acele ettikleri zaman da aslında amaçları ikna olmak değildir. Onlar bu tavırlarıyla Allah Teâlanın ayetlerini, onlara yönelik uyarılarını alaya alıyorlar, küçümsüyorlar. Küfür kibir ile hep atbaşı beraber gitmiştir. Kibir ise küfür gibi aklı örten, duyuları perdeleyen bir haldir. Allah Teâlanın ayetlerini ve uyarılarını alaya alan bu adamların Kur'an'ı gereği gibi inceleyip üzerinde düşünmeleri, ondan yararlanmaları beklenemez. Bunun için yüce Allah Teâla kalplerinin üzerine bu Kur'an'ı anlamalarını önleyen, perdeler germiştir. Kulaklarını adeta sağırлаştırmış, böylece Kur'an'ı dinlemelerine engel olmuştur. Allah Teâlanın verdiği aklı ve mantığı kullanmayarak onun ayetlerini alaya almaları ve uyarılara sırt çevirmeleri yüzünden yüce Allah Teâla onların “batıl yolda sapıklar” olarak kalmalarını ve hiçbir zaman doğru yolu bulmamalarını taktir etmemiştir. Çünkü doğru yolu bulmak için anlama ve kavrama yeteneğine sahip oldukları irade ve tercih etme yeteneklerini hiç düşünüp değerlendirme yapmadan, anlamaya ve kavramaya çalışmadan, nefesine hoş gelen küfrü seçmeye harcamışlardır. Madem kendileri öyle istemişlerdir, Allah Teâla Teala da onları istedikleri şekilde dalalette bırakmıştır. Kulun artık şikayete hakkı yoktur, kendi kazancının cezasını çekecektir.

---

<sup>1</sup> Kehf, 18/56-57.

Halkımız bu yüzden “namazda gözü olmayanın ezanda kulağı olmaz” demişlerdir. Hatta iki dostumuz camiye cemaatle namaza giderken bunu tecrübe etmişler, ezan okunurken caminin yanından geçen bir beynamazı çevirmişler ve ona “ezan okundu mu?” diye sormuşlar. Adam “duymadım, bilmiyorum” diye cevap vermiş...

Şu ayetler de aynı hakikati bildirirler:

“Şu iki hasım takım Rableri hakkında çekişip durmaktalar. Dini inkâr edenlere ateşten elbiseler biçilmiştir. Başlarının üstünden kaynar sular dökülür. Öyle ki onunla içlerinde olan her şey, bütün organları, hatta derileri bile eritilir. Bir de bunlara demirden kamçılar vardır.

Bunalmaları sebebiyle, her ne vakit cehennemden çıkmak isterlerse, gerisin geriye oraya itilirler ve kendilerine: "Çıkmak yok! İster istemez, bu yakıcı azabı sonuna kadar tadacaksınız!" denir.

İman edip makbul ve güzel işler yapanları ise Allah Teâla , zemininden ırmaklar akan cennetlere yerleştirecektir. Orada altın bilezikler ve incilerle bezenirler. Orada giyim kuşamları da ipekten olacak. Krallar ve zenginler altın ve kıymetli taşlardan yapılmış zinetler takınırlardı. Bu ayet, bu tasvirle, Cennetliklere verilecek büyük ödülü, insanlara anlatma gayesine yöneliktir.

Çünkü onlara sözlerin en güzelini söylemek nasib edilmiş, bütün güzel övgülere layık olan Allah Teâlanın yoluna hidayet edilmişlerdir.”<sup>1</sup>

### **Hakkın Ölçüsü İslam’dır**

Allah Teâla (azze ve celle)’tan insana ulaşan hakkın ve hidayetin adı İslam’dır. Allah Teâla katında tek din olan İslam.

---

<sup>1</sup> Hacc, 22/19-24.

İşte insan yeryüzünde bu amaç için var. Allah Teâla (azze ve celle) ilkin Cennette var ettikten sonra onu bu amaç için indirdi yeryüzüne.

Bu bir sınavdır. Yaman ve ciddi bir sınav. Şu iki ayeti bir de bu açıdan okuyalım, ama Elmalılı'nın tefsirinden aldığımız yorumlarla isterseniz biraz açarak:

“Şimdi benim tarafımdan size her ne zaman resûl veya kitap gibi herhangi bir delil, bir hidayet sebebi gelir de benim o hidayetime, o delilime, yani sizin için koyduğum kanunları içeren dinime, bereketli İslam'a her kim uyarırsa, artık onlara gerçekten hiçbir korku, hiçbir azap yoktur ve onlar ilerde hiçbir şekilde üzüntülü olmayacaklar. Yani onlar için korku ve hüznün devam etmez, sonuçları katıksız sevinç ve neşe olur. Allah Teâla sevgisi, Allah Teâla aşkı ve hakka uyma; onlara hiçbir korku, hiçbir hüznün tattırmaz. Gerçi Allah Teâla 'ı bilen, Allah Teâla 'ı seven, Allah Teâla 'tan korkar, fakat Allah Teâla korkusu her saadetin garantisi ve bütün korkuların siperidir.

Buna karşılık küfre sapıp bizim hidayetimizi getiren âyetlerimizi, alâmetlerimizi, delillerimizi, hüccetlerimizi, gerek enfûsî (subjektif) ve gerek âfâkî (objektif) vahdaniyyet (birlik) ve ilâhî şahitlerimizi, gerek âlemde ve Âdem'in yaratılışında yerleştirilmiş olan fitrî ve aklî delillerimizi ve gerek peygamberler ve kitaplarla tebliğ olunan kelâmî ve naklî delillerimizi yalanlayanlar da yukarda açıklanan ateşin, o dehşetli ateşin çırası ve kömürü olacak ve ondan ayrılmayacak olan arkadaşlarıdır. Bunlar o ateşte daimî olarak sürekli kalıcıdırlar. İşte yeryüzünde insanlığa ait hilafetin oluş şekli bu iniş, bu müjde ve bu azap ile beraber olmuştur.”<sup>1</sup>

Evet, değer verilen bir varlık olarak insan, bu değerini Allah Teâla 'ı (azze ve celle) bilme, sevme, sayma ve itaat

---

<sup>1</sup> Elmalılı Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'an Dili. Bakara, 30-39. Bu tefsirden her naklettiğimiz sözler, ilgili ayetin geçtiği yerlerdir. Cilt ve sayfayı oradan arayalım lütfen.

etmeden almaktadır. Bu onun varoluş amacıdır. İnsan, yalnız yemek, içmek, gezmek tozmak ve cinsel güdülerini tatmin etmek için yaratılsaydı onun herhangi bir hayvandan farkı olmazdı ve bu değeri kazanamazdı. İnsanın değeri buralarda değildir.

İnsan boş yere yaratılmamış ve başı boş bırakılmamıştır. O, kutsal bir amacı gerçekleştirmek için yeryüzüne gönderilmiştir. Kendisi gibi herhangi bir yaratığa kul, köle olmak için değil; yaratanına halife olmak, O'na ibadet etmek, dünyada O'nun hükmünü hakim kılmak, buna karşı çıkan engelleri aşmak suretiyle "hilafet" görevini yürütmek için yaratılmıştır insan. Dolayısıyla insan, sırf kendisi için var değildir. "Allah Teâla için yaşama" adına vardır. Şu fâni dünya ile yetinmek için değil; ebedî hayatı kazanmak için yaratılmıştır. Allah Teâla 'ı tanıma, bilme, sevme, sayma ve O'na itaat ve ibadet için yaratılan insan, bu kulluğunun karşılığını hem bu dünyada, hem de ahirette fazlasıyla alacaktır. Allah Teâlanın emirlerine itaat, dünya ve ahiret mutluluğuna sebeptir. Kur'an'da Allah Teâla Teala şöyle buyurur: "Cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım."<sup>1</sup>

Varoluş amacı işte budur.

Sonuçta şu kesin kaide ile bu bahsi bitirelim: Yüce Allah Teâla (azze ve celle), önce şu muhteşem evreni yarattı. Sonra evrenin içinde en güzel, en değerli varlık olan insanı yarattı. Ve insana; "Al sana muhteşem bir kullanma kılavuzu. Bu evreni bu kullanma kılavuzu ile kullanırsan, hem faydalanır ve mutlu olur, hem de beni memnun edersin. Değilse hem fayda yerine zarar görür, acı ve ızdırap çeker, hem de beni gücendirirsin" dedi.

Bu kullanma kılavuzu ise İslam'dır.

Biz Müslümanız hamdolsun. Rastgele oluşmuş kör bir tesadüfle gelmedik bu cihana. Bu cihan da demindenberi

---

<sup>1</sup> ez-Zâriyât, 51/56.

anlatıldığı gibi, kör bir tesadüfün eseri değildir. Biz ve evren, dilediğini bildiği gibi yaratan bir yaratıcının tercih ve takdiriyle varız. Hatta hangi zaman ve zeminde, hangi ortam ve şartlarda, hangi görev ve kabiliyetlerle yaratılmamız da tamamen O'na ait takdir ve tercih iledir. Buna göre biz ve evren, yaratıcımızın belli kanunlar ile yaratıp bizi birbirimize bağladığı iki kul, birbirimizden faydalanmamız için yarattığı iki sevgili kardeşiz. Bunu biraz daha açalım isterseniz. Biz Müslümanız, Allah Teâla (azze ve celle)'ın insan dahil evrene koyduğu “sünnetullah – tabiat kanunları” ile, birey ve topluma koyduğu “fıkıh - şeriat” da denilen İslam kanunları, bir çarkın dişlileri gibi uyum içerisinde çalışır. Aynı tornadan bir ustanın eliyle çıkan motor aksamı gibi, bu iki kanun beraber çalışırsa, insana huzur ve mutluluk getirir. İşte ideal hayat budur

Evet, biz Müslümanız, Allah Teâla (azze ve celle)'ın bizim için indirdiği dinine razı olduğumuz gibi, bizim için biçtiği takdirine de razı olmuşuz, bizim için çizdiği kaderine de teslim olmuşuzdur hamdolsun. Bundan büyük bir şeref, büyük bir izzet, büyük bir iftihar ve büyük bir mutluluk duyuyoruz. İslam'ı hakkıyla yaşayamasak, Yüce Allah Teâla 'a hakkıyla kulluk yapamasak bile, hep bunu söyleyecek, bunu yaşayacak, bunu yaşatmaya çalışacağız.

Zaman zaman –Allah Teâla zorlukla denemesin – gerek korkudan, gerek açlıktan, gerek acı bela ve musibetlerden, gerek amansız işkencelerden ötürü sesimiz soluğumuz çıkmasa da kimse, hele hele İslam düşmanları asla bizim bu davadan vazgeçtiğimizi akıllarına getirmesinler.

Allah Teâla ım!.. Bu vadimizin hep geçerli kalmasını senden istiyor, yar ve yardımcımız olmanı diliyoruz. Daima “HasbünAllah Teâla ve ni'me'l vekil, ni'me'l mevla ve ni'me'n nasir” diyoruz ve buna hep inanıyoruz. Amenna ve soddakna.

## Peygamberler ve İslam

Bilindiği gibi bütün Peygamberlerin getirdiği din İslam'dır. Onun için bütün peygamberler, tıpkı Resulullah (sallallahu aleyhi vesellem) efendimiz gibi hak peygamberlerdir. Onlara da, getirdikleri Kitaplara da iman etmek, imanımızın temel esaslarından. Keşke o kitaplar da iyi korunabilseydi de kaybolmasalardı, ya da tahrif edilmeselerdi, dinimiz için temel bir kaynak olurdu. Çünkü "bizden öncekilerin şeriatı", bazı şartlar çerçevesinde bizim için de şeriattır. Ama bu gün "İlahî Kitap" deyince elimizde güvenebileceğimiz sadece Kur'an kalmıştır maalesef. Bunu imanımıza olan güvenimizi ifade için söylüyoruz, yoksa bu kuru "keşke" kekimesi hem faydasız olur, hem de bir itiraz şaibesini içermeye ihtimali ile içimizi yakardı. Allah Teâla Teâlâ'nın bizi iyi niyetimize bağışlamasını umut ederiz.

Kur'an bize "doğru yolun Allah Teâlanın yolu" olduğunu bildirir.<sup>1</sup> Bu yol, Allah Teâla (azze ve celle)'ın kendilerine nimet verdiği "nebilerin, siddîklerin, şehitlerin ve salihlerin yolu" olan "İslam" yoludur.<sup>2</sup>

Evet, bu yol aynı zamanda Hz. Musa'nın ve Hz. İsa'nın da yoludur. Peki, bu gün onlara nisbet edilen dinler, yani Yahudilik ve Hristiyanlık onların dini değil mi?

Evet, değil!

Hz. Musa ve Hz. İsa hiç şüphesiz bir din ile geldiler ve o din de İslam idi. Bu gün gelseler, yine İslam'ı arz ederlerdi insanlara. Ama bu sefer ellerinde son kitap olan Kur'an olurdu.

Bugünkü Yahudilik ve Hristiyanlık, onların getirdiği dinin maalesef bozulmuş, aslî özelliklerini kaybetmiş halidir ve bu açıdan onlarla bir ilgisi kalmamıştır. İslam'a göre onlar, aslı

---

<sup>1</sup> Bakara, 120.

<sup>2</sup> "Kim Allah'a ve Peygambere itaat ederse işte onlar, Allah'ın kendilerine nimet verdiği peygamberlerle, siddîklarla, şehidlerle, salihlerle-iyilerle birliktedir. Bunlar ne güzel arkadaşlardır!" Nisa, 69.

hak olmasına rağmen, daha sonra yaşadığı “tahrif” ve “tağyir”, yani “bozulma” ve “değişim” yüzünden artık “batıl” olmuş dinlerdir.<sup>1</sup>

Allah Teâla (azze ve celle) açık seçik bildirir bunu Kur'an'da: **“Allah Teâla katında hak din, İslamdır. O Ehl-i Kitabın ihtilafları, kendilerine gerçeği bildiren ilim geldikten sonra, sırf aralarındaki haset ve ihtiras yüzünden olmuştur. Allah Teâlanın ayetlerini inkâr edenler bilsinler ki, Allah Teâla çabuk görür onların hesabını.”**<sup>2</sup>

Merhum müfessirimiz Elmalılı'nın veciz ifadesiyle “Allah Teâlâ'nın kendisi için ilke edindiği, peygamber gönderdiği, evliyasını yönlendirdiği din ve sırat-ı müstakim budur. Nimet ve mükafatını ancak bununla verir, akıbetle selamete ancak bununla çıkarır.”

Hatta şu ayetler, Peygamber Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam)'ın onların dininden ayrı hak bir din üzerinde olduğunu ve ondan ayrılacak olursa nasıl bir ceza ile karşılaşacağını açıkça bildirmektedirler:

**“Ne Yahudiler, ne de Hristiyanlar, sen onların dinlerine tabi olmadıkça asla senden razı olmazlar. Sen de ki: "Allah Teâlanın hidayet yolu olan İslam, doğru yolun ta kendisidir. Sana gelen bunca ilimden sonra onların heva ve heveslerine uyacak olursan, Allah Teâlâya karşı hiçbir koruyucu ve yardımcı bulamazsın.”**<sup>3</sup>

---

<sup>1</sup> İslam'ı da onlara benzetmek için onda “reform” yapmak isteyen zavallılar yok değildir. Özellikle batıcı – laikçi çevreler, İslam'ın dünya taleblerini bitirmek için bunu çok istemektedirler. Ama emellerine asla eremeyeceklerdir. Çünkü Kur'an-ı Kerim Allah Teala tarafından korunmaya alınmıştır.

<sup>2</sup> Al-i İmran, 19.

<sup>3</sup> Bakara, 120. “Yeter ki Hz. Muhammed (aleyhi's selatu vessalam)'ı resul kabul etsinler. Yahudiler ve Hristiyanlar da hak din üzeredir. Kendi dinleri ile yaptıkları ibadet geçerlidir.” diyerek onları da cennete alan, buna haklı olarak itiraz edenlere: “Cennet

Ayette açıkça görülen nedir?

Yahudilik ve Hristiyanlık diye iki din vardır ve onlara bağlı olanlar, Peygamber Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam)'den hoşnut olmayacaklardır.

Ne zamana kadar?

Ta ki o, Allah Teâla Teâlâ'dan alıp insanlığa sunduğu din olan İslam'dan ayrılıp, kendilerinin dinlerine girene kadar.

Peki İslam hak din ise, o zaman ellerindeki İslam'dan ayrı ve farklı olan dinler ne oluyor?

Cevabı çok basittir. Hak'tan sonra batıldan başka bir şey olmadığına, kalmadığına göre, batıl oluyor!

Hamdi Yazır merhum, bu ayetlerin tefsirinde, iniş sebebini de içine alan bir sosyal vakıayı dile getirir:

“Yahudiler Hz. Peygamber'e "Gel bizimle bir müddet hoş geçin, bizi memnun et de sana tabi olalım" diye bir teklifte bulunmuşlar. Bu teklifteki art düşüncelerini anlatmak için şu âyet inmiş:

**“Ey Muhammed! Ne Yahudiler, ne de Hristiyanlar sen onların milletlerine (dinlerine) tabi olmadıkça asla senden memnun olmazlar”,** hiçbir şekilde onların gönüllerini hoş edemezsin, meğer ki, milletlerine tabi olasın.

Halbuki senin için, ikisinin de milletine tabi olmak mümkün değildir. Çünkü birbirlerine "hiçbir şey değil" diyen bu iki millet aslında birbirlerine son derece zıttırlar. İki zıddın birleşmesi mümkün olmadığından bu iki milletin ikisine birden tabi olmanın, ikisini birden razı etmenin yolu yoktur. Yahudiler Yahudi, Hristiyanlar Hristiyan kaldıkça ikisinin de senden razı olmaları mümkün değildir.

---

babanızın malı mı?” diye çıkışan Süleyman Ateş'in kulakları çınlasın...

Şu halde sen peygamberlik diline mahsus olan bir belağat ve edeple onlara sadece de ki; ‘Allah Teâlanın hidayeti, işte uyulacak hidayet ancak odur. Hidayet diye ona denilir, sizin hidayet dediğimize değil.’

Bir başka mânâ ile ‘Allah Teâla rehberi yok mu? İşte esas uyulacak rehber odur. Allah Teâlanın Resulü, Allah Teâlanın kitabı, Allah Teâlanın dini dururken, başkasına tabi olmak sapıklıktır.’

Özetle hak din, Allah Teâlanın dinidir. Aranacak, uyulacak olan odur. Ben size değil, siz bana uyacaksınız. "Uyulmaya layık olan haktır. Yol hak yolu, hidayet Allah Teâla hidayetidir.”

Onlara işte böyle söyle ve şunu da bil ki; vAllah Teâla i eğer sen, sana gelen bunca ilimden sonra, mesela onların heva ve heveslerine, keyiflerine uyacak olsaydın, Allah Teâla 'dan senin ne bir dostun, ne de bir yardımcın bulunur. Ortada kalır, helak olur gidersin. Çünkü Allah Teâla katında küfre ve şirke yardım yoktur.”

### **İslam’ın Ötesi Batıldır**

Hız. Musa ve Hız. İsa da dahil olmak üzere bütün Peygamberler (Aleyhimu's Salatu ve's Selam) dün kendi dönemlerinde İslam’ı getirmişlerdi, Şayet bu gün gelecek olsalar yine İslam’a tabi olacaklardır.

Bundan çıkan sonuç, Allah Teâla İslam’dan razıdır ve O’nun yeryüzünde hakim olmasını istemektedir. Bunu gerçekleştirme görevini de insanlara vermiştir. Yani inanan insanlara.

Yoksa O, “hepiniz Müslüman olun” deseydi, “hayır olmuyorum” demek kimsenin haddine düşmezdi. Ama O öyle yapmadı. İşi özgür iradeye bıraktı. Son Resulünü bize şöyle takdim ediyor:

**“Bütün dinlere üstün kılmak için Resûlünü hidayet ve hak dinle gönderen O'dur. Buna şahit olarak Allah Teâla yeter.”<sup>1</sup>**

Öyleyse İslam'ın dışında kalan bütün dinler, yani yaşama biçimleri, sistemler, nizamlar batıldır. Aslı semavî din, hak din olmasına rağmen tahrif ve tağyir ile aslından sapıtılarak bozulmuş dinler bile batıl olduktan ve yukarıda gördüğümüz gibi Allah Teâla (azze ve celle) tarafından reddedildikten sonra, insan eliyle yapılanlar haydi haydiye batıldır ve reddedilmesi gerekir. **“Gerçekten sonra sapıklıktan başka ne var ki?”<sup>2</sup>**

İtikad ve amelde mü'minlerin yolu, Hz. Adem'den beri gerçek mü'minlerin tuttuğu İslam'ın tevhid yoludur. Bu öyle bir yoldur ki, Allah Teâla katında razı olunan biricik hakiki ve sahih, sağlam dindir. Uygulamada Allah Teâla Teala'ya, Allah Teâlanın Resulü'ne ve ulu'l-emre itaata dayalı olan takva yoludur. Bundan başkasına tabi olmak, tevhid yolundan çıkmaktır, mü'minler yolu olmayacağı malum ve muhakkaktır:

**“Kim kendisine doğru yol besbelli olduktan sonra Peygamber'e karşı çıkar, mü'minlerin yolundan başkasına uyup giderse, onu döndüğü yolda bırakırız ve cehenneme sokarız. Orası ne kötü bir gidiş yeridir.”<sup>3</sup>**

Allah Teâla (azze ve celle), İslam'dan başka din edinmeme ve tevhidi koruma hususunda o kadar dikkat çekici, ikaz edip uyarıcı, tabirde hata olmazsa titiz ve duyarlıdır ki, olmaz ya, farz-ı muhal böyle bir şey Resulullah (sallAllah Teâla u aleyhi vesellem) tarafından bile yapılacak olursa, hiç şüphesiz onu da kabul etmeyeceğini açık seçik bildiriyor:

**“Şânım hakkı için, sana vahiyle gelen bu kadar bilgiden sonra, kalkıp da onların arzu ve heveslerine**

---

<sup>1</sup> Fetih, 28.

<sup>2</sup> Yunus 10/32.

<sup>3</sup> Nisa 4/115

**uyacak olursan, sana Allah Teâla 'dan ne bir dost bulunur, ne de bir yardımcı.”<sup>1</sup>**

**“Andolsun, eğer sana gelen bunca ilimden sonra onların hevalarına uyacak olursan, o zaman gerçekten zalimlerden olursun!”<sup>2</sup>**

Hiç şüphesiz bu ayetler Peygamber Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam)'den çok ümmetini ikaz eden ayetlerdir. Öyleyse ümmetin iyi bilmesi gerekir ki İslâm'dan başka hak din yoktur. Bu yüzden başka dinlere bir kez olsun bile dönüp bakmamak, iltifat etmemek gerekir.<sup>3</sup>

Evet, “Hak” deyince aklımıza gelen Allah Teâla (azze ve celle) ve Allah Teâlanın dini İslam’dır. İslam’ın her emri ve isteği de bu anlamda haktır, hakikattır, yani yalandan, yanıltan uzak bir gerçektir. Doğrudur, adildir, geçerlidir ve faydalıdır.

İslâmî ıstılahta hakkın kendisi olan yüce Allah Teâla, insanları mutlu kılmak için kendi katından kitabını da hak olarak indirmiştir. Onun için mutlak hak, doğru veya asıl gerçekler ancak Allah Teâlanın vahyi ileler. Yani, Allah Teâlanın indirdiği ve O'nun bildirdiği doğrular haktır. Yani, hakikat, doğruluk, gerçeklik, adâlet, kişilere göre değil; Allah Teâlanın bildirdikleri ölçülere göre haktır.

Bu yüzden dinin emirlerini titizlikle uygulayan insanların içine Allah Teâla (azze ve celle), hak ile batılı ayırt edecek bir anlayış ve kavrayış ihsan eder:

**“Ey iman edenler! Allah Teâla 'a karşı gelmekten sakınırsanız, O, size bir furkan (hakkı batıldan**

---

<sup>1</sup> Bakara 2 /120.

<sup>2</sup> Bakara 2/145.

<sup>3</sup> Bkz.Ebu Bekir Cabir el-Cezâiri, En Kolay Tefsir, Mektup Yayınları: 1/365-366. Bakara 120. ayetın tefsiri.

**ayırdedecek bir anlayış) verir ve günahlarınızı örtbas eder, sizi bağışlar. Allah Teâla büyük lütuf sahibidir.”<sup>1</sup>**

Hak Allah Teâla (azze ve celle) katından olunca,<sup>2</sup> batıla elbette galip gelecektir:

**“Allah Teâlanın nurunu ağızlarıyla söndürmek istiyorlar, Allah Teâla da razı olmuyor. Fakat kâfirler istemeseler de Allah Teâla nurunu tamamlamayı diliyor. O öyle bir Allah Teâla 'dır ki, Resulünü hidayetle ve hak dinle, bütün dinlere üstün kılmak için göndermiştir. Müşrikler hoşlanmasalar da.”<sup>3</sup>**

**“Allah Teâla , hakkın hak ve gerçek olduğunu kelimeleriyle ispat eder, günahkârların hoşuna gitmese de.”<sup>4</sup>**

**“Ağızlarıyla Allah Teâlanın nurunu söndürmek istiyorlar. Halbuki kâfirler hoş görmese de Allah Teâla nurunu tamamlayacaktır. O, Resulünü hidayet ve hak dinle gönderdi ki, müşrikler istemese de onu, bütün dinlerin üstüne çıkarsın.”<sup>5</sup>**

Allah Teâla batılı yok eder.<sup>6</sup> Batılın hiçbir şeye gücü yetmez <sup>7</sup> ve hak gelince, güneş doğunca karanlığın kendiliğinden gitmesi gibi, batıl da ortadan kalkar:

**“De ki: "Hak geldi, batıl yok oldu. Elbette batıl yok olmaya mahkumdur." <sup>8</sup>**

---

<sup>1</sup> Enfal 8/29. “Bundan böyle her kim malını hayır için verir ve korunursa, Ve en güzel olanı doğrularsa, Biz onu en kolay yola muvaffak kılacağız.” Leyl 92/5-7.

<sup>2</sup> “(Bu sonsuz güç şundandır) Çünkü Allah, varlığı kendinden olan Hak'tır. Müşriklerin O'nu bırakıp da tapındıkları putlar ise hep batıldır. Şüphesiz Allah, yücedir, büyüktür.” Hac 22/62.

<sup>3</sup> Tevbe 9/32-33.

<sup>4</sup> Yunus 10/82.

<sup>5</sup> Saf 61/8-9.

<sup>6</sup> Şura 42/24.

<sup>7</sup> Sebe 34/49.

<sup>8</sup> İsra 17/81.

**“Hayır, biz hakkı batılın başına çarparız da onun beynini parçalar. Bir de bakarsın (batıl) o anda yok olup gitmiştir. Allah Teâla 'a yakıştırdığınız vasıflardan ötürü size yazıklar olsun.”<sup>1</sup>**

### **Batılın Geçici Galibiyeti**

Dünya hayatında ‘bâtıl’ bazen hakka galip gelmiş gibi görünür; insanlar öyle zannederler. Ya da bugün olduğu gibi Müslümanların siyaseten mağlup oluşlarına bakarak, bazıları bu durumu bâtılın galibiyeti zanneder.

Halbuki gerçek böyle değildir. Müslümanlar da insandırlar; hataları, eksikleri, kusurları vardır. Hakka karşı görevlerini yapmamış, batıla karşı gerekli tedbirleri zamanında almamış olabilirler. Bu yüzden mağlubiyetleri kendi kusurlarındandır, dinlerinden değil.

Kaldı ki bu siyasî ve ictimai hayatta görülen bir durumdur. Zira hak, bu zamana kadar fikir olarak asla mağlup edilememiştir. I. Dünya savaşı sonrasında siyasi bağımsızlığını yer yer kaybeden İslam dünyası, ilim ve fikirde Batıyı yetiştirdiği alimler ve mütefekkirlerle hallaç pamuğu gibi attırmıştır. Türkiye’de bir Bediuzzaman, Mısır’da bir Seyyit Kutup, Pakistan’da bir Mevdudî, Hintte bir M. Hamidullah ve en-Nedvî, batıla mücadelelerinde hep galip çıkmışlardır. Bu alimleri ilmen susturamayan batıl, onları zindan ve ölümle susturmaya çalışmışlardır. Ama onlar, ölümlerinin bile daha büyük bir cihat ile küfrü yeneceğini sağken söylemişlerdir ve aynen de öyle olmuştur.

Tarihte veya bugün hak ehlinin zayıf durumu veya hataları, hakk’ın zayıflığı veya zilleti değildir. Yeryüzünde hiç bir Müslüman kalmasa bile Allah Teâlanın adı ve O’nun dini yine yücedir. O’nun kelimesi olan İslâm ve O’nun asla kaybolmayacak kitabı olan Kur’an, yine üstündür.<sup>2</sup>

---

<sup>1</sup> Enbiya 21/18.

<sup>2</sup> Tevbe, 9/40

Kaldı ki hakkın hakim olmasında Allah Teâla (azze ve celle)'ın insanlara asla ihtiyacı yoktur. İslam'dan uzak olanlar, İslam'dan dönenler, kendi bahtsızlıklarına ağlamalıdır. Allah Teâla (azze ve celle) buyurur:

**“Ey iman edenler! Sizden kim dininden dönerse, bilsin ki Allah Teâla yakında öyle bir toplum getirir ki, Allah Teâla onları sever, onlar da Allah Teâla 'ı severler; mü'minlere karşı yumuşak, kâfirlere karşı da onurlu ve şiddetlidirler; Allah Teâla yolunda mücadele eder, hiçbir kınayıcının kınamasından da korkmazlar. Bu, Allah Teâlanın bir lütfudur, onu dilediğine verir. Allah Teâla , geniş ihsan sahibidir, her şeyi çok iyi bilendir.”<sup>1</sup>**

Bu ayetten ve daha önce anlatılanlardan tabii olarak bir sonuç çıkar: Hak ne kadar kıymetli ise, onu sahiplenmek, onu anlatmak, onu tavsiye etmek, ona yardım ederek destek vermek ve onun yolunda mücadele etmek de o kadar kıymetlidir.<sup>2</sup>

Buna karşın batıl ehli ise aşağılanmış, hor ve hakir kılınmıştır:

**“Ne kör ile gören eşit olur, Ne de karanlıklar ile aydınlık,”<sup>3</sup>**

**“Batıla inanıp inkâr edenler var ya, işte ziyana uğrayacaklar onlardır.”<sup>4</sup>**

**“Hâlâ batıla inanıp Allah Teâlanın nimetine nankörlük mü ediyorlar?”<sup>5</sup>**

Görüldüğü gibi İslam Allah Teâla katındaki tek hak dindir. Bundan geriye kalan bütün dinler, inançlar, sistemler, nizamlar, yani inanç, düşünce ve yaşama biçimleri batıldır.<sup>6</sup>

---

<sup>1</sup> Maide 5/54.

<sup>2</sup> Asr 103/1-3.

<sup>3</sup> Fatır 35/19-20

<sup>4</sup> Ankebut 29/52.

<sup>5</sup> Ankebut 29/67.

<sup>6</sup> Yunus 10/32.

Ne demek batıl?

### **Batılı Yakından Tanımak**

Batıl demek, hakka uymayan, haklı olmayan, gerçeğe ters düşen, dolayısıyla da geçersiz ve hükümsüz olan, hukuki bir sonuç doğurmayan demektir. Boş şey yani.

Ancak batıl ehli de zaman içinde hep var olagelmiş, hatta hak ile sürekli mücadele etmişlerdir. Tarih bir bakıma hak ile batılın mücadelesidir aynı zamanda.

Buradan bir hakikat daha ortaya çıkar: Batıl çoktur, çeşitlidir. Fakat “hak” tekdir. Çünkü **“Hak Rabbindendir.”**<sup>1</sup>

Hak, her türlü eğrilik, aşırılık ve sapıklıktan uzak, dosdoğru, adaletli, ölçülü, ılımlı ve dengeli bir orta yol, vasat bir inanç ve yaşama biçimidir. Bunu anlamak ve uygulamak haliyle ilim ister, terbiye ister, disiplin ister. Batıl ehli ise, keyfine ve şehvetlerine göre yaşar. Belli bir disipline, ölçüye, uygulamaya, terbiyeye girmek istemez. Bu yüzden cahil cühelanın, keyfine göre yaşamak isteyen disiplinsiz ve ölçüsüz insanların hoşuna gider.

Onun için batıl ehli sayı itibariyle hep çoğunlukta olmuştur. Çünkü batıl, eğitimsiz cahil insanların nefs-i emarelerine hoş gelir. Onlar da bildikleri, diledikleri gibi bir hayat yaşamak isterler. Hakkın kendi hayatlarını beğenmediğini ve değiştirmek istediğini bildikleri için de, içinde bulundukları batılı muhafaza etme, koruma adına yürütülen bir “muhafazakarlık” duygusu ile, hak ile mücadele etmekten çekinmezler. Bu da batılın en cahil ve çekilmez yanıdır.

---

<sup>1</sup> Bakara 2/147.

## Hak Batıl Mücadelesi Kaçınılmazdır

Hak, Allah Teâla ’tandır (azze ve celle), asla şek, şüphe, zan ve inkar kaldırmaz.<sup>1</sup>

Hakkın gizlenmesi bile çok çirkin kabul edilmiştir.<sup>2</sup>

Demin yukarıda gerekçeleri ile anlattığımız gibi “hak ile batılın mücadelesi” tabiidir. İki zıt yan yana yaşamaz. Biri diğerini ya yok edecek, ya da teslim alarak, boyun eğdirerek etkisiz kılacaktır.

İslam, batılın varlığını Allah Teâlanın (azze ve celle) bir takdiri olarak kabul eder.<sup>3</sup> Eğer Allah Teâla dileseydi insanlar bir tek ümmet olarak da kalabilirdi.<sup>4</sup>

---

<sup>1</sup> - Bakara 2/147; Al-i İmran 3/60; Yunus 10/108; Sebe 34/49.

<sup>2</sup> - “Hakk’ı batıla karıştırıp da, bile bile hakkı gizlemeyin”

Bakara 2/42.

<sup>3</sup> - “Eğer Allah dileseydi, bunların arkasındaki ümmetler, kendilerine o deliller geldikten sonra birbirlerinin kanına girmezlerdi. Fakat ihtilâfa düştüler, kimi iman etti, kimi inkâr etti. Yine Allah dileseydi, birbirlerinin kanına girmezlerdi. Fakat Allah dilediğini yapar.” Bakara 2/253.

<sup>4</sup> - “İnsanlar tek bir ümmetti. Ayrılımları üzerine Allah, rahmetinin müjdecileri ve azabının habercileri olmak üzere peygamberler gönderdi ve beraberlerinde hak ile ilgili kitap indirdi ki, insanların, aralarında ihtilaf ettikleri şeyler hakkında hakem olsun. Bunda da sırf o kitap verilenler, kendilerine bunca deliller geldikten sonra tuttular, aralarındaki hırs ve kıskançlık yüzünden anlaşmazlığa düştüler. Bunun üzerine Allah kendi izniyle, iman edenleri, onların hakkında anlaşmazlığa düştükleri hakka, ulaştırdı. Allah, dilediğini doğru yola iletir.” Bakara 2/213.

“Eğer Rabbin dileseydi elbette bütün insanları tek bir ümmet yapardı. Halbuki yine de ihtilaf edip duracaklardı. Ancak Rabbinin rahmetle yarlıgıdığı kimseler başka. Onun içindir ki, onları yarattı. Ve Rabbinin "Andolsun ki cehennemi cinlerden ve insanlardan tamamen dolduracağım" sözü böylece tamam oldu.” Hud 11/118-119 vd.

İslam, batılın zorla hakkı kabul etmesini istemez. Dinde zorlama yoktur.<sup>1</sup> İslam bir gönül işidir. Bu manada hakkın batıldan istediği tek şey, kendisini tanıması, hâkimiyetini kabullenmesi, yönetimine boyun eğmesidir. Peygamber Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam) bunun için gönderilmiştir.<sup>2</sup> Çünkü batıl, kendisini kontrol edemediğinden, var olduğu her yerde zulüm, haksızlık, hukuksuzluk yaparak kavgalara, savaşımlara sebep olur. Yeryüzünde gerçek barış, ancak hakkın hakimiyeti ile sağlanabilir.

### **İslam Barış İster**

İslam barış ister. Daima “sulh hep hayırlıdır”<sup>3</sup> der. Onun şartı da yukarıda geçtiği gibi, fitne, fesat, kavga ve savaş sebebi batılın, hakkın üstünlüğünü görmesi, hakikati bilmesi ve onun düzenini bozmamasıdır. Böyle olursa hak, gücü elinden alınmış, ferdi ve toplumu bozmayacak, fitne ve fesada sebep olmayacak bir batılın varlığını, yani yaşama hakkını kabul eder. Bu yüzden hakkın barış ve huzuru isteniyorsa, batıla karşı cihata her zaman hazır olmak gerekir. Eğer batıl başkaldıracak olursa, yeryüzünde fitne ve fesat çıkaracak olursa, bundan vazgeçinceye kadar onlarla savaşmak meşrudur:

**“Ortalıkta fitne kalmayıp, din tamamıyla Allah Teâlânın dini oluncaya kadar onlarla savaşın”<sup>4</sup>**

Batıla gelince, o da aslında elinden gelse, gücü yetecek olsa, asla hakka hayat hakkı tanımak istemez. Bu uğurda o

---

<sup>1</sup> “-Dinde zorlama yoktur. Çünkü doğruluk, sapıklıktan ayırıl edilmiştir. Artık her kim tâğutu inkar edip, Allah'a inanırsa, sağlam bir kulpa yapışmıştır ki, o hiçbir zaman kopmaz. Allah, her şeyi iştirir ve bilir.” Bakara 2/256.

<sup>2</sup> “Bütün dinlerden üstün kılmak üzere, Peygamberini hidayet ve hak din ile gönderen O'dur.” Fetif /28.

<sup>3</sup> Nisa 4/128.

<sup>4</sup> Enfal 8/39.

hak gibi de değildir; hiçbir zaman hak hukuk ve yargı da dinlemez. Onu zulmünden alıkoyacak bir vicdanı, bir iç muhasebesi, bir devlet ve düzeni de yoktur. Çünkü bu sayılanların hepsi de batıl biçimde ve onu korumak için kurulmuştur.

Eğer batıl bazı zamanlarda rahat duruyorsa, bu huyundan vaz geçtiğinden değil, hakkı yok edecek gücünün olmadığındandır. Barış diyorsa, yok etmenin zamanını kolladığındandır. Yoksa batıl hakla mücadelesinden vazgeçmez ve bu uğurda malla ve canla çaba ve gayret sarfetmeden geri duramaz.<sup>1</sup>

### Çıkış Noktası

Hak batıl mücadelesi, tarihî bir mücadeledir. İnsanın yeryüzü serüveniyle başlayan bir mücadeledir. Çıkış noktası burasıdır. Yani insanla başlar.

**"Rabbin meleklerle: "Ben yeryüzünde bir halife yaratacağım" dediği vakit onlar: "Â! Oradaki nizamı bozacak ve yeryüzünü kana bulayacak bir mahluk mu yaratacaksın? Oysa biz sana devamlı hamd, ibadet ve tenzih etmekteyiz" dediler. Allah Teâla : "Ben, sizin bilmediğiniz pek çok şey bilirim" buyurdu."**<sup>2</sup>

Meleklerin insanın yaratılışına itirazı da zaten bu noktadan olmuştu. Onlar nereden öğrenmişlerse, insanın kan dökücülüğünü biliyorlardı. Yoksa onların itirazı, bu tarihi mücadeleyi başlatmamıştır. Mücadele şeytanla başlar. Üstelik melekler her zaman hakkın safındadırlar. Ama Allah Teâla (azze ve celle) meleklerin insana itirazını dinlemedi ve dilediğini yaptı.

İşte görüyoruz ki başta Hz. Adem olmak üzere bütün peygamberlerin, şeytanlardan olduğu gibi, insanlardan da düşmanları olmuştur:

---

<sup>1</sup> Enfal 8/36.

<sup>2</sup> Bakara 2/30.

**“Ve işte biz böyle her peygamber için günahkarlardan bir düşman yapmışızdır. Bununla beraber hidayet verici ve yardımcı olarak Rabbin yeter.”<sup>1</sup>**

İlk insan Hz. Adem ile şeytan, sonra Adem’in oğulları Hâbil ile Kabil arasında baş gösteren hak-bâtıl savaşı, hemen hemen tarihin her döneminde ortaya çıkmış ve günümüze kadar da sürmüştür. Hak ve bâtılın doğru anlaşılması ve bu uğurda verilmiş olan tarihî mücadelenin tesbiti için, ilk peygamberden son peygambere kadar elçilerin ve onların izini takip edenlerin mücadelelerine bakmak gerekir. Çünkü “Peygamberler tarihi” aynı zamanda hak batıl mücadelesi, bir başka ifade ile “tevhid mücadelesi” tarihidir.

### **Hakkın Temel İlkeleri**

Resüllerin görevlerine baktığımızda, öncelikle şunu görürüz: İnsanları, bir tek ilâha (Allah Teâla 'a) iman ve ibâdete, yani hükümlerine boyun eğmeye ve kulluğa çağırarak, başka ilahları, tanrıları inkar etmek, onları Allah Teâla 'a ortak, denk, benzer saymak gibi şirkten kaçınmak, inkar ve putperestliğin her çeşidinden menetmek, hak ölçülerle Allah Teâlanın rızâsına uygun işler yapmalarını sağlayarak Allah Teâlanın kanunlarını hâkim kılmak. Bunlar aynı zamanda hakkın değişmez ilkeleridir de.

Peygamberlerin hepsinin çabası aynı idi ve getirdikleri esasların tümü de bu çerçeve ilkeler içerisindeydi:

**"Andolsun ki Biz, 'Allah Teâla 'a, ibadet edin ve tâğuttan sakının' diye (emretmeleri için) her ümmete bir peygamber gönderdik." <sup>2</sup>**

Peygamberlerin temsil ettiği hak bâtıl savaşı göstermektedir ki tarihî süreç içerisinde Allah Teâla, hakkı bâtılın tepesine indirdi ve geçici bir saltanat süren bâtılı

---

<sup>1</sup> Furkan 25/31.

<sup>2</sup> Nahl, 16/36

aşağıların aşağısı yaptı. Bu hep böyle olmuştur, çünkü sünnetullahın gereğidir bu.

### **Hakkın Batıla Dönüşme Tehlikesi**

Allah Teâla, hakkı inzâl etmiş ve hak bir süre insanlar arasında iktidar olmuştur. İnsanlar haktan saptığı zaman, bâtil, hakkın egemen olmayışından istifade ile haktan boşalan yeri doldurmaya kalkmış, bir süre iktidar da olmuştur. İnsanlar, haktan saptığı zaman, bâtil hüküm sürmeye fırsat bulabilmiştir.

Bu yüzden hak ehli her zaman tetikte olmalı, gaflete, uyusukluğa, sorumsuzluğa düşmemeli, güçlerine aldanmamalı, hakkın ülfet belası ile ateşinin küllenerek zafiyete düşmesine ve o nisbette batılın güçlenmesine izin vermemelidirler.

Hiç şüphesiz hak batıl mücadelesi “bir/sıfır hakkın galibiyeti” ile başladı. Bu Allah Teâlâ’nın hakka ikramıydı. Eğer batıl, hakka galip gelmişse, bunun faaliyetleri, hakkın üstünlüğünde başlamıştır. Bu nasıl gözükmedi ve zamanında tedbirler alınmadı? Nasıl batıla fırsat ve imkan verildi?

Evet, bunu düşünmeli ve ders almalıyız. Önce Hz. Adem ve tebliğ ettiği İslam vardı. İnsanlar nerden, niçin, ne kadar kalmak üzere dünyaya geldiklerini ve sonunda nereye gidecek ve ne ile karşılaşacaklarını biliyorlardı. İman nedir, ibadet nedir, ahkam ve şariat nedir, güzel ahlak nedir biliyorlardı. Biliyor ve yaşıyorlardı.

Peki, ne oldu da sonra küfür, inkar, şirk geldi? Nasıl bilinmez oldu o bilinen gerçekler?

Sonra Hz. Nuh geldi. Derleyip toparlamak istedi. Bin yıl mücadele etti. Olmadı, bütün batıl suda boğuldu. Bitti, tükendi. Yeryüzü Hz. Nuh’un salih evlatlarına kaldı. Peki ne oldu da daha sonra tekrar küfür hakim oldu?

Sonra Hz. İbrahim, Sonra Hz. Musa, sonra sonra... hep yeni bir başlangıç ile hakkın hakimiyeti sağlandı. Peki ama ne oldu da daha sonra tekrar küfür hakim oldu?

Ve Hz. Muhammed Mustafa geldi en sonunda. Hakkın hakimiyetinde bir devlet ve toplum teslim ederek gitti. Ne kadarı elimizde şimdi teslim ettiğinin?

Şu hadisi ilk duyduğumda çarpılmışım adeta. Hakikaten bu konuda çok büyük bir uyarıcıdır bu hadis-i şerif:

Ebu'd-Derda naklediyor: "Nebi ile birlikteydik. Bir ara gözlerini semaya kadırdı ve dedi ki:

- *Gün gelir ilim insanları terk eder, insanların onda hiç nasibi kalmaz.*

Ziyad b. Lebid sordu:

- İlim bizi nasıl terk edebilir ki? Biz Kur'an'ı okuyoruz ve vAllah Teâla i okumaya devam edeceğiz, hanımlarımıza, oğullarımıza okutacağız.

Resullulah cevap verdi:

- *Anan seni kaybetsin ey Ziyad! Ben de seni Medinelilerin akıllısı sanırdım; Yahudilerin ve Hristiyanların elinde de Tevrat ve İncil yok muydu?"<sup>1</sup>*

Allah Teâla u Ekber!

Müslümanlar bu hallere düşerken, ellerinde Kur'an-ı Kerim yok muydu?

İşte size bu durumları bütün çıplaklığı ile anlatan ve asla unutulmayacak olan korkunç bir sahne.

### **Korkunç Bir Sahne**

**“Bir zaman da Sina Dağı'nı başınıza dikip sizden şöyle bir söz almıştık: Size verdiğimiz mesaja sınırsız sarılın,**

---

<sup>1</sup> Tirmizî, İlim5.

**onun muhtevasını hatırdan çıkarmayın ki takvalı olup sorumluluğunuzun bilincine varasınız.”<sup>1</sup>**

Bu sahne unutulur mu Allah Teâla aşkına? Hele de yaşayan adamlar için? Bakınız ayetler neyi anlatıyor:

**“Hatırlayın hani mîsak alma konusunda size zor da kullanmıştık.”** Bu olayın İsrâil oğullarının tarihinde çok meşhur bir vakıa olduğunda şüphe yoktur. Çünkü Kur'an'ın muhtelif yerlerinde bu olayın anlatıldığını görüyoruz.

Allah Teâla, Tur'u üzerlerine kaldırarak onlardan bir ahit almıştı. Kendilerine gönderilen vahyin sorumluluğunu üstlenmelerini ve o vahye sımsıkı sarılmalarını istemişti Allah Teâla. Şartlar ne olursa olsun bunu unutmamalarını, onu hep hatırlarında canlı tutmalarını istemişti. Hayatlarını onunla düzenlemelerini istemişti.

Bu Tur'un kaldırılması meselesi anlatıldığı kadarıyla sanki böyle Tûr dağı İsrâil oğullarının üzerine kaldırılmış, ha bırakıldı ha bırakılacak; tabi Allah Teâla onu neyle kaldırdı bilemiyoruz. Yatmışlar adamlar, başlarını, alınlarını kaldırıp bakıyorlar korkula. İşin ciddiyetini görünce, “tamam” diyorlar! “Ya Rabbi dinleyeceğiz seni!”

Tehlikeyi görünce "İşittik ve itaat ettik" demişler, ama tehlikenin kaldırılmasından hemen kısa bir müddet sonra da bunu unutup "İşittik ve isyan ettik" deyiverdiler. "İşittik ama isyan ettik" deyiverdiler. Yâni Allah Teâla 'a verdikleri bu sözlerini unutuverdiler, yan çiziverdiler. Peki bunu niye anlatıyor Allah Teâla bize? Tarihi bir olay olsun diye mi? Hayır.

Bakınız, Allah Teâla bize de böyle bazen imtihanlar gönderiyor. Bizim de başımızın üzerine böyle kârlı dağları kaldırıyor bazen. Çocuğumuz ölüm döşeğinde oluyor bazen, alacaklılar kapımıza dayanıyor bazen, ciddi bir hastalık altında ecel terleri döküyoruz bazen. Yâni bir sıkıntı, bir dert başımızın üzerine kaldırılıyor böylece bizden de ahit

---

<sup>1</sup> Bakara, 2/63

alıyor Allah Teâla. Belâ ve musîbet anında “tamam ya Rabbi! Dinleyeceğim ya Rabbi! Sözünden çıkmayacağım ya Rabbi!” der, yolumuz selâmete çıkınca, başımızın üzerine kaldırılan bu dağ kalkınca yan çizmeye kalkarsak, unutuverirsek, bizim de onlardan farkımız kalmamış demektir.

Meselâ adamın babası ölür, çocuğu ölür de bazen, onun heyecanıyla üç gün, beş gün namaza koşar, ama bu olayın tesiri geçince de yan çizmeye başlayıverir. İşte böyle yaparsak bizim de bu lânetli Yahudi’den bir farkımız kalmayacak demektir Allah Teâla korusun.

Evet, bu Yahudiler öyle cins bir toplum ki; öyle kolay kolay Allah Teâla ’a söz vermeye de yanaşmazlar. Başlarına dağ kaldırılınca ancak ahid verirler. Ancak zor karşısında kulluğa yanaşan bir toplumdurlar.

**“Bundan sonra yine yüz çevirdiniz. Eğer Allah Teâlanın size nîmeti ve rahmeti olmasaydı muhakkak hüsrana uğrayanlardan olurdunuz.”<sup>1</sup>**

Allah Teâlanın rahmeti ve fazlı olmasaydı muhakkak ebediyen kaybedenlerdendiniz. Neydi bunlara Allah Teâlanın rahmeti? Yâni eğer Allah Teâla sizi affetmeseydi, tekrar tekrar size Peygamberler göndermeseydi, işiniz bitikti.

Aslında herhangi bir ümmete kitabın gönderilişi onlarla sözleşme anlamına gelmektedir. Kitabın gelişiyle Allah Teâla , o ümmetten ahit alıyor demektir. Sanki o ümmet bu kitapla Allah Teâla ’a söz vermişlerdir.

Aynı şekilde bize de elimizdeki bu kitabın gelişiyle Allah Teâla bizden de ahid almış demektir. Hangi konuda? Kitaba sınıksız sarılmamız, onu kendimizden, kendimizi de ondan bir an bile ayırmamamız konusunda, kitabın içindekileri sürekli zikretmemiz, yâni hayatımızı onunla düzenlemek için onu sürekli hafızalarımızda canlı tutmamız konusunda Allah Teâla bizden de ahid almıştır.

---

<sup>1</sup> Bakara 2/64.

Peki acaba Allah Teâlanın bizden aldığı bu ahdi bozmak ne demektir? Kitabın hükümlerinden birini çiğnemek, bu anlaşmayı bozmak demektir. Kuvvetlice tutunmamız, sarılmamız gereken bu kitaba karşı ilgisiz ve kayıtsız kalmamız, bu ahdi bozmamız demektir. Hayatımızı bu kitabın hükümlerine göre değil de başka İlâhların, başka Rablerin kanunlarına göre düzenlemeye kalkmamız, bu ahdi bozmamız demektir. Bakın bundan sonraki bölümde, böyle bir hükmün nasıl çiğnendiğini anlatacak Rabbimiz. Bu ahdin nasıl bozulduğuna dair bize bir örnek verecek.”<sup>1</sup>

Ama biz bu örneği bırakalım da konumuza dönelim. Ancak öğrenmek isteyenleri tefsiri okumaya devam etmelerini salık verelim.

Din, iman, ibadet, şeriat ve ahlak meselesi gevşeklik ve kaypaklık kaldırmaz. İslam, ciddiyetsizlik, alaycılık, umursamazlık ve yarım-yamalak çözüm kabul etmez. O, yüce Allah Teâla ile mü'minler arasında imzalanan bir ahid, bir kesin sözleşmedir. Bu itibarla son derece ciddi ve gerçektir. Ciddiyetsizliğe ve kaypaklığa hiç tahammülü yoktur. Bu taahhüdün, sözleşmenin ağır yükümlülükleri vardır. Fakat bu onun tabiatı gereğidir. O son derece önemli, şu evrende varolan her şeyden daha önemli bir meseledir.

Buna göre, insanın ona ciddi, kararlı, yükümlülüklerinin bilincine varmış, tüm gücünü ve azmini yoğunlaştırmış ve bu yükümlülükleri noktası noktasına yerine getirmeye kesin biçimde niyetlenmiş olarak sarılması gerekir. Bu yükümlülük altına giren kimsenin, rahat, sorumsuz ve başıboş hayata veda ettiğini idrak etmesi gerekir. Nitekim Peygamber efendimiz (salât ve selâm üzerine olsun) bu yükümlülüğü omuzlamakla görevlendirildiğinde eşine; "*Ya Hatice, artık uyku dönemi geride kaldı*" diyordu.

Yüce Allah Teâla da ona bu yükümlülükle ilgili olarak:

---

<sup>1</sup> Bkz. Basairu'l Kur'an.

**"Gerçekten biz sana ağır bir söz yükleyeceğiz"** <sup>1</sup> buyurdu.

Yüce Allah Teâla işte bu yükümlülükle ilgili olarak yukardaki ayette Yahudilere şöyle buyuruyor:

**"Size verdiğimizizi kuvvetle tutun ve içindekileri hatırlayın ki, takva sahiplerinden olasınız."**

Demek ki, bu taahhüde kuvvetle, ciddiyetle, yoğunlaştırılmış duyguların kararlılığı ile sarılmak gerektiği gibi onun içeriğini hatırla tutmak, mahiyetinin bilincine varmak ve bu mahiyete göre biçimlenmek de zorunludur. Ancak o zaman bu taahhüt gelip-geçici bir duygusal tezahür, bir heyecan ve güç gösterisi olmaktan kurtarılabilir. Çünkü bu ilâhi taahhüt başlı başına bir hayat tarzıdır. Kavram ve bilinç olarak kalbde yer eden, pratik bir düzen olarak hayatta yerini alan, edep ve ahlak kuralı olarak davranışlara yansıyan, takvaya, yüce Allah Teâlanın gözetimi karşısında duyarlı olmaya ve akıbet endişesini hissettiren kendine özgü bir hayat tarzı.<sup>2</sup>

Yüce Allah Teâla bir kere daha Yahudilerin sözlerini bozmalarını, geriye doğru adım atmalarını, taahhütlerinden dönmelerini, ona sarılmakta yetersiz kalışlarını, yükümlülüklerine katlanacak gücü gösteremeyişlerini, arzularına ve kısa vadeli menfaatlerine yenik düşmelerini belgeleyen bir olayı yüzlerine vuruyor, cumartesi balık tutmama imtihanı.

Yahudi burada boy aynasıdır. İnsanlık bakar, kendini görür bu aynada. Daha doğrusu görmeli ve dersini, ibretini, hissesini almalı.

---

<sup>1</sup> Müzemmil Suresi, 5.

<sup>2</sup> Bkz. İlgili ayetin tefsirinde Seyyit Kutubun yazdıkları.

## Yaman Bir Mücadele

Hak batıl mücadelesi en yaman mücadeledir ve bu uğraşta bazen en yakınlar bile maalesef karşı safta savaşmışlardır. Hak kelam Kur'an-ı Kerim'den öğreniyoruz ki Hz. Nuh karısını ve yavrusunu,<sup>1</sup> Hz. Lut karısını,<sup>2</sup> Hz. İbrahim babasını,<sup>3</sup> Hz. Resulullah (sallAllah Teâla u aleyhi vesellem) amcasını<sup>4</sup> maalesef karşısında buluyor.

Bedir ile başlayan İslam savaşlarına baktığımızda da, yerine göre kardeşleri, amcaları, dayıları, hısım ve akrabaları bu mücadelede birbirleri ile savaşır buluyoruz.

Bütün bu mücadeleleri örnek olarak anlatan Kur'an, bize şu buyrukları da duyurur:

**“Ey iman edenler! Eğer babalarınız ve kardeşleriniz imana karşılık küfürden hoşlanıyorsa, onları dost edinmeyiniz. Sizden her kim onları dost edinirse işte onlar da zalimlerin ta kendileridir.”<sup>5</sup>**

İşte Allah Teâla (azze ve celle)'ın sevdiği kullar:

**“Allah Teâla 'a ve ahiret gününe inanan bir milletin, babaları, oğulları, kardeşleri, yahut akrabaları da olsa Allah Teâla 'a ve Resulüne düşman olanlarla dostluk ettiğini görmezsiniz. Onlar o kimselerdir ki, Allah Teâla kalblerine iman yazmış ve onları kendinden bir ruh ile desteklemiştir. Onları, altlarından ırmaklar akan cennetlere sokacak, orada ebedî kalacaklardır. Allah Teâla onlardan razı olmuş, onlar da O'ndan razı olmuşlardır. İşte onlar Allah Teâlanın hizbi (dininin yardımcıları)'dır. İyi bil ki, kurtuluşa ulaşacak olanlar, Allah Teâlanın hizbidir.”<sup>6</sup>**

---

<sup>1</sup> Hud 11/40. 42-47.; Tahrir 66/10..

<sup>2</sup> A'raf 7/83; Tahrir 66/10.

<sup>3</sup> En'am 5/74; Meryem 19/42-48. vd.

<sup>4</sup> Tebbet 111/1-5.

<sup>5</sup> Tevbe 9/23.

<sup>6</sup> Mücadele 58/22.

Hiç şüphesiz en yakınlar ile mücedele kolay değildir. İnsanlar eş, dost ve akrabalarını sever ve onların mutluluğu için az zahmetlere katlanmazlar. Ancak bu kan bağının sevgide ve yergide gerçek bağ olmadığını, gerçek bağın, kıyamette bile kopmaz bağın ancak iman bağı olduğunu, imanın terbiyesinden geçmiş kişiler çok iyi bilirler. Kur'an kendi toplumunu tarihten örneklerle destekleyerek böyle yetiştiriyordu:

**“Ey inananlar! Benim de düşmanım, sizin de düşmanınız olan kimseleri dost edinmeyin. Onlar size gelen gerçeği inkar ettikleri, Rabbiniz Allah Teâla 'a inandığınızdan dolayı Resulü ve sizi yurdunuzdan sürüp çıkardıkları halde siz onlara sevgi ulaştırıyorsunuz. Eğer benim yolumda savaşmak ve benim rızamı kazanmak için çıktınızsa içinde onlara sevgi mi gizliyorsunuz? Oysa ben sizin gizlediğiniz ve açığa vurduğunuz her şeyi bilirim. Sizden kim bunu yaparsa doğru yoldan sapmış olur.**

**Şayet onlar sizi ele geçirirlerse, size düşman kesilecekler, size ellerini ve dillerini kötülükle uzatacaklardır. Zaten inkar edivermenizi istemektedirler.**

**Kıyamet günü yakınlarınız ve çocuklarınız size fayda vermezler. Çünkü Allah Teâla aranızı ayırır. Allah Teâla yaptıklarınızı görendir.**

**İbrahim'de ve onunla beraber bulunanlarda sizin için güzel bir misal vardır, onlar kavimlerine demişlerdi ki:**

**"Biz sizden ve sizin Allah Teâla 'tan başka taptıklarınızdan uzağız. Sizi tanımıyoruz. Siz bir tek Allah Teâla 'a inanıncaya kadar sizinle bizim aramızda sürekli bir düşmanlık ve nefret belirmiştir."**

**Yalnız İbrahim'in babasına: "Senin için mağfiret dileyeceğim, fakat senin için Allah Teâla 'tan (gelecek) hiçbir şeyi (önlemeye) gücüm yetmez." demesi hariç.**

**Rabbimiz! Yalnız sana dayandık, sana yöneldik. Dönüşümüz de ancak sanadır.**

**"Rabbimiz! Bizi inkar edenler için bir fitne kılma, (onlara mağlub etme!) bizi bağışla! Ey Rabbimiz! Yegane gâlib ve hikmet sahibi ancak sensin.**

**Andolsun, onlarda sizin için, Allah Teâla 'ı ve ahiret gününü arzulayanlara güzel bir örnek vardır. Kim yüz çevirirse şüphesiz Allah Teâla , zengindir, hamde layık olandır.”<sup>1</sup>**

### **Asr-ı Saadet Örneği**

Bu ayetlerin övgüsünü hak eden ashab-ı kiram (radiyellahu anhum)'ın hayatlarına baktığımızda iftihar taplıları ile karşılaşırız. Eğer kitabımızın sayfa sayısını çoğaltmaktan korkmasaydık, Mekke Döneminde, Bedir’de, Uhud ve Hendek’te babasıyla, oğluyla, amcasıyla, dayısıyla ve sair akrabalarıyla savaşıp bahadırıların adını ve maceralarını verirdik.<sup>2</sup>

İslam her zaman hikmet ve güzel öğütle, akılları ikna ederek mücadele yapılmasını ister.<sup>3</sup> Mücadelede de bir nezaket, bir incelik ister. Şu ayetler bu açıdan bakıldığında ne kadar latif duruyor:

**“Ey iman edenler! Eşlerinizden ve çocuklarınızdan size düşman olanlar da vardır. Onlardan sakının. Ama affeder, kusurlarını başlarına kakmaz, hoş görür ve bağışlarsanız, bilin ki Allah Teâla çok bağışlayan, çok merhamet edendir.”<sup>4</sup>**

---

<sup>1</sup> Mümtahine 60/1-6.

<sup>2</sup> Biz bu konuyu “İslam’da Irkçılık Ulusalcılık Milliyetçilik” kitabımızın “Kan Değil İman Kardeşliği” bölümünde genişçe işledik. Fakat bu kitabımız maalesef henüz basılmamıştır. Bu yüzden yersiz tekrardan kaçınmak için burada genişçe yazmadık.

<sup>3</sup> “Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel öğütle çağır! Ve onlarla en güzel şekilde mücadele et. Şüphesiz Rabbin kendi yolundan sapanları en iyi bilendir ve O, hidayete kavuşanları da en iyi bilendir.” Nahl 16/125.

<sup>4</sup> Teğabun 66/14.

Hiç şüphesiz hiçbir mücadele kolay değildir. Ancak buna rağmen Allah Teâla (azze ve celle) bizden böyle bir mücadele istemiştir. İleride cihat bahsi gelecek ve mücahede adına birçok şeyi orada söyleyeceğiz inşallah. Şunu iyi bilmemiz gerekir ki, bizim hayır dediğimizde şer, şer bildiğimizde hayır olabilir. Hak batıl mücadelesine de bu nazarla bakmaktayız.

Hak ile batılın mücadelesinde Allah Teâla elbette hakkın yanındadır. Bilindiği gibi zafer Allah (azze ve celle) katındadır ve inananlar daima muzaffer olacaktır. Bu Allah (azze ve celle)'in koyduğu bir kanundur:

**“Eğer kâfirler sizinle savaşsalar, arkalarına dönüp kaçarlardı. Sonra bir dost ve yardımcı da bulamazlardı. Allah Teâlanın öteden beri gelen kanunu budur. Allah Teâlanın kanununda asla bir değişiklik bulamazsın.”<sup>1</sup>**

**“Senden önce de peygamberler yalanlanmıştı. Kendilerine yardımımız gelinceye kadar yalanlanmaya ve eziyet olunmaya sabrettiler. Allah Teâlanın sözlerini değiştirecek hiçbir kimse yoktur. Şüphesiz ki sana, peygamberlerin haberlerinden bir kısmı gelmiştir.”<sup>2</sup>**

**“Andolsun ki peygamberlikle gönderilen kullarımız hakkında şu sözümüz geçmiştir: "Onlar var ya, elbette onlar muzaffer olacaklardır ve elbette bizim ordularımız mutlaka galip geleceklerdir.”<sup>3</sup>**

Cennete girmenin yolu, hak için çaba ve gayret göstermeden, bu uğurda zahmet ve eziyetlere sabırla katlanmaktan geçer. İşte Allah Teâla Rasülü ve beraberindeki mü'minler, bu çilekeş yolun en zorlu yolcularıydı, Allah Teâla Rasülünü bir an için gözlerimizin önüne getirip şöyle bir tefekkür edelim. Risâletinden önce birçok sıkıntılardan geçtiği gibi, peygamber olduktan sonra da daha zorlu günlerle karşı karşıya gelmiş, hakkı ayakta tutmak için birçok sıkıntıya katlanmış, birçok arkadaşını şehid vermiş ve ömrünü hakkın

---

<sup>1</sup> Fetih 48/22-23.

<sup>2</sup> En'am 6/34.

<sup>3</sup> Saffat 37/171-173.

üstünlüğü için böyle bitirip tüketmiştir. Onun bütün amacı, Rabbini hoşnud etmek ve görevini hakkıyla ifa etmektir. Ve bunu da bütün güçlüklerle rağmen Allah Teâlanın yardımıyla tamamlayarak ayrılmıştı arkadaşları arasından.

Allah Teâla, hikmeti gereği nefisleri sınava tâbi tutar, iyileri kötülerden ayırarak mükâfatlandırır. Altın madeni nasıl ateşe atılarak curufundan ayıklanıp temize çıkartılıyorsa, insanlar da aynı şekilde kirden, pastan ve günahlardan arındırılmalıdır. Bu Allah Teâlanın sünnetidir. İnsan nefsi başlangıçta eğitilmemiş haliyle doğal olarak cahil ve zalimdir. Cehalet, zulüm, dünya sevgisi ve şehvetlere meyil sebebiyle pislenen bu nefsin de temizlenmesi, ya İslâm'a teslim olmakla veya cehennemde ateşle yanmakla olacaktır. İşte hak ve hakikat budur.

**"Asra yemin olsun ki insan, gerçekten hursân, yani zarar ve ziyan içindedir. Bundan ancak iman edip sâlih ameller işleyenler, birbirlerine hakkı tavsiye edenler ve sabrı tavsiye edenler müstesnâdır."**<sup>1</sup>

Asr-ı saâdeti göz önüne getirelim: Peygamberimizin ve iman edenlerin temsil ettiği hak cephesine karşı bâtılın temsilcileri, uzlaşma teklifleriyle tâviz kopartamayacaklarını gördükten sonra, her türlü zulümlerini açığa çıkarmaya başlamışlardı. Tehditler, işkenceler, öldürmeler...

Bütün bunlara karşı Rasûlüllah'ı destekleyen, onların bilemediği ve anlayamadığı bir güç vardı, bütün yalancı güçlerin üstünde. İşte o gücün sayesinde gün geldi, devran döndü; tarih 630'a geldi ve nihayet kendi canı gibi korudukları putları ve Mekke'leri, artık Müslümanlara terketmişti her şeyini. İşte böylece 'Hak geldi ve bâtıl yok olup gitti.' Hakkın önünde hangi duvar ayakta kalabilir ki? Hakkın ve Müslüman halkın önünde hiç bir duvar ayakta duramaz. Yeter ki Müslümanlar sorumluluklarını anlasınlar ve yeter ki bu sorumluluklarını yerine getirsinler. Yeter ki Müslümanlar hakka sahip çıksınlar.

---

<sup>1</sup> Asr, 103/1-3)

Allah Teâla Rasûlü'nün Arap yarımadasında kısa bir dönemde hakkı bâtılın tepesine indirip onu iktidar etmesi, bilindiği üzere, kolay olmamıştır. Başta Rasûlüllah olmak üzere mü'minler birçok eziyetlere katlanmış, boykotlara tahammül etmiş, hicretlere katılarak evlerini, yurtlarını, ticaretlerini, ziraatlarını, işlerini, eşlerini, aşlarını geride bırakmışlardır.

Medine'deki Ensar da kardeşleri muhâcirlerle bütün mal varlıklarını paylaşarak onları barındırmışlardır. Bu fedâkârlık örneğini bir daha tarih asla kaydetmemiştir. Bütün bunlar da yetmiyormuş gibi, Ensar ve muhâcir el ele vererek müşrik, Yahudi ve Hristiyanlara zorlu savaşlar vererek geride birçok şehid ve birçok yaralı bırakmışlardır. İşte bu fedâkârlık, bu inanç ve bu bağlılık sayesinde hakkın temsilcileri muzaffer oldular.

### **Örnek Metot Burada**

Zaferin yöntemi, hakkı sahiplenmenin yolu budur. Rasûlüllah'ın ümmeti ve takipçisi olduğunu iddia edenlerin, bu metod ve yöntemden başka bir yol aramaları gerekmez. Hakka bâtılı karıştırmak, hakkın bâtıl yoldan başarılı olmasını beklemek, imtihanı ve zaferi kaybetmektir. Hakkın hâkim olması için mutlaka fedâkârlık ve zorluklara katlanmak, tâğutlara boyun eğmeden tâvîzsiz bir şekilde hakkı müdafaa etmek gerekir. Bu işin usulü, iman, ibadet, fedâkârlık, cihat, sabır, azim ve cesarettir. Bunlardan herhangi biri eksik olursa, başarı oranı o nisbette azalır.

Hak-bâtıl mücadelesinde hak, er ya da geç muzaffer olacaktır.<sup>1</sup>

Müslümanlar, inandığı dinin yükümlülükleri ne ise, onları yerine getirebilmek için, yine bu hak dinin belirlediği usûl ve çerçeve içerisinde çalışmakla, hak dini en üstün mevkiye

---

<sup>1</sup> Âl-i İmran, 2/139; 7/A'râf, 118; Enfâl, 8/8; Tevbe, 9/33; Ra'd, 13/17; 17/İsrâ, 81; 21/Enbiyâ, 18; Nur, 24/55; Şûrâ, 42/14.

getirip o mevkide korumakla görevlidir. Bu vecîbeyi Müslümanlara telkin eden, onun sahip olduğu inançtır.<sup>1</sup>

### **Batıl Güce Dayanır**

Batıl mücadelesinde sadece güç ve kuvvete dayanır. Bütün haksızlığının, hukuksuzluğunun, zulmünün, sömürsünün, katliamının arkasındaki itici ve kışkırtıcı güç, sadece maddi güç ve kuvvettir. Vicdan gibi, insaf gibi, insanlık gibi, erdem gibi değerleri tanımayışı, verdiği acıdan etkilenmeyişi de bu yüzdendir. Alçakça şımarıklılığının ve hoyratlığının sebebi de budur. Anladığı dil de budur batılın.

Batıl güçlü olduğu zaman başkalarının yer altı ve yerüstü servetlerini vurarak, kırarak ellerinden alır. Ona “aman ayıp olur, hak hukuka aykırıdır, insanlığa sığmaz, acı, merhamet et” diyerek insafa, adalete, insanlığa davet etmek, yalvarıp yakarmak boşunadır. Hatta iştahını kabartacağı için belki daha da zararlıdır. Batıl, çıkarları için binlerce, milyonlarca insanı gözünü kırpmadan öldürür. Hatta bazen zevk alarak da öldürür. Tarihte düşmanlarını kılıçtan geçirmiş ve daha ölmemiş alacanlı insanların üzerine sofraya sererek yemek yemiş canavarlar az değildir. Bosna’da, Afganistan’da, Irak’ta, Filistin’de sergilenen vahşet hala çok tazedir. Minarede ezan okuyan müezzini canlı hedef tutarak silah atış yarışı ne demektir Allah Teâla aşkına? Bu nasıl bir duygudur?

Onlar boşuna dememişler “insan insanın kurdudur” diye. Akif de Peygamber Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam)'den önceki cahiliyyeyi anlatırken diyor ki:

*Sırtlanları geçmişti beşer yırtıcılıkta,*

*Dışsız mı bir insan, onu kardeşleri yerdî.*

Amerika'yı bulan Avrupalılar oradaki yerlileri nasıl yemişlerdi hatırlayalım. Dün Japonya'ya iki atom bombasını

---

<sup>1</sup>Bkz. Kavramlar Ansiklopedisi, Hakkın Zaferi İçin Fedâkârlık ve Mücadele, [www.igraislam.com](http://www.igraislam.com)

nasıl atmışlardı unutmadık. Bir anda binlerce, milyonlarca insan kül oldu. Avrupa tarihi, birinci ve ikinci dünya savaşlarında öldürülen insanları dehşetle yazar. Bir de kalkmış utanmadan sıkılmadan kendilerine medeni, başkalarına “barbar” ve “yamyam” derler...

Ve maalesef imandan uzaklaştıkça İslam dünyasında yaşanan korkunç cinayetler, orada hakkın değil, batılın hÂkimiyetini gösterir.

Bütün bunlar batılın sadece güçten anladığını göstermeye kafidir. Bunun için batıl sürekli silahlanma yarışı içindedir. Hala bölgesel savaşlarda denedikleri silahlarını nasıl acımasızca kullandıklarını görüyoruz. Yazmaya dilimizin varmadığı rezalet ve kepezelikler. Hele bu son zamanlarda Amerika’nın Afganistan ve Irak’a, İsrail’in de Filistin ve Lübnan’a saldırısı herkesin aklını başına bir kere daha getirmiştir herhalde.

Ne insan hakları, ne savaş hukuku, ne sivil, ne kadın, ne çocuk dinlediler, yağmur gibi bomba yağdırdılar savaşmayan sivillerin üstüne. Hastahaneleri, ambulansları, ilkokulları vurdular. Yasaklanmış silahları kullandılar açıkça. Hem de bütün insanlara televizyonda göstere göstere. Kimyasalı da var, misketi de. Ne BM’nin, ne de uygar geçinen Batının gıkı çıkmadı.

### **Batılın Mevlası Yoktur**

Evet batıl sadece güç biriktirir ve güçten anlar. Onların “Mevla”sı yoktur çünkü. Batılın “zafer isteyeceği bir ilahı” yoktur.

Ama Hak ehli her zaman Allah Teâla ile beraberdir. Hakka inanan mü’minlerin, kendilerine yardım eden ve zafer veren bir Allah Teâla ’ı (azze ve celle) vardır. Öyleyse mü’minler, inandıkları Allah Teâla (azze ve celle)’ın emriyle düşmana karşı güç ve kuvvet hazırlayacaklardır ama, önce zaferin Allah Teâla (azze ve celle) katından olduğunu bilecek, ona

itaatla kulluk şartlarını yerine getirecek, O'na tevekkül ederek işini O'na ısmarlayacak, maneviyatını güçlü kılarak ve gereken bütün fedakarlıklara sabırla katlanarak Allah Teâla (azze ve celle) yolunda savaşacaktır.

Burası mü'min ile kafirin farkının ortaya çıktığı dikkat çekici bir noktadır. Her ikisi de asker, eğitim, araç gereç ve silah ile savaşa hazırlanır ve savaşı. Ama kafir, askerine, silahına ve talimine güvenir. Mü'min ise, askerini, silahını ve talimini yaptıktan sonra Allah Teâla 'a (azze ve celle) güvenir ve zaferi ondan bekler.

Kafire kalırsa “bu işin dinle, imanla, Allah Teâla ile (azze ve celle) alakası yoktur. Güçlü, bilgili ve hazırlıklı olan kazanır.”

Oysa tarihte defalarca güçlü olduğu halde yenilenleri, hatta bizzat kendisinin yenildiğini hiç aklına getirmez. İşte ayet bu gerçeği bildiriyor:

**“Nice az topluluklar, nice çok toplulukları Allah Teâla (azze ve celle)'ın izni ile yenmişlerdir.”<sup>1</sup>**

Asr-ı saadette hemen bütün savaşlarda Müslümanların sayısı kafirlerden daha azdır ama zafer hep Müslümanlardan yanadır. Tarihte de genellikle böyle olmuştur.

Uhud savaşının sonlarında bir sahne yaşanır. Malum, savaş önce Müslümanlar kazanır. Ama bir itaatsızlık ve dünyalık mal sevgisi ile sınırlar ve mağlup olurlar. Dağa doğru çekilir ve orada mevzilenirler. Savaş, sonunda bir dengeye oturur ve taraflar öylece ayrılırlar.

Müşrikler, zahire bakılarak değerlendirilecek olursa, ellerine geçen fırsatı korkularından kullanamazlar, basit bir üstünlükle yetinip savaş alanını terk eder giderler.

Bu esnada enteresan bir konuşma geçer aralarında. Olayı M. Zeki Konrapa'nın “Peygamberimiz” adlı eserinden aktaralım:

---

<sup>1</sup> Bakara, 2/249

“Müşriklerin yapmış olduğu son saldırış hareketi de bu suretle durdurulunca, Rasûl-i Ekrem, bir avuç mücâhid ashabıyla, Uhud dağında bir tepeye sığındı.

İslâm cemaatinin bu topluluğunu uzaktan kollayan Ebû Süfyan da hemen bir tümenle, Rasûl-i Ekremin çıktığı tepenin karşısında başka bir tepeyi işgal etti.

Ancak, Ebû Süfyan, hâlâ Hazreti Muhammed (sallAllah Teâla u aleyhi ve sellem)'in sağ olup olmadığından şüphe ediyordu. Bu şüphesini gidermek için, İslâm topluluğuna karşı üç defa seslendi:

- İçinizde Muhammed var mıdır? dedi. Fakat Rasul-i Ekremin (sallAllah Teâla u aleyhi ve sellem) tenbihi üzerine, kendisine hiç cevap verilmedi.

Sonra, Ebûsüfyan, aynı tarzda Ebûbekr'i sordu:

- Ebûbekr aranızda mı? diye sordu.

Yine cevap alamadı. Daha sonra Ömeri sordu:

- Ömer aranızda var mı?

Yine cevap verilmediğini görünce:

- Demek ki, bunların üçü de ölmüş, artık iş bitmiş, deyince Ömer dayanamadı:

- Sus, yalan söylüyorsun, ey Allah Teâlanın düşmanı! Bu saydıklarının hepsi de sağdır. Hepsi de burada! diye haykırdı.

O zaman Ebûsüfyanla Ömer arasında şöyle bir konuşma yapıldı.

Ebûsüfyan:

- Âli ol Hübel, aziz ol Hübel! diyerek Kâ'bedeki en büyük putu saygı ile andı.

Ömer de (Rasûl-i Ekremin emriyle):

-Allah Teâla âlâ ve ecel diye karşılık verdi...

Ebûsüfyan:

-Bizim Uzzâmımız var, sizin yok deyince Ömer:

-Allah Teâla bizim Mevlâmızdır. Sizin Mevlanız yok. diye mukabele etti.

- Harb nöbetledir. Bugün biz "Bedr"ın intikamını sizden aldık. diyerek, Ebûsüfyan gururlanmak istedi.

Fakat, Ömer de gayet makul cevaplar verdi:

- Evet, ama yine eşit değiliz. Bizim ölülerimiz cennette. Sizinler cehennemde..

- Ya Ömer, Allah Teâla için doğru söyle! Biz, Muhammed'i öldürdük mü?

Ömer, Ebûsüfyana cevap verdi:

- Yok, vallahi. Şimdi, Rasûl-i Ekrem, senin bu sözlerini işitiyor. Dedi.

Hazreti Ömer'le Ebûsüfyan'ın iki tepe arasında yaptıkları karşılıklı bu konuşmadan sonra, iki ordu birbirinden ayrıldı”<sup>1</sup>

Olaya işaret eden Muhammed suresinin ayetleri şöyledir:

**“Bu böyledir. Çünkü Allah Teâla iman edenlerin Mevlası/ yardımcısıdır. İnkâr edenlerin ise Mevlası/ yardımcısı yoktur.”<sup>2</sup>**

### Ayetlerin Açılımı

Seyyid Kutup, bu Muhammed suresi 11. ayetin tefsirinde der ki:

“Dostu ve yardımcısı Allah Teâla olana O yeter. Allah Teâla hem yeter ve hem de hiçbir şeye muhtaç etmez. Böyle birisinin başına gelebilecek bela, ancak ve ancak bir deneme

---

<sup>1</sup> Age.

<http://www.kalbinesesi.com/peygamberim/peygamberim46.htm>

<sup>2</sup> Muhammed 11. Mevdudi, Tefhimu'l Kur'an, aynı ayetin tefsiri, nüzul sebebi olarak işaret edilmiştir.

ve imtihandır ve gerisinde bir hayır vardır. Yoksa Allah Teâla onun dostluğundan çekilmiş değildir. Bu aynı zamanda Allah Teâlanın dost edindiği kullarına yardım edeceği vaadinden vazgeçmesi de demek değildir.

Allah Teâla bir kimsenin dostu değilse, bütün insanları ve cinleri kendisine dost edinse bile o kimsenin hiç dostu yok demektir. Sonunda o kimse zarardadır ve aciz bir yaratıktır. İsterse bütün koruma araçları ve insanların bildikleri tüm güçler onun için biraraya gelsinler.”<sup>1</sup>

Evet “**Allah Teâla mü'minlerin dostudur.**”<sup>2</sup>

Bu “Muhammed” suresinin bir adı da “kıtal” suresidir. Kıtal, yani savaş. Bu surede hakla batılın bir kere daha karşı karşıya mücadelesi anlatılır.

Mevdudî “Tefhim” de bu sureye güzel bir giriş yapar:

“Surenin baş taraflarında şu anda, taraflar arasında bir karşılaşma olduğu belirtilmektedir. Taraflardan biri Hakk'a inanmayı reddetmekte ve Allah Teâlanın Hak Dini'nin yayılmasını engellemektedir. Diğer taraf ise, Allah Teâla kulu Hz. Muhammed'e (s.a) indirilen Hak Dini kabul etmekte ve onun yayılmasına çalışmaktadır. Allah Teâlanın kesin kararı şöyle tecelli etmiştir: Birinci tarafın bütün gayret ve didinmeleri boşa çıkmış, ikinci tarafın durumu da ıslah edilip düzelmiştir.

Bundan sonra Müslümanlara savaşın öncelikli yolları gösterilmiş, Allah Teâlanın yardım ve kesin desteğinin kendilerinden yana olacağı anlatılmıştır. Allah Teâla yolunda fedakarlıklar yaptıkları takdirde kendilerine en iyi mükafatlar verileceği vaat edilmiş, Hak yolundaki çabalarının boşa gitmeyeceği hususunda gönülleri tatmin edilmiş, hatta sadece ahirette değil, dünyada da bu gayretlerinin en güzel meyvelerini toplayacakları bildirilmiştir.

---

<sup>1</sup> Bk. “Fi Zılal” Muhammed 11.in tefsiri.

<sup>2</sup> Âl-i İmran, 3/68

Daha sonra, kafirlerin Allah Teâlanın desteğinden mahrum oldukları, tedbirlerinin mü'minler karşısında hiçbir değer taşımayacağı, dünyada olduğu gibi ahirette de çok kötü bir sonuca ulaşacakları anlatılmıştır.

Kafirler Allah Teâlanın Peygamberi'ni Mekke'den çıkarmakla büyük bir başarı elde etmiş olduklarını zannetmişlerdi. Oysa onlar bu hareketleriyle kendi kendilerinin mahvolmalarını hazırlamışlar, kendi felaketlerini kendileri davet etmişlerdi.”

Muhammed suresi, Müslümanlara zafer için gereken şartları öğretmesi kadar, hak ile batılın tarihi süreç içerisindeki mücadelesinin sonuçlarını göstermesi açısından da önemlidir.

**“Yeryüzünde dolaşıp kendilerinden öncekilerin sonlarının nasıl olduğuna bakmazlar mı? Allah Teâla onları yere geçirmiştir; İnkarcılara da onların başına gelenin benzerleri vardır. Çünkü Allah Teâla inananların Mevlasıdır, sahibidir. Kafirlerin ise sahibi yoktur.**

**Doğrusu Allah Teâla , inanıp yararlı işler işleyenleri içlerinden ırmaklar akan cennetlere koyar.**

**Durakları ateş olduğu halde kafirler, zevklenirler ve hayvanlar gibi yerler.**

**Ey Muhammed Seni sürüp çıkaran kasabadan daha kuvvetli olan nice kasabaları yok ettik. Yardım edenleri bulunmadı.**

**Rabbinin katından bir belgesi olan kimse, kötü işi kendisine güzel gösterilen kimseye benzer mi? Bunlar heveslerine uymuşlardır.”<sup>1</sup>**

Evet, şu inkarcılar yerlerine çakılıp oturmasınlar, tarihten dersler ve ibretler almak için yeryüzünde dolaşsınlar ve kendilerinden önce gelip de peygamberlerini yalanlayan Ad, Semûd, Lût kavmi ile bir çok kasaba halkı gibi milletlerin

---

<sup>1</sup> Muhammed 10-14.

başlarına gelen musibetleri görsünler. O geçmiş ümmetlerin terk ettikleri yurtların kalıntıları, onların başlarına gelmiş olan felaketleri haber vermektedir!

Allah Teâla o inkarcı kavimlerin yurtlarını başlarına geçirmiş, harap etmiştir. Canlarını, mallarını, aile ve çocuklarını helak etmiştir. Onların bu hallerine tanıklık eden harabe izlerinden başka hiçbir şey kalmamıştır. Zamanında kendilerini Hakkın karşısında nasıl da güçlü görüyorlardı?

Kureyşli müşriklerle kafirler de onların akıbetlerine uğrayacaklardır. Nitekim bu kafirlerle müşrikler Bedir muharebesinde öldürölüp esir edildiler. Daha Önce kendilerine azabın ve İşkencenin en kötüsünü çektirdikleri mazlum kimseler tarafından helak edildiler.

İşte kafirler bunlardır. Dünyadaki azapları da budur. Bunu garipsememek gerekir. Zira Cenab-ı Allah Teâla iman edenlerin dostu olup onlara yardım eder. Onları, kendileri için hayırlı olan doğru yola iletir. Kafirlerin dostları yoktur ki kendilerine yardım etsin. Allah Teâla 'ı bırakıp ta taptıkları şerikler kendilerine yardım edemez.

Onların ahiretteki hallerine gelince bil ki Cenab-ı Allah Teâla iman edip salih amel işleyen kimseleri, altlarından nehirler akan ve içinde ebedi nimetler bulunan cennetlere koyar. Küfredenleri ise dünyanın geçici metayı ile kısa bir müddet yaşatır ve yararlandırır. Onlar davarlar gibi düşüncesiz bir şekilde bu dünya metaından yerler ve istifade ederler ama işlerin akıbetlerini düşünmezler. Dünya nimetlerini, ahiretten gafil olarak kullanır ve onlardan istifade ederler. Ama şunu bilmelisiniz ki onların ahiretteki ikamet yerleri cehennemdir.

Dünyayı batıl bir hayal ve yok olmaya mahkum bir nimet olarak tanıyıp şehvetleri terk eden ve kendilerini salih amel işlemeye adayanlara bak. Bunların akıbetleri, şerefli bir makamda ebedi nimetlere sahip olmaktır. Ahiretten gafil olan, dünyanın yalan övünçleri ile mağrur olan, dünyevi şehvetlerle

yararlanıp yaşayan şu kafirlere gelince, bunların işlerinin sonu hüsrandır, ikamet yerleri de cehennemdir.

Ey Muhammed! Seni memleketinden çıkaran yurttaşlarından daha güçlü ve kuvvetli nice kasaba halklarını biz helak etmişizdir. Onları çok kuvvetli bir azap ile helak etmişizdir. Onlar, kendilerini azabımızdan kurtarma gücüne sahip olmamışlardır. Dostlarından ve putlarından, kendilerine bir yardım edecek yardımcı da çıkmamıştır. şu halde senden önceki peygamberlerin sabrettikleri gibi sen de bu inkarcıların ezasına karşı sabırlı ol.<sup>1</sup>

Bütün bunlardan çıkan sonuçlar üzerinde biraz daha duralım. Allah Teâla (azze ve celle) Müslümanların Mevlasıdır ve onları muzaffer de eder. Ancak bunun bazı şartları da vardır. Bunlar nelerdir?

### **Batıla Karşı Güç Hazırlama Görevi**

Batılın bütün dayanağı güç ve kuvvettir. Yaptığı bütün haksızlıkları ve zulümleri bu güç ve kuvvete dayanarak ve güvenerek yapınca, mazlumların ahının ve feryadının onu haksızlıktan caydırmada hiçbir etkisinin olmadığı anlaşılınca, yapılacak yegane iş, Allah Teâla (azze ve celle)'ın bir emri ve aklın da bir gereğı olarak batılın karşısına onu durduracak, caydıracak, gerekirse mağlup ederek devre dışı bırakacak bir güç ve kuvveti hazırlamaktır.

Batıl madem ki başka bir dilden anlamıyor, ona karşı, ama sadece ona karşı hak ehli de onun anladığı dilden konuşacak ve batıla karşı kullanmak üzere güç ve kuvvet hazırlayacaktı

Bu gücün amacı hakkı yürürlükte kılmak olduğı için, elbette hak ehli içinden de zaman zaman kendini kaybederek batıl gibi hakka karşı saldırganlaşan bağıler olursa, onları da hizaya getirmek için kullanılacaktır.

---

<sup>1</sup> Bk. Hicazi, Tefsiru'l Vadih, Muhammed 10-14.ayetlerin tefsiri.

“İslâm bir millet veya ferdin, kendi varlığını tehdit eden, onu yok etmeye, öldürmeye çalışan mukabil güce karşı, nefis müdafaasını, karşı koymayı meşru kılar, hatta bazı durumlarda onu emreder. Biri sizin varlığınızı, malınızı, canınızı, dininizi, ırzınızı tehdit ediyorsa, onunla göğüs göğüse gelir, bu işin kavgasını verir ve kendisiyle hesaplaşırsınız” diyen soruyor:

“Meselâ, diyelim ki: Hasım bir ülke, kendisiyle sizin aranızdaki hudutları deldi ve içeriye girdi, ne yaparsınız?

Ülkenizdeki bazı kimseleri yılan-çıyan haline getirip üzerinize saldırsa ne düşünürsünüz?

Bir yerde soydaşlarınız gadre uğratıldığı zaman nasıl davranırsınız?”

Cevabını sorandan dinleyelim:

“Herhalde bu sorulara “hiç” deyip geçemezsiniz!

İşte, bu noktadan hareketle, Allah Teâla Resûlü tam on dört asır evvel kuvvet kullanmayı da bir disiplin olarak kabul etmiş ve Müslümanın, Müslümanca yaşayabilmesi için, hikmetin yanında kuvvetin, irşadın yanında caydırıcı gücün bulunması zarureti de parmak basmış ve onurlu, haysiyetli yaşama yollarını göstermiştir.

Evet, kuvvetli olacak, kuvveti hakkın emrine verecek.. sözünüzü dinletecek ve kesilmesi gerekli olan sesleri keseceksiniz ki, yeryüzünde, dünya muvazenesinin temsilcisi olabilesiniz.”<sup>1</sup>

Yukarıda da ifade edildiği gibi Allah Teâla batılı korkutmak ve saldırganlığından caydırmak, buna rağmen saldırırlarsa da dersini vermek için, güç ve kuvvet hazırlamayı

---

<sup>1</sup> Sonsuz Nur, 2/3-4. Allah ayaklarımızı kaydırmassın. Bu sözleri söyleyen daha sonra ABD ile anlaşmış bir hain çıktı. Hatta “Haçlılardan korkmayın, onlar sizin dininize ve ırzınıza ilişmez” diyecek kadar aşağılık bir “gavur sevici” çıktı. Bel’am’lara karşı her zaman uyanık olmamız gerekiyor.

hak ehline emretmiştir. Bu Allah Teâla (azze ve celle)'ın bir kanunudur ve bu kanuna uymadan Allah Teâla (azze ve celle)'tan yardım ve zafer beklemek abestir. Çünkü Allah Teâla (azze ve celle) her şeyi bir kanuna bağlamış ve evreni o kanunlarla idare etmektedir.

Hiç hatırdan çıkarmayalım ki, Allah Teâla (azze ve celle)'ın kevnî kanunuyla kitabî kanunu birbirine uyum ve bütünlük içindedir. Allah Teâla (azze ve celle)'ın kanunlarından bir kısmını alıp bir kısmını atmanın dünyada zillet, ahirette ise azap getireceğini daha evvel görmüştük.<sup>1</sup>

Konuyla ilgili öncelikle görülmesi gereken ayetler şunlardır:

**“Siz de gücünüzün yettiği kadar onlara karşı her çeşitten kuvvet biriktirin ve cihat için atlar hazırlayın ki, onlarla hem Allah Teâlanın düşmanlarını, hem de kendi düşmanlarınızı, ayrıca Allah Teâlanın bilip de sizin bilmediğiniz daha başkalarını korkutasınız. Allah Teâla yolunda her ne harcarsanız onun sevabı size eksiksiz ödenir ve asla haksızlığa uğratılmazsınız.”<sup>2</sup>**

Allah Teâla (azze ve celle) mü'minleri nasıl da uyarıyor, koruyor ve kolluyor. En fazla muhtaç oldukları esasları peşpeşe sıralıyor ve onları eğitiyor.

Batıla karşı her çeşit kuvvet hazırlama emri genel ve kapsamlı bir emirdir. Dün kılıç, kalkan, mızrak, ok, yay, mancınık ve at. Ama bu gün tank, top, füze, uçak ve bomba. Düşmanı caydırarak veya durduracak her ne ise o.

Siz düşmanınızın hepsini ve ne derece düşman olduklarını, sizi yok etmedeki düşüncelerinin, plan ve programlarının hangi aşamada olduğunu, nereden nasıl vuracaklarını bilemezsiniz. Sünnetin gereği istihbaratınız ne kadar güçlü de

---

<sup>1</sup> Bkz. Bakara, 2/85.

<sup>2</sup> Enfal, 8/ 60.

olsa, en azından tam bilemezsiniz. Ama Allah Teâla (azze ve celle)'ın emrine uyarsanız topunu birden halledersiniz.

Bütün bunlar harcamaya bakar. Harcama da çalışıp kazanmaya, güçlü bir ekonomiye sahip olmaya. Bu harcama bir fedakarlıktır ama, eğer bu Allah Teâla (azze ve celle) yolunda olursa, yani iyi niyetle ve ihlasla olursa, kaybetmez, hatta fazlasıyla kazanırsınız bu dünyada da, ahirette de.

Bu dünyada sulh içinde izzetle ve huzurla yaşayacağınız ülkenizde huzur ve istikrarın bereketiyle çalışarak elde ettiğiniz ürünlerle, üretimle ve gücünüzün ve izzetinizin size temin ettiği imkanlarla dünya pazarlarında yapacağınız ticaretle kazanırsınız. Ahirette ise cennet ve cemalullah ile.

Bu muazzam eğitimi Seyyid Kutub'un tefsirinden biraz açalım:

“Fakat İslâm zafer için gerekli olan pratik hazırlığını yapmak zorundadır. Bu hazırlık, Müslüman kitlenin gücü dahilindedir çünkü. İslâm, bastıkları yeri Müslümanlar için güvenli hale getirmeden, fitratının tanıdığı ve deneyimlerin ortaya çıkardığı pratik sebepleri uygun hale getirmeden Müslümanların bakışlarını bu yüce ufuklara yöneltmez. Onları bu yüce hedefleri gerçekleştirecek pratik harekete hazırladıktan sonra yönelir bu ufuklara:

"Onlara karşı elinizden geldiği kadar gerek Allah Teâlanın gerekse özünüzün düşmanlarını ve bunlar dışında Allah Teâlanın bildiği, fakat sizin bilmediğiniz gizli düşmanlarınızı yıldırıp caydıracak savaş gücü ve atlı savaş birlikleri hazırlayınız. Allah Teâla yolunda ne harcarsanız, karşılığı tam olarak size ödenir, kesinlikle haksızlığa uğratılmazsınız."

Bir Müslümanın gücü oranında maddi hazırlık yapması, cihat vazifesinin gerektirdiği bir görevdir. Ayet yapılacak hazırlığı, araçlarının, sınıflarının, renklerinin ve sebeplerinin farklılığına göre emrediyor. Özellikle "atlı savaş birlikleri" ifadesini kullanıyor. Çünkü bunlar ilk defa bu Kur'an'ın hitap ettiği insanlar tarafından savaştaki etkinlikleri bilinen araçlardı. Şayet onlara o zaman için bilemedikleri, çok zaman

sonra bulunacak araçları hazırlamalarını emretseydi, insanı şaşırtan bilinmez şeyleri emretmiş olacaktı. -Kuşkusuz yüce Allah Teâla böyle bir şeyden uzaktır, O, uludur, büyüktür- Burada önemli olan emrin genellik ifade etmesidir:

**"Onlara karşı elinizden geldiği kadar savaş gücü hazırlayın."**

Yeryüzünde "insan" türünün özgürlüğünü gerçekleştirmek için İslâm'ın kuvvet bulundurması kaçınılmazdır.

Bu kuvvetin davet açısından yerine getirdiği ilk görev, İslâm inancını benimsemek isteyenlerin hiçbir engelle karşılaşmadan, bu inancı seçmelerini, aynı şekilde bu inancı benimsedikten sonra dinlerinden döndürme girişimlerine uğratılmamalarıdır.

İkinci görev, bu dinin düşmanlarını bu kuvvet tarafından korunan İslâm yurduna saldırmayı düşünmekten caydırmaktır.

Üçüncü görev, bu düşmanların bütün yeryüzünde tüm insanları özgürlüklerine kavuşturmak için hareket eden İslâm yayılmasının karşısına dikilmekten korkmalarını sağlamaktır.

Dördüncü görev, bu kuvvetin yeryüzünde kendisine ilahlık sıfatını yakıştıran, insanları kendi yasaları ve otoriteleriyle yöneten, ilahlığın tek başına Allah Teâla 'a ait olması gerektiğini, dolayısıyla hakimiyetin sadece O'na ait olması gerektiğini kabul etmeyen tüm maddi güçleri yerle bir etmesidir.

## **İslam ve Sistem**

İslâm, sadece gönüllerde yer etmekle gerçekleşen teolojik bir düzen değildir. Hatta ibadetler dediğimiz bazı bireysel kulluk davranışlarını düzenlemekle de bitmez onun görevi. İslâm, hayatın bütününi kuşatan ve düzenleyen pratik bir sistemdir.

Bugün dünyada yürürlükte olan beşeri düzenlerin sunduğu, bizim topuna birden “küfür” dediğimiz sistemlerinin, yani

hayat tarzı ve yönetim biçimlerinin yeryüzüne temelli hakim olmaması için İslâm'ın çok güçlü, çok muktedir bir devletinin olması gerekmektedir. Ancak bu şekilde bu batıl sistemleri ilahi sisteme boyun eğdirmek ve hâkimiyetini kabul ettirmek mümkündür. İslâm'ın bugünkü iktidardan mahrum ve diğer sistemler karşısında mahkum hali geçicidir. Hakkın hakimiyeti için mücadele edenler, komplekslere düşmeden inananları ikna etmeli, ilkelerden asla taviz vermemelidirler. Zira İslâm, tabiatından dolayı üstün olmaya layıktır ve genellikle öyle de olacaktır.

Müslüman bilmelidir ki, İslâm yeryüzünde harekete geçtiği zaman, sadece Allah Teâlanın tek ve ortaksız ilahlığını egemen kılmak ve kulların ilahlığını yerle bir etmek suretiyle insanın özgürlüğünü ilan etmek için harekete geçer.

İslâm, insan yapısı bir metodla hareket etmez. Aynı şekilde İslâm herhangi bir liderin, ya da devletin veya sınıfın, yahut ırkın egemenliğini kurmak için de harekete geçmez. İslâm, ne Romalılar gibi eşraf takımının tarlalarında çalıştırmak üzere köleler bulmak için hareket eder, ne de Batı kapitalizmi gibi yeni pazarlar ve hammaddeler elde etmek için harekete geçer. Aynı şekilde İslâm, komünizm gibi cahil ve kısa görüşlü insanın ürünü herhangi bir ideolojiyi kabul ettirmek için de harekete geçmez.

İslâm, her şeyi bilen, her şeyi gören, her şeyden haberdar olan hikmet sahibi Allah Teâlanın belirlediği bir sistemdir. Bu sistem, yeryüzünde insanı kula kulluktan kurtarmak ve yüce Allah Teâlanın tek ve ortaksız ilahlığını egemen kılmak için harekete geçer.

İşte dini bütün dünyaya götürme ve insana ulaştırma borcunda iken, ruhunda yaşadığı bozgunla onu savunma pozisyonuna indirgeyen ruh dengesini kaybetmiş, bu konuda za'fa uğramış kimselerin kavramak zorunda oldukları büyük gerçek budur. Onlar İslâm'ın yayılmasına ve İslâm'da cihat gerçeğine mazeretler bulmak için kem küm eden, geveleyip duran kimselerdir.

Bu gibi insanlar, şahsiyet, kimlik ve kişilikte bağımsız olmadıklarından, siyasi ve ekonomik bağımsızlıklarını da gerçekleştiremezler. Ellerindeki güç ve imkanın hayrını göremezler.

Bu ruh bozgununa dair yıllar önce Hulusi Kılıç Hocamdan bir hatıra dinlemiştim. Biz Kayseri’de Yüksek İslam Enstitüsü’nde okurken anlatmıştı. Bir yere davet etmişler. Orada devrin milletvekilleri, belediye başkanları, siyasiler, daire amirleri, öğretim üyeleri, diyanet hocaları ve şehrin zengin eşrafı var. Söz dönmüş dolaşmış, Türkiye’de hiç gündemden düşmeyen din devlet ilişkileri, laiklik ve irticaya gelince, devletin resmi görüşünü en yaşlı bir parlamenter uzun uzun anlatmış. Tabi ki anlattıkları İslam’a göre aslı astarı olmayan yalan dolan.

Adam lafını bitirince, bütün bu boş lafları bir de hocalara tasdik ettirmek istemiş. Orada Yüksek İslam Enstitüsünden birisi olunca, hocamızı en büyük hoca diye seçmiş ve gayet hakim bir ses tonuyla ve nazik bir biçimde:

- Öyle değil midir hocam! Diye sormuş.

Tabi o zamanlar buna kimse soranın beklemediği bir cevabı veremez. Veren de bulunduğu yerlerde kalamaz. Bunu hocamız da bilir elbette.

Söz etkili olsun diye azıcık susar. Mecliste çıt yok. Nefesler tutulmuş cevap bekleniyor. Durum gerçekten vahim. Adam “evet” dese din gidecek, “hayır” dese kafla kafla bela gelecek. Ne yapсын şimdi hoca?

Hocamız başını kaldırmış ve gayet sakin ve vakur bir şekilde

- Hayır! Öyle değil, demiş.

Ortalığı fırtına öncesi o müthiş sessizlik kaplamış. Sonra da tahmin ettiğiniz üzere söz, hiç ibret alınmadan boş boş dönmüş dolaşmış.

Günümüz Müslümanına düşen, yeri gelince “hayır” diyebilmektir. Bunun için gereken maddî ve manevi gücü

önceden bulundurmaktır. Rûhu kurtarmaktır tutsaklıktan. Sığıntı Müslüman görüntüsünden kurtulmaktır.

### **Ne Kadar Güç Hazırlama?**

Yeryüzünde İslâm'ın bir kuvvet bulundurması kaçınılmazdır. Çünkü:

Bu güç ve kuvvet, İslâm'ı kabul etmek isteyenlerin hiçbir engelle karşılaşmadan, bu dini seçebilmelerini sağlar. Müslümanların da aynı şekilde imandan sonra dinlerinden döndürülme girişimlerine uğratılmaları önlenmiş olur.

Bu güç ve kuvvet, İslam dininin düşmanlarını İslâm yurduna saldırmaktan caydırır.

Bu güç ve kuvvet, bütün yeryüzünde tüm insanları özgürlüklerine kavuşturmak için hareket eden İslâm'ın yayılmasına düşmanlarının karşı çıkmasını önler.

Bu güç ve kuvvet, yeryüzünde kendisine ilahlık sıfatını yakıştıran, insanları kendi yasaları ve otoriteleriyle yönetenlere hadlerini bildirir. Uluhiyetin, dolayısıyla hakimiyetin tek başına Allah Teâla 'a ait olması gerektiğini dost düşman herkese ilan eder.

Bu güç ve kuvvet, bu dinin öğretilmesi, yaşanması, yaşatılması, hukukunun hakim olması, vatanının savunulması, tanımayan insanlara davet ve tebliğ edilmesi, başka ülkelerde yaşayan mensuplarının her türlü haklarının korunması için elzemdir.

İslâm sadece gönüllerde yer etmekle gerçekleşen sıradan bir din değildir. Bazı bireysel ibadetlerini düzenlemekle de bitmez onun görevi. İslâm bir hayat sistemidir. Başka sistemlerle barış içinde yaşaması ortaya çıkarabileceği bu güç ve kuvvetine bağlıdır. Bugün böyle bir güç ve kuvvetten mahrum olduğu için, bulunduğu konum, layık olduğu konum değildir.

Düşmana karşı güç ve kuvvet hazırlama yükümlülüğünün sınırını bilmemiz gerekir. Ayet diyor ki:

**"Onlara karşı elinizden geldiği kadar savaş gücü hazırlayın."**<sup>1</sup>

Kuvvet hazırlamanın sınırı insanın gücünün en son noktasıdır. Böylece Müslüman kitle, gücü dahilinde olan kuvvet sebeplerini devreye sokmaktan geri kalmayacaktır.

Aynı şekilde ayet kuvvet hazırlamanın ilk hedefine de şu şekilde işaret etmektedir:

**"Gerek Allah Teâla 'ın, gerekse sizin düşmanlarınızı ve bunlar dışında Allah Teâlanın bildiği, fakat sizin bilmediğiniz gizli düşmanlarınızı yıldırıp caydırmanız için."**<sup>2</sup>

Buna göre kuvvet bulundurmanın ilk hedefi, hem Allah Teâlanın düşmanı hem de Müslüman kitlenin yeryüzündeki düşmanı olanların gönüllerine korku ve dehşet salmaktır.

Bu düşmanlardan bazıısı açıktan açığa düşmanlık yapar, Müslümanlar da onları tanır. Bunların da ötesinde tanımadıkları bazı düşmanlar daha vardır. Bir kısmı da düşmanlıklarını açığa vurmamışlardır, ancak yüce Allah Teâla onların gizledikleri duyguları ve gerçek niyetlerini bilir. İşte böyleleri fiilen kendilerine ulaşmamış dahi olsa, İslâm'ın gücünden korkarlar.

Müslümanlar güçlü olmak zorundadırlar. Yeryüzüne korku salmaları için ellerinden geldiği kadar savaş gücü bulundurmak, kuvvet kaynaklarını hazırlamak, onların görevidir. Bu hazırlık, Allah Teâlanın sözünün yücemesi, yeryüzünde egemenliğin tamamen Allah Teâlanın dinine özgü olması için kaçınılmazdır.

Savaş araç ve gereçlerini bulundurmak mal gerektirdiğinden ve İslâm düzeni de tamamen dayanışma

---

<sup>1</sup> Enfal 60.

<sup>2</sup> Enfal 60.

esasına dayandığından, Allah Teâla yolunda cihat çağrısı ile Allah Teâla yolunda malî yardımda bulunma çağrısı, aynı ayette birlikte ve yanyana yapılmıştır:

**"Allah Teâla yolunda ne harcarsanız, karşılığı tam olarak size ödenir, kesinlikle haksızlığa uğratılmazsınız."**

Böylece İslâm sadece Allah Teâla için, sırf Allah Teâla yolunda, O'nun sözünün gerçekleşmesi uğruna ve O'nun hoşnutluğunun elde edilmesi amacına yönelik olması için cihat ve cihat uğruna mali harcama yükümlülüğünü, yeryüzü kaynaklı tüm hedeflerden, her türlü kişisel sebepten, bütün ulusal ya da sınıfsal düşüncelerden ve çıkarlardan arındırıyor.

Bu yüzden İslâm -ilk günden itibaren- kendi hesabına, kişilerin ya da devletlerin üstünlüğüne dayanan tüm savaşları, pazar elde etmek ve ülke fethetmek için başlatılan savaşları, baskı kurmak, insanları alçaltmak için girişilen savaşları, bir ülkenin diğer bir ülkeye, bir ulusun diğer bir ulusa, bir ırkın diğer bir ırka, ya da bir sınıfın diğer bir sınıfa egemenliği için başlatılan savaşları reddetmiştir.

İslâm için tek bir hareket tarzı vardır; Allah Teâla yolunda cihat hareketi. Yüce Allah Teâla bir ırkın, bir ülkenin, bir ulusun, bir sınıfın, bir ferdin veya bir halkın egemenliğini istemiyor. Sadece kendi ilahlığının ve hakimiyetinin yeryüzünde yürürlükte olmasını istiyor.

Yüce Allah Teâlanın insanlara ihtiyacı yoktur. Ancak insanlık için iyiliği, bereketi, özgürlüğü ve saygınlığı garantileyen, O'nun tek ve ortaksız ilahlığının yeryüzüne egemen olmasıdır.”<sup>1</sup>

### **Kafirlerin Yüzsüzlüğü**

Bugün Amerika, İngiltere, İsrail ve onların dümen suyunda giden bazı Hristiyan ülkeleri, Müslümanların ülkelerine saldırıyorlar. Memleketlerini işgal ediyor, mallarını

---

<sup>1</sup> Bkz. Fî Zialü'l Kur'an, Enfal 60. ayetin tefsiri.

yağmalıyor, izzetli insanlarını zelil ediyorlar. Kimisini öldürüyor, kimisini zindanlara atıyorlar. Zindanlarda yaşanan ise ölümden beter. Dünyaya medeniyet ve demokrasi götürme iddiasında olan hayvanlar, kızların, gelinlerin, hatta yaşlı kadınların iffetlerine saldırıyor, ırzlarına tecavüz ediyor, namuslarını kirletiyorlar.

İzmir’de yapılan bir toplantıda bir Iraklı kadın şöyle anlatmıştı:

“Aynı odada bana ve kocama tecavüz ettiler. Daha sonra bizi bıraktılar. Ama biz evde birbirimize bakamıyor, birbirimizle utancımızdan konuşamıyoruz.”

Ey müntakim olan Allah Teâla ’ım, kalplerine şahadet şevki, bedenlerine sayı ve silah olarak güç ve imkan ver mücahitlerine!

Ebu Gureyb hapishanesinden dünyaya yayılan fotoğraflar ne kadar acı ve utanç vericiydi.

Bu gün İsrail’in zindanlarında ve Guantanamo’da ve sair yerlerde yaşananlar çok farklı değil.

Dün Bosna’da yaşananlar, evvelki gün topyekun işgal edilen İslam yurtlarında yaşananlar, çok farklı değil. Tek dışı kalmış canavar, onunla da insanlığı parçalamaya devam ediyor.

Kendisi her çeşit silah yapıyor. Ama Irak kitlesel ölümlere sebep olacak nükleer bomba ve kimyasal silah yapıyor diye orasını işgal edip yerle bir ediyor.

Şimdi de “İran nükleer bomba yapıyor” diye yeri göğü inletiyor.

Oysa soru ortada:

-Bu bombayı sen yaptın mı?

-Evet!

-Rusya, Çin, Hindistan, Fransa, İngiltere, İsrail yaptı mı?

-Evet!

-Peki siz yaparsınız da, İran niye yapamaz?

-Çünkü o Müslüman!...

Birinci dünya savaşında bir kere siyaseten mağlup olmuşuz ve elimizi kolumuzu bağlamışlar. Her ayağa kalkmaya çalıştığımızda bazen kendileri, bazen yerli işbirlikçileri tarafından meydan dayacağına çekiliyoruz. Her defasında evire çevire dövüyorlar bizi. Her ayağa kalkmak için çabaladığımızda, yeniden yere seriyorlar...

Bazıları “dayak yemenin alemi yok, teslim olalım” diyorlar.

Hayır!

Müslüman bu zillete katlanamaz, katlanmamalı.

Buna hakkı yok.

Ne yapıp edip ayağa kalkmalıyız ve eski ihtişamımızı yakalamalı, hatta daha fazlasını yeniden kazanmalıyız.

### **Bir Zamanlar Osmanlı Vardı**

Bir zamanlar Osmanlı vardı ve kafirlerden biri uzaklardaki bir Müslümana sataşacak olsa “otur oturduğun yerde, gelirsem kırarım bacaklarını” diyordu ve kafir kıcının üstüne oturup kalıyordu.

Ne sayesinde?

Elbette güç sayesinde...

O gücü sadece Allah’tan bilmek de önemli. Yoksa ortaya çıkan şirk olursa sadece hezimetdir. İşte buna canlı bir misal:

“Dünyada öyle bir devlet olmalı ki, kaşını çattığı veya az öfkelenildiği zaman, başkaları hizaya gelmeli ve hadlerini bilmelidirler. İşte böyle büyük bir caydırıcı gücü sürekli elde tutmak, mazlumun, mağdurun imdadına koşmak ve ihkak-ı hak etmek için mutlak lazımdır. Bu da, o büyük güç ve

aktivitenin yer yer bizzat gösterilmesiyle kolaylaşacak ve mümkün olacaktır. Ve geçmişte de öyle olmuştur.

Biz, dünya muvazenesinde bize düşen vazifeyi temsil ettiğimiz günlerde, batılılar zulmen Hindistan'ı işgale yeltendiğinde: “Donanmay-ı Hümâyûn, şimdi Hind Denizine açılıyor” dediğimizde, tıpkı çapulcular gibi hemen kaçıyorlardı.

Evet, o dönemde, dünya muvazenesinde bu kadar ağırlığımız vardı. Vardı ve Fransa'dan Hindistan'a kadar koskocaman bir dünyada, o müthiş hakemlik konumumuzla mazlumlara, mağdurlara bize koşuyor ve hak istirdadını, ihkak-ı hakkı bizim kapımızda arıyorlardı.

Evet, İslâm'da, mazluma, mağdurun, mahkumun, sahipsizin ve garibin imdadına koşmak için harp, meşru kılınmıştır. Zaten mü'minler imdada koşmazlarsa başka kim koşacak? Allah Teâla (cc) bizi yeryüzünde ihkâk-ı hâkla vazifelendirmiştir. O noktayı tutmayı varlığımızın gayesi bilmeli ve elde etmeye çalışmalıyız. Yoksa zulümler devam edecektir.”<sup>1</sup>

Batıl ehli zalimler ancak kaba güçten anlarlar. Varlığımızı müdafadan tutun da, dinimizi yaşamak ve yaşatmak için, hatta tebliğ ve irşat faaliyetlerimizi rahat rahat yapmak için, İslam'ı tüm dinlerin ve sistemlerin üstüne çıkararak hakim kılmak için, karşımızdaki batılardan daha güçlü ve kuvvetli olmak zorundayız.

Allah Teâla (azze ve celle) da güçlü mü'mini daha çok sever.

Amaç Allah Teâla (azze ve celle)'ın rızasını tahsil ise, o da güçlü ve kuvvetli olmaktan geçer.

---

<sup>1</sup> M.F. Gülen, Sonsuz Nur, 2/ 4-5. Hem böyle söyle, hem de şahsi zaferini dünyada görmek için ABD ve siyonizme teslim ol, CİA ile ortak iş yap, Müslümanların bütün himmet ve hizmetlerine kafirlere teslim et. Allah hepimizi de kötü akıbeta sebep olan kibir ve kendini beğenmişlikten, bencillikten korusun.

## **Bir de Şunlara Bakınız**

Aslında bu insanlığa yapılan büyük bir hizmettir. Çünkü içinde yaşadığımız dünyada fiilen görüyoruz ki devrin süper güçleri ülkelerle ve milletlerle, kedinin fareyle oynadığı gibi oynuyorlar.

Birleşmiş Milletler, İnsan Hakları, demokrasi ve özgürlükler, ulusal devletler ve saldırmazlık anlaşmaları, onların ellerinde menfaatlerini gerçekleştirmek istedikleri birer alete dönüşüyorlar. İstismar etmedikleri kutsalları yok. Aslında çıkarlarından başka kutsalları da yok. Dengeleri istedikleri gibi kuruyor ve özgür ülkeleri bu kurmada bir figüran gibi kullanıyorlar. Onlarla beraber olursan, daha doğrusu onlara köle olursan, özgürsün, (!) yaşamak hakkın var. Onlarla olmazsan, düşmansın ve yaşamak hakkın yok. Bunu gizlemiyorlar zaten, açık açık söylüyorlar.

Peki nereye gitti bu insan hakları?

Peki nereye gitti bu kadar insanların hakları?

Hani yere göğe sığdıramadıkları demokrasinin güya teminat altına aldığı azınlıkların ve muhaliflerin de yaşama ve var olma hakları?

Günlerce Filistin’de, Afganistan’da sivil halklar havadan bombalanırken hala ülkelerin üniversitelerinde niye “savaş hukuku” okunur, ders olarak işlenir ki?

“Uluslararası Savaş Mahkemeleri” niye hala varlığını sürdürür ki?

Güçlü zorbaların ellerinde hukuk ne işe yarar ki?

Hani kimyasal silahlar yasaktı, misket bombaları sivile kullanılmayacaktı?

Daha dün denecek kadar yakın bir tarihte, Hiroşima ve Nagazaki’de, 80 bin insanı birdenbire bir atom fırtınası önüne kattı götürdü. Arkada 80 binlerce de kötürüm, hasta ve sakat bıraktı. Yerlerde ot bitmez oldu.

Hem de bunu medenî bir dünya yaptı!

Ve şimdi insanı öldüren ama binaları tahrip etmeyen bombalarıyla övünüyorlar.

Acaba nerede nasıl deneyecekler?

Kesin olan bir gerçektir ki İslam'ın güçlü olması sadece onun müntesipleri için değil, hiç şüphesiz bütün bir beşeriyet için hayırdır.

İslam savaşırken bile hak ve hukuku uygulamış ve adaleti gerçekleştirmişti.

Şuna bir bakın! Başta Allah Teâla Resûlü olmak üzere her halîfe etrafa asker gönderirken:

*“Yaşlılara, kadınlara, çocuklara, kendisini ibadet ve taate vermiş ruhbanlara ve mabedlere ilişmeyiniz.! Ağaçları yakmayınız.! Hayvanlara dokunmayınız.! Ve servetleri heder etmeyiniz.”*<sup>1</sup> diye emirler veriyorlardı.

Ve bu emirler, tarihin de şehadetiyle sözde kalmıyor, uygulanıyordu.

Onun için İslam toplumu yeryüzünde bir dengedir. O, aşırılıklardan uzak, ortada duran “vasat” bir toplum olarak hep “denge” unsuru olmuştur. Bū yüzden o olmazsa yeryüzünün çivisi çıkar, dengesi bozulur. Bu ise kıyamet demektir insanlık için.

Peygamber Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam) daha o zaman bu emperyalist canavarları haber vermişti bize:

*“Başınıza üşüşür ve ağzınızdaki lokmayı alırlar”*<sup>2</sup>

Dünya enerji yatakları için yanıp kül olmuyor mu?

Kendi ülkemizde var olan petrolü çıkaramıyoruz savaş korkusundan...

---

<sup>1</sup> Müsned, 1/300; Ebu Davud, Cihad, 82

<sup>2</sup> Ebu Davud, Melahim, 5; Ahmed, 5/278.

Asya, Azerbaycan, Kerkük, Musul, Körfez ülkeleri, Suudi Arabistan, Libya vs. ülkelerin petrollerini kimler yiyor?

Buralarda huzur var mı? Barış var mı?

Hayır, ne huzur, ne de barış var!

Ama unutulmasın ki buralarda bir zamanlar Osmanlı İslam Devleti vardı ve barışı, huzuru doyasıya yaşıyorlardı.

Öyleyse bütün bu bilgilerin ve gerçeklerin üstüne rahatlıkla diyebiliriz ki, izzet ve şeref içinde yaşamının tek çıkar yolu, düşmandan daha fazla güç ve kuvveti elde etmek ve kutsal savaşa, yani cihata her an hazır olmaktır. Allah Teâla (azze ve celle)'in irşadı ve de emri budur.

Eğer Müslümanlar kendi güç ve kuvvetlerini yeterli hale getiremezlerse, düşmanları onların din ve imanlarıyla, yaşama biçimleriyle, hukuk ve örfleriyle, kılık kıyafetleriyle oynamaya çalışır, saç ve sakallarıyla alay eder, tavır ve davranışlarıyla küçük görür, aşağılar ve istiskal ederler.

Bizim meydanı kendilerine bıraktığımız sözde “süper güçler” Müslümanları hesaba katmadan ve onlara rağmen devletlerarası kararlar alırlar.

Bu düşmanlara güçleri yetmeyen Müslümanlara düşen şey ise, başkaları tarafından alınan bu kararları tatbik etme mecburiyetinden başka bir şey değildir.

Bunun sebebi Müslümanların, süper güçler karşısında ve devletler muvazenesinde ağırlıklarının olmamasıdır. Oysa Allah Teâla (cc) şöyle buyurmaktadır:

**“Allah Teâla , kat’iyen kâfirlerin mü’minler üzerinde sulta kurmalarına izin vermez.”<sup>1</sup>**

“Bir Hristiyan, bir Yahudi veya bir Hristiyan ve Yahudi topluluğu, bir putperest topluluğu, bir ateist ve komünist topluluğu, bir kapitalist topluluğu asla Müslümanlara hâkim olmamalıdır. Gerçek Müslümanlara zaten olamamışlardır.

---

<sup>1</sup> Nisa 4/141

Zira Allah Teâla (cc) buna kat'iiyen razı değildir. Sanki, Cenâb-ı Hak: “Ben onlara bu kapıları kapadım” demektedir.

Mü'min başkasının baskısı altında yaşayamaz, Allah Teâla 'tan (cc) başkasına dayanarak sarmaşık gibi hayat sürdüremez. Zaten mü'mine, başkasının payandasıyla ayakta durmak yakışmaz. Mü'min, zulüm kedilerinin elindeki bir fare durumuna düşürülemez, sefihlerin elindeki oyuncak haline getirilemez. Evet, gerek ferden olsun, gerek topluluk ve milletler halinde olsun mü'minler, üstün hususiyetleri ve güzel meziyetleri olan kimselerdir. Bu yüzden onlar hep üstte kalmalıdırlar. İşte Resûlullah, ümmetine bu hedefi göstermiş ve:

“Sizin için yükselmenin sınırı yoktur, tutacağınız zirve de işte budur.” demiştir.

“Yeryüzünde bu ölçüde gücü elinizde tutmadığınız zaman sizi ezerler”<sup>1</sup> demiştir.

Ebü Dâvûd ve Tirmizî'nin naklettiği hadîsin ifadesiyle: *“Başınıza üşüşür, ağzınızdaki lokmayı alır ve sizin sofranıza iştirak ederler”* demiştir.<sup>2</sup>

### **Yanlış Tevekkül ve İtimat**

Allah Teâla (azze ve celle)'ın emrinin aksine davrananlar, hak ehli bile olsalar, Allah Teâla (azze ve celle)'ın kanunlarına karşı gelmenin cezasını çekerler.

Öyleyse mü'minler: “Madem Allah Teâla (azze ve celle) bizimledir, zafer onun katındaysa elbette bize verir, çünkü bizim mevlamızdır, elbette bizi sever ve muzaffer eder” kuruntusuna güvenerek her an cihata hazır olmaktan ve güç hazırlamaktan kaçamazlar. Böyle bir anlayış, tevekkül ve itimad, işi Allah Teâla 'a ısmarlama anlamında tefvizi istismar etmektir.

---

<sup>1</sup>A.ge. 2/14.

<sup>2</sup>Ebu Dâvud, Melâhim, 5; Müsned, 5/278

“Allah Teâla (azze ve celle) dilerse gökten melekler indirir ve bizi galip getirir, sayının ve gücün ne kıymeti var?” demek, Kur'an'ı anlamamak, İslam düşünce sistemini kavramamaktır.

Evet, Allah Teâla (azze ve celle) dilerse sayısını ancak kendisinin bildiği meleklerin içinden ordular kurarak mü'min ve mücahit kulları için indirir. İsterse indirir. Buna kimse engel olamaz. Nitekim indirmiştir de zaman zaman. Ama O, kâinatı ve bu arada dünyayı, baştan koyduğu ve asla değiştirmeyeceğini söylediği - ancak bir sebeple, mesela peygamberler ve velileri destekleme amaçlı mucize ve keramet gibileri müstesna - kanunlarla idare eder. Bu kanunlarına karşı gelen kim olursa olsun, ezeli hükmün altında kalarak ezilir.

O yüzden daimе düşmana karşı kullanılacak maddi güç hazırlamalı ve onu kullanacak yiğit mücahitleri yetiştirmeliyiz. Bu Allah Teâla (azze ve celle)'ın kesin bir emridir bizlere.

Buraya kadar anlattıklarımızın bir hûlasasını çıkarırsak diyebiliriz ki, Müslümanların güç ve kuvvet bulundurmalarının ilk hedefi, yeryüzündeki hem Allah Teâla 'ın, hem de Müslümanların düşmanı olanların gönüllerine korku ve dehşet salmak, daha savaşmadan onları korkutarak caydırıcı olmaktır. Bu düşmanlardan bazıısı açıktan açığa düşmanlık yapar, Müslümanlar da onları tanırlar. Bunların ötesinde tanımadıkları bazı düşmanlar da olabilir elbette. Çünkü bazıları da vardır ki, düşmanlıklarını henüz açığa vurmamışlardır, ancak yüce Allah Teâla onların gizledikleri duyguları ve gerçek niyetlerini iyi bilir. İşte böyleleri fiilen kendilerine ulaşmamış dahi olsa, İslâmın gücünden korkarlar. Müslümanlar güçlü olmak zorundadırlar. Bu bir görevdir. Bu hazırlık Allah Teâlanın sözünün yücelmesi, yeryüzünde egemenliğin tamamen Allah Teâlanın dinine has olması için kaçınılmazdır.

## Silah Herşey Değildir

Aman yanlış anlaşılmasın; “savaşta iman ve moral gücün bir önemi yoktur, her şey insan ve silah gücüdür” demiyoruz. Bunu söylese söylese materyalist kafirler söyler. Bilakis nice az toplulukların çok topluluklara iman ve sabırla galip geldiğini hem kitabımız Kur’an’da okuyor, hem de tarihimizde fiilen görüyoruz. Evet, biz buna içten inanırız. Çünkü Kur’an ve tarih bol bol örneklerini verir bunun.

Malum, Firavun'un karşısında Hz. Musa (as)'nın gücü yok denecek kadardı. Netice ne oldu?

Bedir’de karşılanan düşman ordusu Müslümanların üç katı idi. Zaferi kim kazandı?

Hendek de az çok öyledir, Mekke Fethi de öyledir.

Hele hele Mute savaşı aklın alabileceği bir şey değildir: Müslüman ordusu üçbin, kafir Bizans ordusu yüzbin kişidir.

İşte haçlı seferleri ve karşısındaki Müslümanlar.

İşte Malazgirt meydan muharebesi, işte Kosova, işte İstiklal savaşımız...

Ve işte Afgan cihadı, Bosna cihadı...

Ve daha başkaları...

Ama buralarda hep “iman” ve “elden gelenin ihlasla yapılması” var.

Evet, iman ve sabırla elden gelenin yapılması karşısında, işte o zaman seyredin siz harikaları...

Allah Teâla (azze ve celle), tıpkı tarihte olduğu gibi bugün de ne harikalar yaratıyor Müslümanlar eliyle.

Maddi izahı çok zor olanları yaşıyor. Sayıların sultasını, güç ve imkanların sonuçlarını paramparça eden harikalar yaratıyor her zaman çok şükür. Zafer onun katındadır ve hiç şüphesiz o dilediğine yardım ederek lütfediyor zaferleri.

Fakat bütün bunlar, aman dikkat edilsin, mü'minler için “güç hazırlama emrinden” ve “Allah Teâla için cihata karar verip hazır olmadan” sonradır. İnsan önce kendine düşeni yapacak ve sonra Allah Teâla (azze ve celle)'a yalvaracak. O, kendine düşeni mutlaka yapacaktır.

“İşte mü'min ve kafir farkı” demiştik ya yukarıda. Evet, asıl mesele bu!

Yoksa maddi güç ile moral değerlerin inanan insana neler bahsettiği hakkında Enfal suresinden okuduğumuz ayetin az yukarısında bakın neler buyuruluyor:

**“Ey Peygamber! Arkandan gelen mü'minlerle beraber sana Allah Teâla yeter.**

**Ey Peygamber! Mü'minleri cihata teşvik eyle. Eğer sizden sabredecek yirmi kişi olursa, ikiyüze galip gelirler ve eğer sizden yüz kişi olursa, kâfirlerden bin kişiye galip gelirler. Çünkü onlar hakkı ve akıbeti düşünmeyen anlayışsız bir kavimdirler.**

**Şimdi Allah Teâla sizden yükü hafifletti ve sizde bir zaaf olduğunu bildi. O halde sizden sabredecek yüz kişi olursa, ikiyüz düşmana galip gelirler, sizden bin kişi olursa, Allah Teâlanın izniyle ikibin düşmana galip gelirler. Allah Teâla sabredenlerle beraberdir.”<sup>1</sup>**

Bu ayetlerin önce hukuk açısından durumunu kısaca gördükten sonra, inananlara kazandırdığı manevî moral gücünü belirtelim.

Ancak daha önce cihadın durumu bu iken savaştan kaçmanın ne kadar büyük günah ve hata olduğunu kısaca görelim.

---

<sup>1</sup> Enfal 64-66.

## **Savaştan Kaçmak Büyük Gunahtır**

Yüce Allah Teâla bu konuda buyurur ki:

**“Ey mü'minler, kâfirlerin üzerinize doğru ilerleyen ordusu ile karşılaştığınız zaman sakın onlara arkanızı dönmeyeniz.”**

**Savaş taktiği gereğince yer değiştirme ya da başka bir birliğe katılma amaçları dışında o gün kim kâfirlere arka dönerse, Allah Teâlanın gazabına uğramış olarak döner. Onun varacağı yer cehennemdir. Orası ne fena bir dönüş yeridir.**

**Müşrikleri öldüren siz değildiniz, fakat Allah Teâla öldürdü onları. Onlara doğru toprak atarken, sen atmadın, fakat Allah Teâla attı. Allah Teâla kendi keremi ile mü'minleri güzel bir sınavdan geçirmek için bunu böyle yaptı. Hiç kuşkusuz Allah Teâla işitendir, bilendir.**

**Bunların yanı sıra Allah Teâla kâfirlerin tuzaklarını boşa çıkarandır.”<sup>1</sup>**

Bunun anlamı şudur: Ey mü'minler kâfirlere doğru ilerlediğinizde, yani birbirinize yaklaşıp karşı karşıya geldiğinizde, onlardan kaçmayın, ancak bir savaş taktiği gereği, daha iyi bir mevzi belirlediğinizde ya da daha sağlam bir plan düşündüğünüzde veya başka bir birliğe katılmak istediğinizde yahut tekrar savaşa devam etmek için gerideki Müslümanlara katılmak istediğinizde geriye dönebilirsiniz. Yoksa geriye dönen ve ileriye hareket edildiği bu günde, düşmana arkasını dönen şu azabı hak etmiştir: Allah Teâlanın öfkesini çekmeyi ve cehenneme dönüşü...

Peygamberlerini yardımsız bırakmak, ondan uzaklaşmak ve onu düşmana teslim etmek doğru olmazdı. Gerçi yüce Allah Teâla ona yardım etmeyi ve insanlara karşı onu korumayı üzerine almıştır. Nitekim yüce Allah Teâla şöyle buyuruyor: "Allah Teâla seni insanlardan korur." Ne var ki,

---

<sup>1</sup> Enfal 15-18.

düşmanın sayısı az da olsa, çok da olsa, Peygamber'in yanında yer almak, ondan uzaklaşmamak Müslümanların yerine getirmek zorunda oldukları bir farzdı. Ayrıca Peygamber -salât ve selâm üzerine olsun- o gün Müslümanların grubu, birliği niteliğindeydi. Savaştan çekilmek zorunda kalanın, bu geri çekilmesi herhangi bir birliğe, gruba katılma şartına bağlı olarak doğru olabilirdi. Bu birlik ve bu grup da o gün için Peygamber'in şahsında somutlaşıyordu. Onun dışında da bir birlik, bir grup sözkonusu değildi.

Abdullah İbn-i Ömer der ki: Bir askeri birlikte yer alıyordum. İnsanlar birer birer dağılınca, biz de Medine'ye döndük ve 'Biz firar ettik' dedik. Bunun üzerine Peygamberimiz, 'Ben sizin birliğinizim' dedi. Kim Peygamber'den uzak bir yerde kâfirlerden kaçmak zorunda kalırsa, Peygamber'in yanındaki birliğe katılmak üzere geri çekilmesi doğrudur. Ancak Peygamber beraberlerinde bulunuyorsa, bir de katılacakları diğer bir birlik sözkonusu değilse, kaçmak ve Peygamber'i yalnız bırakmak caiz değildir.

Kuşkusuz mü'min gönül, yeryüzündeki hiçbir gücün yenemeyeceği denli derin ve sağlam olmalıdır. Çünkü bu gönül işinde etkin, kullarının üzerinde karşı konulmaz otoriteye sahip Allah Teâlanın gücüne bağlıdır. Bu gönülün -tehlike karşısında sarsıntı geçirmesi normal kabul edilmiş olsa bile, bu sarsıntının yenilgi ve kaçışa dönüşmesi normal kabul edilmemiştir. Eceller Allah Teâlanın elindedir. Bu yüzden bir mü'minin yaşam korkusuyla savaştan kaçması caiz değildir. Bu konuda kişiye gücünü aşan bir sorumluluk yüklenmiş de değildir. Mü'min bir insandır ve kendisi gibi bir insan olan düşmanıya karşı karşıya gelir. Onlar bu açıdan yeryüzünde eşit bir konumda görünmektedirler. Sonra mü'min karşı konulmaz büyük güce olan bağlılığıyla ayrıcalık kazanıyor. Hem mü'minin yaşaması Allah Teâla 'a yöneliktir. Şehit düşse yine Allah Teâla 'a gidecektir. Dolayısıyla mü'min her halûkarda, Allah Teâla 'a ve Peygamber'e karşı çıkarak yoluna dikilen rakibinden üstündür.<sup>1</sup>

---

<sup>1</sup> Bkz. Fi Zilal, ilgili ayetlerin tefsiri.

Netice olarak söyleyelim ki, bu ayetlerden çıkan hüküm, savaş taktiği veya bir başka birliğe katılma amacı dışında savaştan kaçmanın büyük bir suç ve günah olduğudur.

Kur'an Yolu" tefsirinden şu sözleri okuyalım: "İlgili âyet ve hadisleri yorumlarken özelleştirme (tahsis) veya aralarında çelişki görüp bir kısmının hükmünü kalkmış gösterme (nesih) yerine işin gereğini, tarihî şartları ve genel hükümleri göz önüne alarak sonuçlar çıkarmayı tercih ediyoruz. Buna göre nasları şöyle yorumlamak mümkündür:

Savaşılan düşman bire iki, bire on bile olsa gerektiğinde Müslümanlar, Allah Tolanın yardımına güvenerek savaşa girmeye ve dayanmaya teşvik edilmiştir. Askerî birlikler fiilen çarpışırken bazı askerlerin tek başlarına veya grup halinde, savaş gereği olmaksızın kaçmaları, hem diğerlerine zarar vereceği, hem de harbi kazanma şansını azaltacağı için, şiddetle yasaklanmıştır.

Ancak teke tek çarpışmalarda canı kurtarmak için gerektiğinde kaçmak veya büyük bir düşman gücü karşısında zafer ihtimali bulunmadığı için savaşa girmemek, keza büyük zayıat verilmesi hali ve ihtimali karşısında kumanda ile ve düzenli bir şekilde çekilmek... Savaştan kaçma veya bunun kınanan, yasaklanan çeşitlerinden birisi olarak değerlendirilemez.

İbn Ömer'le ilgili olayda bir kaçma, arkasından pişmanlık, tövbe ve Hz. Peygamber'e gelip başvurma, teslim olma durumu vardır. Bu hadise dayanarak "başka bir birliği desteklemek için yer değiştirme" kavram ve kuralını, konunun tabiatına ters düşecek şekilde sürdürmek ve genişletmek doğru değildir. İbn Ömer ve arkadaşlarıyla ilgili olay bir kaçma, sonra pişmanlık duyup teslim olma fiillerinden ibarettir. Hz. Peygamber bunları affetmiş, gelip kendisine teslim olmalarını, onlara teselli olsun diye, bir cepheden bir başka cepheye intikal ve kendisinin bulunduğu birliğe iltihak olarak değerlendirmiştir.

Şartlar uygun düştüğünde her zaman, savaştan kaçan, sonra pişman olup yetkili makama teslim olan askerlerin affedilip tekrar cepheye sevkedilmeleri mümkündür.<sup>1</sup>

### Savaşta Sayısal Oran

Savaşın amacı ne kadar meşru, hatta kutsal olursa olsun yine de istenmeyen, korkulan, acı ve ıstıraplara sebep olan bir harekettir; bu sebeple savaşanların maddî-manevî teşvike ihtiyaçları vardır.

Peygamberimiz savaşlarda bunu yapmış, Allah Teâlanın gazilere, şehidlere vaad ettiği muhteşem ödülleri hatırlatarak askerlerine şevk vermiştir. Bu sünnet o günden bugüne bütün İslâm ordularında uygulanmış, kumandanlar askeri coşturmak için mehter gibi mûsiki dahil değişik yöntemlere başvurmuşlardır.

Tefsirlerde bire on savaşma yükümlülüğünün bire iki nispetine indirilmesi konusunda Bedir Savaşı gibi bazı olaylara atıf yapılmış ve 66. âyetin bir öncekini neshettiğinden söz edilmiştir.

İbn Abbas'ın bir yorumuna (Buhari, "Tefsîr", 8/6.) dayanan Ebû Bekir İbnü'l-Arabî'ye göre (II, 877), Bedir dahil hiçbir zaman sahabe bire on savaşmamıştır. Bu âyet bir olaya bağlı olmaksızın bir mü'mine, on düşmana karşı olsa da savaşmasını, bu şart içinde dahi savaştan kaçmamasını farz kılmış, sonra farz olma hükmü kaldırılmıştır.

Kurtubî'nin şu açıklaması, İslâm âlimlerinin nesih anlayışları bakımından da ilgi çekicidir: "İbn Abbas'tan gelen rivayet bunun farz olduğunu gösteriyor. Sonra bunun mü'minlere ağır geldiği sabit olunca farz, bir kişinin iki kişi karşısında sebat etmesi yükümlülüğüne indirildi. Böylece mü'minlerin yükleri hafifletildi, yüz kişinin iki yüz kişi karşısında kaçmaması farz kılındı. Buna göre, yapılan bir

---

<sup>1</sup> Bkz. Kur'an Yolu, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, ilgili ayetlerin tefsiri.

hafifletmedir, nesih değildir ve bu anlayış güzeldir. Maamafih Kadı İbnü't-Tayyib, 'Bir hüküm tamamen ortadan kaldırılmasa bile aslında veya niteliklerinde bir değiştirme yapılmasına da nesih denebilir; çünkü bu takdirde ikincisi, birincinin aynı değildir' demiştir" (VIII, 45).

Bize göre bu iki âyet ortaklaşa şunu ifade etmektedir: Gerektiği ve kaçınılmaz hale geldiği zaman bire on bile savaşılabılır; karşı tarafı savaşa iten sebep ve saiklerle mü'minlerinki farklı olduğu için bu bilinç farkı gücü ve dayanmayı (sabrı) etkiler, Allah Teâla rızâsı için savaşan ve şehid olduğu takdirde kendisini dünyadakinden daha mutlu bir hayatın beklediğine inanan mü'minlerin gücü on katına çıkar ve Allah Teâlanın izniyle zafer kazanılabilir. Bu iman ve bilinç zayıfladıkça güç de azalır.

Ancak mü'minlerle kâfirlerin, hak yolunda savaşanlarla ona karşı savaşanların, maddî güce eklenen manevî güçleri bire ikiden aşığa düşmez. Mü'minler güç dengesi hesabını yaparken terazinin kefesine bu moral güç farkını da koymalıdırler.”<sup>1</sup>

Şimdi gelelim bu değerlerin derli toplu bir açılımına:

“İnsan düşüncesi, döndürülmesi imkânsız, sorgulanamayan, her şeyden güçlü ve üstün olan Allah Teâlanın gücünü kavramak üzere duraklayıveriyor. Öte yandan Allah Teâlanın ordularına engel olmaya çalışan şu güçsüz ve gülünç kuvvetlere bakıyor. Birdenbire aradaki farkın korkunç olduğu, mesafenin çok uzak olduğu ortaya çıkıyor. İki güç arasındaki bu savaşın sonucunun garantili olduğu, neticenin açık olduğu, varacağı noktanın belli olduğu kendiliğinden beliriyor. Bütün bunları yüce Allah Teâlanın şu sözü içeriyor:

**"Ey peygamber sana ve sana uyan mü'minlere Allah Teâla yeter."**

---

<sup>1</sup> Prof. Dr. Hayrettin Karaman, Prof. Dr. Mustafa Çağrııcı, Prof. Dr. İbrahim Kâfi Dönmez, Prof. Dr. Sadrettin Gümüş, Kur'an Yolu, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları: II/556-557.

Bu yüzden Allah Teâla yolunda savaşmak için mü'minlerin teşvik edilmesi emri yer alıyor. Çünkü psikolojik motivasyon sağlanmış, bütün gönüller hazırlanmış, sinirler gerilmiş, damarlar coşturulmuş, gönüllere güven, bağlılık ve huzur akıtılmıştır:

**"Ey peygamber, mü'minleri savaşa teşvik et."**

Onları teşvik et, yüreklendir. Çünkü sayıları az da olsa, çevrelerinde yer alan hem onların, hem de Allah Teâlanın düşmanlarının sayıları fazla da olsa onlara yeterlidirler:

"Eğer sizden yirmi sabırlı kişi olursa, bunlar iki yüz kâfiri yenerler. Eğer sizden yüz kişi olsa, bunlar bin kâfiri yenerler."

Bu farklılığın altında yatan neden ise, beklenmeyen ve oldukça ilginç bir nedendir. Ama gerçek ve köklü bir dayanağı vardır:

Peki dış görünüşe göre; bilinç, derin anlayış ve galibiyet arasında ne tür bir ilişki vardır?

Gerçek, hem de güçlü bir ilişki vardır...

Çünkü mü'min grup yolunu tanımakla, hayat sisteminin bilincinde olmakla, varlığının ve amacının mahiyetini kavramakla belirginleşiyor.

Mü'min grup ilahlık ve kulluk gerçeklerinin bilincindedir. İlahlığın birlenmesinin ve her şeyin üstünde tutulması gerektiğinin ve kulluğun tek ve ortaksız olan Allah Teâla 'a yönelik olmasının kaçınılmazlığının farkındadır. Mü'minler, kendilerinin, Allah Teâlanın yol göstericiliğiyle doğru yolu bulmuş, insanların tüm yeryüzünde kula kulluktan çıkarıp, tek ve ortaksız olan Allah Teâla 'a kul yapmak için harekete geçmiş Müslüman ümmet olduklarının bilincindedirler.

Onlar yeryüzünde Allah Teâlanın halifesidirler. Allah Teâlanın sözünü üstün tutmak ve O'nun yolunda cihat etmek, hakka dayalı olarak yeryüzünü kaldırmak, insanlar arasında adaletle hükmetmek, yeryüzünde, insanlar arasında adaleti sağlama esasına dayanan Allah Teâlanın egemenliğini

kurmak üzere, yeryüzüne yüceltmek ve yararlanmak için yerleştirilmişler.

İşte bütün bunlar, Müslüman kitlenin gönlüne aydınlık, güven, güç ve kararlılık duygularını akıtan bilinçtir, anlayıştır. Mü'minler bu bilinçle Allah Teâla yolunda cihata atılıyorlar; güçlü olarak ve gücü kat kat arttıran sonuçtan emin olarak...

Nasıl olsa düşmanları "anlayışsız, bilinçsiz bir gruptur." Kalpleri kilitlidir, gözleri perdelenmiştir. Görünüşte üstün görünse de, güçleri yetersizdir, etkisizdir onların. Çünkü onların gücü büyük kaynaktan kopuk, köksüz bir güçtür.

Şu oran...

On kişiye karşı bir kişi oranı...

Bilinçli mü'minlerle, bilinçsiz kâfirler arasındaki güçler dengesinin özünü oluşturmaktadır.

Öyle ki, sabırlı Müslümanların en zorlu durumlarında bile, kâfirlerle aralarındaki oran, ikiye karşı bir kişidir.

**"Allah Teâla bundan böyle, bu konudaki yükünüzü hafifletti ve bünyenizde bir zaaf belirmediğini bildi. Buna göre eğer sizden yüz sabırlı kişi olursa, bunlar iki yüz kâfiri yenerler. Eğer sizden bin sabırlı kişi olursa, bunlar Allah Teâlanın izni ile iki bin kâfiri yenerler. Allah Teâla sabırlılarla beraberdir."**

Bazı Tefsirciler ve Fıkıhçılar bu ayetlerin, güçlü oldukları durumlarda mü'minlerden bir kişinin on kâfirden kaçmamasına, zayıf oldukları durumlarda da bir kişinin iki kişiden kaçmamasına ilişkin bir emri içerdiği anlamını çıkarmışlar. Ayrıca bu konuda şu anda girmek istemediğimiz ayrıntılara ilişkin birtakım görüş ayrılıkları da belirmiştir.

Ne var ki bizim tercihimize göre ayetler, düşmanları karşısında mü'minlerin gücünün Allah Teâla ve hak terazisindeki değerine ilişkin bir gerçeği içermektedirler. Ayetler, gönülleri güven duygusuyla dolsun, ayakları yere sağlam basın diye mü'minlere bu gerçeği tanıtıyor. Yoksa - bizim tercihimize göre- burada yaşamaya ilişkin bir hüküm

sözkonusu değildir. Bununla neyi dilediğini en iyi yüce Allah Teâla bilir kuşkusuz...”<sup>1</sup>

Bizim anlayışımıza göre sayılarda da bir denge gözetmek, yapılması istenilen “hazırlıklar” arasında sayılmalıdır. Savaşan orduların sayılarının insan üzerindeki etkilerini inkar etmek, yine Allah Teâla (azze ve celle)’ın evrene ve insan tabiatına koyduğu kanunları inkar etmek gibidir. Gerçekleri görerek hazırlanmak, ayakları yere sağlam basmak gerekir. Bu, dinimizin istediği tevekkül ve tefvize aykırı değil, bilakis onlar için de bir unsurdur.

Nitekim Allah Teâla (azze ve celle) sayıların yüreklerde bıraktığı etkiyi şöyle ifade eder:

**“Hani o vakitler Allah Teâla sana uykunda (rüyanda) onları az gösteriyordu. Eğer Allah Teâla sana onları kalabalık gösterseydi korkacaktınız ve savaş konusunda anlaşmazlığa düşecektiniz. Fakat Allah Teâlâ böyle bir şeyden sizi uzak tuttu. Çünkü O, gönüllerde yatanı da bilir.**

**Ve işte onlarla karşılaştığınız vakit onları sizin gözünüze az gösteriyordu, sizi de onların gözlerinde azaltıyordu. Çünkü Allah Teâla o mukadder olan işi yerine getirecekti. Bütün işler Allah Teâla 'a döndürülür.**  
“<sup>2</sup>

Her iki tarafın da birbirini az görmesi, mü'minlere yardım etmek isteyen Allah Teâla (azze ve celle)'ın bir planı ve takdiri idi. Sebebini de izah ediyor. Düşmanın sayısını çok görselelerdi korkacak ve ihtilafa düşeceklerdi.

İşte maddi gücün etkisi.

Bakalım Elmalılı merhum bu ayetlerdeki bu tesiri nasıl görüyor:

“Düşün ki, o vakit uykunda (veya yatağında veya gözünde) Allah Teâla onları sana sayıca az gösteriyordu. Bu işle ilgili

---

<sup>1</sup> Bkz. Seyyid Kutup, ilgili ayetlerin yorumu.

<sup>2</sup> Enfal, 8/ 43-44.

olmak üzere evvela bir rüya gösteriyordu ki, bu rüya işin başlangıcı ile sonucu arasında bir bağlantı olduğunu ve olayın büsbütün tesadüfe bağlı bulunmadığını belgeler. Ayrıca o çokluğu, azınlık olarak gösteriyordu. Sen de bunu haber verip ashabı teşci ve teşvik ediyordun. Bu da bir aldanma ve aldatma değildi. Bir hikmeti, bir maslahatı içeriyordu.

Gerçekten de eğer sana onları aslında oldukları gibi çok gösterseydi, elbette yılgınlık gösterecektiniz, ve elbette o konuda münakaşa edecek, birbirinizle didişecek ve anlaşmazlığa düşecektiniz. Savaşı göze alıp almamak hususunda görüş ayrılığına düşecektiniz; kiminiz sebat, kiminiz firar taraftarı olacaktınız. Ve lâkin Allah Teâla , selamet ihsan etti. Sana onların dış görünüşüyle kalabalıklarını değil, hakikatteki zayıflıklarını, değersizliklerini gösterdi. Sizi yılgınlığa düşürmedi ve aranızda çıkacak muhtemel bir anlaşmazlığa meydan vermedi ve selamette tuttu. İşin başlangıcı ile sonunu başarılı kılıp selamete erdirdi. Muhakkak ki O, sinelerde gizli sırları da bilir. Gönüllerde ne vardır, ne olacaktır ve ne gibi sebep ve şartlarla değişik hallere uğrayacaktır hepsini tamamıyla ve hakkıyla bilir.

Ve yine onlarla karşı karşıya geldiğiniz sırada da onları gözünüze az gösteriyordu, gözünüzü yıldırılmıyordu. Peygamber'in rüyasını, böylece görünüşte de doğruluyordu ve sizi her türlü korkudan selamette tutuyordu, size cesaret veriyor, yüreklendiriyordu. Sonra da onları gözünüzde büyütüyordu. Hatta Abdullah b. Mes'ud, yanındaki arkadaşına:

- "Nasıl onları yetmiş kişi kadar görüyor musun?" demiş, o da:

- "Yüz kişi kadar görüyorum" demişti.

Sizi de onların gözünde azaltıyordu. Nitekim Ebu Cehil o sırada "Muhammed ve ashabı "bir deve yiyimi" yani bir lokmacık" demişti.

Bu henüz savaş başlamadan, cüretlerini arttırmak, gurur ve saygısızlıkla gayrı muntazam bir surette kıtale çattırmak için idi ki, savaşa başladıktan sonra gözlerinde mü'minleri birdenbire büyümüş, çoğaltıvermişti.

Âl-i İmrân Sûresi'nde de geçtiği üzere "göz görüşüyle kendilerinin iki katı kadar görüyorlardı."<sup>1</sup> Yani üçyüz onüç kişi olan Müslümanları iki bin kişi gibi görüyorlardı, kalplerine korku giriyor, ödleri kopuyordu.

Her iki tarafın kalbleri üzerinde durmadan değişip duran bu duygular, aslında normal göz yanılmalarının çok üstünde ve ötesinde bizzat Allah Teâlanın iradesi ve hükmüyle meydana geliyordu. İşte bu durum bile Allah Teâlanın kudretini gösteren başlı başına bir mucizeydi.

Allah Teâla Teâlâ, yalnız mü'minleri akıbeti ve hakiki kuvveti görebilen bir gözle baktırıyordu ve işte böyle tarafları birbirinin gözünde az ve zayıf gösteriyordu ki, o fiil alanına çıkan emri kesinlikle meydana getirsin. Yani hükmettiği ve olmasına karar verdiği olayı, iki tarafı birbirine çattırmak suretiyle oluş sahasına çıkarsın, sonuçları itibariyle harika bir zafer olan harbi tam bir emr-i vaki, bir oldubitti yapsın. Böylece yukarıda da geçtiği üzere o emri, yani İslâm'ı aziz kılan ve küffarı zelil eden furkan harikasını gerçekleştirsin."<sup>2</sup>

Evet, Allah Teâla (azze ve celle)'a iman ve güven, tefviz ve tevekkül yanında maddi güç hazırlama da bir önemli emirdir, bir ilahî kanundur. İşte Allah Teâla (azze ve celle) yolunda mal ve canlarla cihata hazır olmak ve cihat etmek bu emrin tahakkukudur.

Az sonra görüleceği gibi cihat doğrudan bir amaç değildir tabi. O tebliğ yolundaki engelleri kaldırmaktır. Başka çare olmadığında yapılacak olandır. Ama deminden beri anlatıldığı gibi kendisi için hazırlık yapılan ve her an olacaktıymış gibi hazırlıklı durulan, beklenen ve gözlenen bir esastır.

---

<sup>1</sup> Âl-i İmrân, 3/13

<sup>2</sup> Hak Dini Kur'an Dili,

Yeryüzünde fitne kalmayıncaya ve din sadece Allah Teâla (azze ve celle)'ın dini oluncaya, yani o dinin hÂkimiyetini bütün dinler tanıyıncaya kadar,<sup>1</sup> hoşumuza gitse de gitmese de,<sup>2</sup> gerek hafif, gerek ağırlıklarımızla hep birlikte cihat etmek, eğer bilirsek bizim hayrımıza olarak<sup>3</sup> Allah Teâla (azze ve celle) tarafından emredilmiştir.

### **Barışı Koruma**

Yukarıdan beri batılın kendi özünde zalim ve saldırgan olduğunu yazdık. Allah Teâla Teâlâ'ya ve ahiret hayatına inanmayan kafirin ne kadar çabalasa da genellikle nefesine yenileceğine ve hırs, heves, açgözlülük, dünya sevgisi ve şehvetleri uğruna kendine ve başkalarına zarar vereceğine sadece inanmakla kalmıyor, maalesef şahit olup görerek yaşıyoruz. Bu açıdan kafirlerin aslında Müslümanları yönetme yetkileri olmadığı gibi, kendilerini de yönetme yetkileri yoktur. Bu yüzden bizim nihaî amacımız, yeryüzünün bütünüyle İslam hÂkimiyetini tanınması ve ona teslim olmasıdır.

Bu onları Müslüman olmaya zorlama değildir. Bu onların ne kendilerine, ne de Müslümanlara zarar vermelerini önlemedir. Yeryüzünde gerçek barış da ancak o zaman tesis edilebilir. Batıl güçlü ve kendi başına buyruk olduğunda, zarar vermemesi adeta mümkün değildir.

Bu yüzden İslam'ın insan ilişkilerini yakından tanımak gerekir. Bu tanımayı iki kısımda incelemek faydalı olabilir: Müslümanların kendi aralarında birbirlerine olan ilişkileri. Müslümanların gayr-i müslim olanlarla olan ilişkileri.

Biz bu ilişkileri başka bir kitabımızda incelemiştik. Burada tekrar uzun uzun yazmayacak, sadece konuyu “cihat/savaş”

---

<sup>1</sup> Enfal 39.

<sup>2</sup> Bakara 2/216.

<sup>3</sup> Tevbe 41.

kavramına getirmek için bir giriş, bir ön hazırlık çalışması kabilinden bazı hatırlatmalarda bulunacağız.

### **Kendi İçimizde Barış**

Müslümanların kendi aralarında ilişkilerini düzenleyen temel kavram “kardeşlik”tir. Allah Teâla Teâlâ Kur’an-ı Kerim’in çeşitli ayetlerinde Müslümanların kardeş olduğunu duyurmuş, bunu yaşatmak ve korumak için bazı emirler ve yasaklar koymuş, vazifeler vermiş, tavsiye ve yönlendirmelerde, özendirmelerde bulunmuştur. Bu açıdan sadece “Hucurat Suresi” ayetlerini incelemek dahi yeterlidir. İşte size oradan birkaç ayet:

**“Mü'minler sadece kardeşirler. O halde ihtilaf eden kardeşlerinizin arasını düzeltin. Allah Teâla a karşı gelmekten sakının ki O'nun merhametine nail olasınız.”<sup>1</sup>**

Bu ayet, dünyanın neresinde olursa olsun mü'minleri kardeş olarak ilan etmektedir. Ashabdan Cerir b. Abdullah, Hz. Peygamberin, kendisinden şu üç şeyi yapmak üzere biat istediğini bildirir: "Namaz, zekât ve bütün Müslümanların hayrını isteme (nasihat)."

*"Müslümana kötü söylemek fasıklık, onunla savaşmak küfürdür"* (hadis-i şerif).

*"Müslüman Müslümanın kardeşidir; ona zulmetmez, onu desteğinden mahrum bırakmaz. Bir kimse için Müslüman kardeşini hakir görmek kadar büyük bir kötülük yoktur."* (hadis-i şerif)

### **Emirler Vermesi**

---

<sup>1</sup> Hucurat 10.

**“Ey iman edenler, herhangi bir fasık (çizginin dışına çıkmış biri) size bir haber getirecek olursa, onu iyice tahkik edin, doğruluğunu araştırın. Yoksa, gerçeği bilmeyerek, birtakım kimselere karşı fenalık edip sonra yaptığınıza pişman olursunuz.”<sup>1</sup>**

Peygamberimiz Velid İbn Ukbe adlı sahabîyi Beni Mustalık kabilesine zekât toplamak için gönderdi. Velid'in onlarla daha önce bir hesabı olduğundan, onların kendi aleyhinde oldukları intibana kapılıp zekât vermediklerini söyledi. Hz. Peygamber ordu toplayıp üzerlerine hücum edeceği sırada tesbitin asılsız olduğu kendisine bildirildi. Bu ayet bunun üzerine nazil oldu. Fakihler her haberin değil, ama “nebe” tarzında “önemli” haberlerin tahkik edilmesini şart görürler.

**“İyi düşünün ki Allah Teâlanın Resûlü sizin aranızda bulunmaktadır. Şayet o birçok işte size uysaydı, haliniz yaman olurdu. Ama Allah Teâla size imanı sevdirdi ve onu kalblerinizde güzelleştirdi; inkârdan, fasıklıktan ve isyandan ise sizi iğrendirdi. İşte Allah Teâla tan bir lütuf ve nimet olarak doğru yolda yürüyenler onlardır. Allah Teâla her şeyi hakkiyle bilir, tam hüküm ve hikmet sahibidir.”<sup>2</sup>**

Bu ifadeden anlaşıldığına göre mü'minlerin tümü bu hataya düşmemiş, sadece azınlıkta olan bazı kimseler bunu ileri sürmüşlerdir. "Şayet o size uysaydı (..)" hitabı, bütün sahabeye değil, Beni Mustalık üzerine asker göndermeyi öneren sahabileredir. "Ama Allah Teâla size imanı sevdirdi" hitabı geneldir. Bu ayet, görüşlerinde ısrar eden sahabilerin imandan çıktıklarını değil, hata yaptıklarını gösterir. Allah Teâla Teala hata yapanları şöyle uyarmaktadır: "İmanın gereği, diğer sahabe gibi Peygambere güvenip onun görüşüne tabi olmaktır."

---

<sup>1</sup> Hucurat 6.

<sup>2</sup> Hucurat 7-8.

**“Eğer mü'minlerden iki topluluk birbirleriyle vuruşursa, onların aralarını bulun. Buna rağmen biri öbürüne saldırırsa, bu saldıran tarafla, Allah Teâlanın emrine dönünceye kadar siz de vuruşun. Döndüğü takdirde aralarını hakkaniyetle düzeltin ve hep âdil olun, çünkü Allah Teâla âdil davrananları sever.”<sup>1</sup>**

### **Yasak Koyması**

**“Ey iman edenler! Sizden hiçbir topluluk bir başka toplulukla alay etmesin, ne mâlum, belki alay edilenler edenlerden daha hayırlıdır. Kadınlar da başka kadınlarla alay etmesinler. Belki de alay edilenler edenlerden daha hayırlıdır. Birbirinizi, daha doğrusu kendilerinizi karalamayın. Birbirinize kötü lakaplar takmayın. İman ettikten sonra insanın adının kötüye çıkması, fasık damgası yemesi ne fena bir şeydir! Kim tevbe etmezse işte onlar tam zalim kimselerdir.**

**Ey iman edenler! zandan çok sakının. Çünkü zanların bir kısmı günahtır. Birbirinizin gizli hallerini araştırmayın. Kiminiz kiminizi gıybet etmesin. Hiç sizden biriniz ölmüş kardeşinin cesedini dişlemekten hoşlanır mı? İşte bundan hemen tiksindiniz. Öyleyse Allah Teâlanın azabından korkun da bu çirkin işten kendinizi koruyun. Allah Teâla Tevvabdır, Rahîmdir: tevbeleri kabul eder, merhamet ve ihsanı boldur”<sup>2</sup>.**

Zannın çeşitleri vardır. Hüsnüzan kısmı makbul olup mü'minin Allah Teâla , Resûlü, mü'minler ve aksine sebep olmadıkça bütün insanlar hakkında beslemesi gerekir. Bazan başka çare kalmayınca zanna dayanarak hüküm verme ihtiyacı olur. Günah olan kısım ise, insanlar hakkında haksız yere suizan besleyip onlar hakkında iyi tarafa değil de kötü tarafa yorumlar yapmaktır. Tecessüs, insanların gizli hallerini

---

<sup>1</sup> Hucurat 9.

<sup>2</sup> Hucurat 11-12.

araştırmak, keza onların gıybetini yapmak da bu ayetle şiddetle yasaklanmıştır. Gizli halleri araştırmak fertlere olduğu gibi devlet yetkililerine de haramdır. "İdareci halkın mahrem ve gizli hallerini araştırırsa onların ahlâkını ve düzenlerini bozar." (hadis-i şerif)

**“Ey insanlar! Biz sizi bir erkekle bir kadından yarattık. Birbirinizi tanıyıp sahip çıkmanız için milletlere, sülâlelere ayırdık. Şunu unutmayın ki Allah Teâlanın nazarında en değerli, en üstün olanınız, içinizden takvada (Allah Teâla 'ı sayıp haramlardan sakınmada) en ileri olandır. Muhakkak ki Allah Teâla herşeyi mükemmelen bilir, her şeyden hakkiyle haberdardır.”<sup>1</sup>**

Bu ayet de ırkçılık, asabiyet, tarafgirlik, soy sop davası, yersiz atalarla övünme, kendisini üstün, başkalarını küçük görme gibi insanları kin ve nefrete sürükleyen, kavgaya götüren kötü huy ve davranışları yasaklamıştır.

Kur'an-ı Kerîm'in insanların can, mal, aile, akıl, inanç ve düşünce özgürlüğü gibi temel haklarını koruyan ayetlerini buraya yazmayı zait görüyor, hatırlatıp geçiyoruz.

### **Kendi Dışımızda Barış**

Müslümanların gayr-i müslim olanlarla olan ilişkilerine gelince, yine onun da temelinde insan hakları vardır. İslam bütün insanların haklarını korumuştur. Şu ayet bu konuda da bir ölçü ve ilke getirmiştir.

**“Ey insanlar! Biz sizi bir erkekle bir kadından yarattık. Birbirinizi tanıyıp sahip çıkmanız için milletlere, sülâlelere ayırdık. Şunu unutmayın ki Allah Teâlanın nazarında en değerli, en üstün olanınız, içinizden takvada (Allah Teâla 'ı sayıp haramlardan sakınmada) en ileri olandır. Muhakkak ki Allah Teâla herşeyi mükemmelen bilir, her şeyden hakkiyle haberdardır.”<sup>2</sup>**

---

<sup>1</sup> Hucurat 13.

<sup>2</sup> Hucurat 13.

Bunlara bağılı kalınsa insanlar arasında tanışıp bilişme ve birbirinin bilgisinden, tecrübesinden, sanat, kültür, sanayi, yönetim, eğitim, sağlık ve bayındırlık gibi hayatın her alanında karşılıklı yardımlaşmadan başka bir olumsuz ilişkiye asla yer ve gerek kalmaz.

Bunun ötesinde Müslümanlar kendileri ve dinleriyle savaşıan kafirlerle asla dostluk kuramazlar. Onlardan en yakınları bile olsa teberri ederek uzaklaşırlar. Kendileriyle savaşımayan, barışı koruyanlara karşı ise adil ve erdemli olurlar. Onlara iyilik ve ikram etmek, iyi ilişkiler kurmak, hem din ve tebliğ adına, hem de toplumsal barış ve huzurun korunması adına teşvik edilmiştir.

Biz bu konuları “İslam Açısından İrkçılık ve Asabiyet” kitabımızda geniş olarak, “Semavî Sofra İslam” kitabımızda da kısa olarak işlediğimizden bu kadarlık bir hatırlatma ile yetinelim ve şimdi asıl konumuz olan “cihat”a geçelim inşAllah Teâla .

## ***CIHAT***

### **Cihadın Tarifi**

“Cehd” veya “cühd” kökünden türeyen “cihâd”, Kur’an’ın anahtar kavramlarından biridir. Cihat kelimesi Kur’an’da isim olarak dört, fiil şeklinde yirmidört, farklı formlarda kırk bir yerde geçmektedir.

Cehd veya cühd, kararlı ve şuurlu bir şekilde gayret etmek, zorluklara karşı çaba göstermek, çalışmak, bir işi başarmak için elinden gelen bütün imkanları kullanmak gibi anlamlara gelir.

Aynı kökten türeyen “cihat” veya “mücâhede” sözlükte, düşmanın saldırısına karşı koymak üzere elinden geleni yapmak, bütün gayreti harcamak demektir.

Bu düşmanın insanın içinde veya dışında olması farketmez. Mü’min, kendine zarar vermek üzere saldıran düşmanlarına karşı koymaya çalışır, onların zararlarını uzaklaştırmada gayretli olur.<sup>1</sup>

Bekir Topaloğlu, DİA/Cihat maddesinde<sup>2</sup> şöyle söyler: “Arapça’da “güç ve gayret sarf etmek, bir işi başarmak için elinden gelen bütün imkânları kullanmak” mânasındaki cehd kökünden türeyen cihat, İslâmî literatürde “dinî emirleri

---

<sup>1</sup> Bkz. TDV İslam Ansiklopedisi (DİA), 7/527; Şamil İslam Ansiklopedisi, “cihad” md. ; Hüseyin K. Ece, İslam’ın Temel Kavramları, Beyan Yayınları: 110-111. Ahmet Kalkan, İslam Akaidi: 332-333. Ahmet Kalkan, Kur’an Kavram Tefsiri..

<sup>2</sup> DİA, 7/527.

öğrenip ona göre yaşamak ve başkalarına öğretmek, iyiliği emredip kötülükten sakındırmaya çalışmak, İslâm'ı tebliğ, nefse ve dış düşmanlara karşı mücadele vermek" şeklindeki genel ve kapsamlı anlamı yanında fıkıh terimi olarak daha çok Müslüman olmayanlarla savaş, tasavvufta ise nefs-i emmâreyi yenme çabası için kullanılmıştır (bk. mücahede).

Cihat Kur'ân-ı Kerîm'de isim olarak dört, bundan türeyen fiil şeklinde yirmi dört yerde geçmektedir; "cihat eden" anlamındaki mücahid ise iki âyette zikredilmiştir (bk. M. F. Abdülbâkî, Mu'cem, "chd" md.1.) Bu âyetlerin bir kısmında (meselâ bk. et-Tevbe 9/41, 44, 81. 861) cihat kelimesinden doğrudan savaşın kastedildiği anlaşılmakta, bir kısmında da cihat "Allah Teâlanın rızâsına uygun bir şekilde yaşama çabası" şeklinde özetlenebilecek olan genel anlamıyla geçmektedir.

Cihatla ilgili birçok hadis mevcut olup (bk. Wensinck, Mu'cem, "chd" ) bunlar bazı müstakil eserlere konu olduğu gibi hadis mecmualarında da "kitâbü'l-cihâd" veya "fezâilü'l-cihâd" başlıkları altında toplanmıştır. Genel anlamda cihatdan ve faziletinden bahseden hadisler yanında kime karşı ve nasıl cihat yapılacağına dair çeşitli hadisler de vardır.

"*Mücahid nefsiyle cihat edendir*" (Tirmizî. "Fezâ'ilü'l-cihâd", 2); "*Mü'min kılıcı ve diliyle cihat eder*" [Müsned, III, 456]; "*Müşriklere karşı mallarınız, nefisleriniz ve dillerinizle cihat edin*" {Müsned, III, 124; Ebû Dâvûd, "Cihâd", 17); "*Cihatın en faziletlisi zalim sultanın yanında hakkı söylemektir*" (Ebû Dâvûd, "Melâhim", 17, Tirmizî, "Fiten", 13) meâlindeki hadislerle Hz. Peygamber'in, ümmetin içinde yapmayacakları şeyleri söyleyen ve emrolundukları şeyleri yapmayan nesiller ortaya çıkacağını haber vererek, "*Kim onlarla eliyle cihat ederse o mü'mindir, kim onlarla diliyle cihat ederse o mü'mindir, kim onlarla kalbiyle cihat ederse o mü'mindir*" (Müslim, "îmân", 80) demesi, savaşa çıkmakta olan İslâm ordusuna katılmak için gelen birine annesinin ve babasının hayatta olup olmadığını sorarak hayatta olduklarını öğrenmesi üzerine, "*0 halde onlara hizmet yolunda nefsinle*

*cihat et*" (Buhârî, "Cihâd", 138; Müslim, "Birr", 5) buyurması ve Hz. Âişe'nin. *"Ey Allah Teâlanın resulü! Görüyoruz ki cihat amellerin en faziletlisidir; öyleyse biz de cihat etmeli değil miyiz?" diye sorması üzerine. "Sizin için cihatın en faziletlisi makbul hacdır"* (Buhârî, "Cihâd", 1) şeklinde cevap vermesi, cihatın gerek kapsamını gerekse yöntemlerini göstermesi bakımından önemlidir.

Buna göre cihat, hayatın gayesi olarak Allah Teâla 'a kulluk etmek. Allah Teâla ve Resulü'nün koyduğu ölçülerin fert ve toplum hayatına uygulanmasına çalışmaktan İslâm'ı diğer insanlara tebliğe, İslâm ülkesini ve Müslümanları her türlü tehlike ve saldırılara karşı savunma ve bu konuda gerektiğinde savaşımaya kadar kapsamlı bir anlam taşımakta; kalp, dil, el ve silâh gibi beşerî aksiyonun ortaya konulduğu her vasıta ile yapılabilmektedir.

Hukukçular, ilgili âyet ve hadislerden hareketle cihâtı bu en geniş anlamıyla ele alıp yorumlamaları ve nefse, şeytana, fâsıklara ve inanmayanlara karşı olmak üzere kısımlara ayırmaları yanında (meselâ bk. İbn Rüşd, I, 259; İbn Kayyim, Zâdü'lmeccâd, II, 39-40; Şevkânî, VII, 236), genel olarak "gayri müslimlerle savaş" şeklindeki özel mânasını ön plana çıkararak "Allah Teâla yolunda can, mal, dil ve diğer vasıtalarla savaşta elden gelen güç ve gayreti sarfetmek" şeklinde tarif etmişler (Kâsânî, VII, 97; İbn Âbidîn, IV, 121), bu anlamdaki cihatla ilgili hükümler üzerinde geniş olarak durmuşlardır."

Mü'minlerin kararlı ve şuurlu çabalarının maddî alanda bedenle yapılanına 'cihat', manevî alanda kalp, ruh ve nefisle olanına 'mücâhede', fikir ve İslâmî ilimlerde yapılanına da 'ictihad' denilmiştir.

"Allah Teâla yolunda gayret göstermek, çaba sarfetmek" anlamlarına gelen 'cihat', her üç mânâyı da içerisine almaktadır. Allah Teâla yolunda yapılan bütün çalışmalar, Allah Teâlanın adı yükselsin diye gösterilen gayretler, O'nun biricik dini olan İslâm'ı savunmak için ortaya konan çabalar tümüyle 'cihat' diye nitelendirilir. Bununla birlikte; bedeniyle,

organlarıyla, malıyla cihat edene veya mânevî yönünü olgunlaştırmak için çaba sarfedene ‘câhid’ ve ‘mücâhid’, ana kaynaklardan belli usul ve kaidelere göre İslâmî hükümleri çıkarıp ortaya koymak için gayret edene de ‘müctehid’ denilmektedir.

Bir başka ifade ile cihat, mü’minin, Allah Teâla tarafından kendisine emânet olarak verilen bedenî, malî, ruhî, kalbî, vicdanî ve zihnî imkânları Allah Teâla rızası için İslâm yolunda kullanması, harcaması ve tüketmesidir.

Bundan maksat, az sonra daha geniş görüleceği gibi, insanın mutluluğuna giden yoldaki engelleri kaldırmaktır. Kur’an, “cihat” kavramı ile fiilî savaş olan “kital” ve “harb” kavramını ayrı ayrı kullanmaktadır.

Bütün bunlar göz önüne alındığında cihat için şöyle bir tarif yapabiliriz:

Dini emirleri Allah Teâla rızasına ermek için öğrenip ona göre yaşamak, başkalarına da öğretmek, iyiliği emredip kötülükten sakındırmağa çalışmak, İslam’ın eğitim ve yaşanması, tebliğ, davet ve irşat ile yaşatılmasına mani olmak isteyen içteki cahil nefse ve dıştaki din düşmanlarına karşı mücadele vermek, dini, vatani ve Müslümanları her türlü saldırıdan korumak, giderek imkan dahilinde yeryüzünden fitne ve fesadı kaldırmak ve Allah Teâla (azze ve celle)’ın dinini hakim kılmak için, Allah Teâla (c.c.) tarafından kullarına verilmiş olan bedenî, malî ve zihnî kuvvetler gibi maddî-manevî bütün varlık ve imkanını Allah Teâla yolunda ortaya koyarak ve o yolda feda ederek Hakk’ın düşmanlarını ortadan kaldırmak için savaşmaya cihat, bunları yapan kişiye de mücahid diyoruz.<sup>1</sup>

---

<sup>1</sup> Bkz. aynı kaynaklar.

## Cihatın Hükmi

İslâm'da ilmi ve kültürel manada cihat herkese farzdır. Bu manada Müslümanlar ya bilfiil işin içindedirler veya sözlü ve malî destek ile ortam hazırlamak ve yardımcı olmak gibi dolaylı olarak işin içindedirler.

Hukukçularımız normal şartlarda cihatın farz-ı kifaye, umumi seferberliği (nefir-i âm) gerektiren bir tehlike ve saldırı halinde ise farz-ı ayn olduğu konusunda görüş birliği içerisindeyler.

Bu kapsam genişliğine rağmen İslâm hukukçularının daha çok "Müslüman olmayanlarla savaş" anlamındaki cihada ağırlık vermeleri, bu tür cihatın hukukî bir mahiyet arz etmesi ve birtakım hukukî sonuçlar doğurması sebebiyledir. Nitekim fıkıh kitaplarında, başta savaş ve barış münasebetleri olmak üzere devletler hukukuyla ilgili konuların ele alındığı bölümler "kitâbü'l cihâd" (veya kitâbü'ssiyer) şeklinde adlandırılmıştır. Bunun yanında nefisle mücadele şeklindeki cihatla daha çok tasavvuf ehli ilgilenmiştir. Bu sebeple cihadın savaştan ibaret olduğunu düşünmek gerçeği yansıtmadığı gibi cihata yalnız savaş anlamının verilmesi, Kur'an ve Sünnette ifade edilen anlam ve kapsamı bakımından eksik ve yanlış sayılır. Yukarıda işaret edilen hadisler yanında, kâfirlere boyun eğmeyip kendilerine karşı Kur'an'la güçlü bir cihadın yapılmasını emreden âyet ile (el-Furkân 25/52) Allah Teâlanın rızasını elde etmek için cihat edenlere O'na ulaştıracak yolların gösterileceğini vaad eden âyetle (el-Ankebût 29/69) cihat kelimesinin savaş anlamına gelmediği açıktır. Ayrıca münafıklarla savaşı gerektiren herhangi bir hükmün bulunmamasını ve fiilen de onlara karşı hiçbir zaman savaşa başvurulmamasını göz önüne alan müfessirler, "**Ey Peygamber! Kâfirlerle ve münafıklarla cihat et**" (et-Tevbe 9/ 73) meâlindeki âyetle geçen cihatın hem kâfirlere karşı gerektiğinde savaş yapmayı, hem de münafıklara karşı kendilerini İslâm'a kazanmak için delil serdetme, sertlik gösterme, onları azarlama gibi silâhlı savaş dışında bazı yollara başvurmayı ifade ettiğini bildirmişlerdir

(bk. Fahreddin er-Râzî, XVI, 135).

Esasen Kur'ân-ı Kerîm'de, "iki grup arasında meydana gelen silâhlı çatışma" anlamındaki savaş karşılığında harb (el-Mâi-de 5/64; el-Enfâl 8/57; Muhammed 47/4) ve kıtal kelimeleriyle bunların türevleri kullanılmıştır (meselâ bk. el-Bakara 2/ 190-191, 193; en-Nisâ 4/74-76; et-Tevbe 9/12-13).<sup>1</sup>

Cihatın farz olduğunu söyleyen cumhur, "Savaş -hoşunuza gitmediği halde- size farz kılındı" <sup>2</sup> âyet-i kerimesine dayanmıştır. Farz-ı kifâye olduğunun delili de, "Bütün mü'minlerin savaşa çıkmaları gerekmez..."<sup>3</sup> âyet-i kerimesi ile, "Mü'minlerden özürsüz olarak yerlerinde oturanlarla, mal ve canları ile Allah Teâla yolunda savaşanlar birbirine eşit değillerdir. Allah Teâla mal ve canları ile cihat edenleri, mertebeye oturanlardan üstün kılmıştır. Allah Teâla hepsine de cennet va'detmiştir"<sup>4</sup> âyet-i kerimesidir.

Peygamber (s.a.s) Efendimiz de hangi savaşa çıkmış ise mutlaka ashabtan bazıları kendisi ile beraber bulunmamıştır. Bu da savaşın farz-ı kifâye olduğunu göstermektedir.

### **Cihat Kimlere Farzdır?**

Kendilerine savaş görevi farz olanlara gelince: Savaşın hasta ve sakat olmayan ve savaş gücüne sahip olan hür ve baliğ erkeklere vacib olduğunda ihtilâf yoktur. Çünkü Cenâb-ı Hak, "**Ne iki gözü kör olana günah vardır, ne de topal olana günah vardır ve ne de hasta olana günah vardır**"<sup>5</sup> ve "Güçsüzlere, hastalara ve sarfedecek bir şeyi bulunmayanlara günah yoktur"<sup>6</sup> buyurmuştur.

---

<sup>1</sup> DÎA, 7/528.

<sup>2</sup> Bakara, 2/216.

<sup>3</sup> Tevbe, 9/122.

<sup>4</sup> Nisa, 4/95.

<sup>5</sup> Feth, 48/17.

<sup>6</sup> Tcvbe, 9/91.

Ana babanın izni olmaksızın bu göreve katılmanın caiz olmadığına da ulema müttefiktirler. Zira sünnette sabittir ki adamın biri Peygamber (s.a.s) Efendimiz'e,

- Ben cihata çıkmak istiyorum demiş, Peygamber (s.a.s) Efendimiz kendisine,

- *Anan bahan sağ mı?* diye sormuş ve adam:

- Evet, sağdırlar, deyince Efendimiz (s.a.s),

- *O halde onların hizmetinde cihat et,* demiştir.<sup>1</sup>

Ancak eğer bir yerde bütün halkın savaşa katılmak mecburiyeti hasıl olursa o zaman o yerde cihat farz-ı ayn olur ve ana babanın izni şart olmaz.

Müslüman olmayan ana babanın ve borçlu olan kimseye de alacaklısının izninin şart olup olmadığına ihtilâf etmişlerdir. Çünkü adamın biri Peygamber (s.a.s) Efendimiz'e

- Allah Teâla yolunda ve Allah Teâla rızasını kazanmak için savaşırken ölürsem Allah Teâla günahlarımı af eder mi? diye sormuş. Peygamber (s.a.s) Efendimiz:

- *Evet, affeder. Yalnız eğer borcun varsa onu affetmez. Bunu bana demin Cibril söyledi,* buyurmuştur.<sup>2</sup>

Bununla beraber cumhur: "Eğer borcunu ödeyecek kadar malı kalıyorsa alacaklısının izni şart değildir" demiştir.<sup>3</sup>

### **Cihatın Sebebi**

İslam açısından insanlar arasındaki ilişkilerde asıl olan barıştır. Savaş ise istisnâî bir durumdur. Bundan dolayı, İslâm nazariyesinde, harp, şu iki durumda caiz olur:

---

<sup>1</sup> Buhûri, Cihad, 56/138, no: 3004.

<sup>2</sup> Müslim, ftnâre, 33, no: 1885.

<sup>3</sup> İbn Rüşd Kadı Ebu'l-Velid Muhammed b. Ahmed b. Muhammed b. Rüşd El-Hafid, Bidayetü'l-Müctehid ve Nihayetü'l-Muktesid, Beyan Yayınları: 2/247.

1.Canın, malın, iman ve vatanın düşmanlara karşı müdafaası.

2.Allah Teâla 'a davetin müdafaası.

Hanefiler ile birlikte Hanbelî ve Malikî mezheplerine mensup hukukçuların oluşturduğu çoğunluğa göre İslam'da savaşın sebebi, inanmayanların Müslümanlara savaş açmaları ve tecavüz-kâr olmalarıdır.

Şafiiler ise onların kafir olmalarını başlıbaşına bir savaş sebebi saymıştır. Zahiriler ile bazı Hanbelî ve Malikî hukukçuları da bu görüşü benimsemişlerdir.

İbn Rüşd şöyle der: “Kâfirlerle niçin savaş edildiği mevzuuna gelince, bütün Müslümanlar müttefiktirler ki, Kureyş kabilesinden olan Ehl-i Kitab ile Arap Hristiyanları ile savaşmaktan maksat, Müslümanlığa girmeleridir. Onlardan cizye alınmaz. Kureyş kabilesinden olan Ehl-i Kitab ile Arap Hristiyanları dışındaki Hristiyan ve Yahudilerle savaşmaktan maksat, -ya Müslümanlığa girmeleri ya da cizye vermeleri olmak üzere- iki şeyden birisidir. Zira Cenâb-ı Hak yukarıda metni geçen âyet-i kerimede, "Kitap sahibi olan Hristiyan ve Yahudilerden, Allah Teâla 'a, âhiret gününe inanmayan, Allah Teâlanın ve Peygamberinin haram kıldığını haram saymayan ve hak dini din edinmeyenlerle -boyunlarını büküp kendi elleri ile cizye verene kadar- savaşın"<sup>1</sup> buyurmuştur.

Peygamber (s.a.s) Efendimiz mecûsîler hakkında, “Hristiyan ve Yahudilerin usulünü onlar hakkında da uygulayınız”<sup>2</sup> buyurmuştur.

Bunun için fukahânın cumhuru mecûsîlerden de cizye alınabilir demiştir. Fakat kitapları bulunmayan müşriklerden de cizye kabul olunup olunmadığında ihtilâf etmişlerdir. Ulemadan bir kısmı, “Her müşrikten cizye alınabilir” demiştir ki, İmam Mâlik bu görüştedir.

Bir cemaat da bunlardan Arap müşriklerini istisna etmiştir.

---

<sup>1</sup> Tevbe, 9/29.

<sup>2</sup> Muvatta', Zekât, 17/24, no: 42.

İmam Şafii ile Ebû Sevr ise, “Cizye, Hristiyan, Yahudi ve Mecusilerden başka, kimseden alınamaz” demişlerdir.

Bu ihtilâfın sebebi, "Fitne kalmayıp yalnız Allah Teâlanın dini kalana kadar onlarla savaşınız"<sup>1</sup> mealindeki âyet-i kerime ile, “İnsanlar, Allah Teâla 'tan başka ilâh bulunmadığına inandık diyene kadar onlarla savaşmakla emrolunmuşumdur. Bunu dedikten sonra -cezalandırılmalarını gerektiren bir suç işlemedikçe- benden can ve mallarını korumuş olurlar. Allah Teâla ile aralarındaki gizli hallerinin hesabı ise Allah Teâla 'a aittir”<sup>2</sup> hadis-i şerifinin umumları ile, Peygamber (s.a.s) Efendimiz'in askeri birlik amirlerine verdiği talimatın hususu arasındaki çelişmedir.

Talimatın âyet ve hadisin vürudundan önce olup onlarla nesholunduğunu söyleyenler, “Ehl-i Kitap'tan başka, müşriklerden cizye kabul olunamaz. Zira müşriklerle savaşmayı emreden âyetlerin çoğu Beraet (Tevbe) sûresindedir. Beraet sûresi ise Mekke'nin fethi senesinde nazil olmuştur. Mezkûr talimat ise Mekke'nin fethinden öncedir. Çünkü bu talimatta hicrete davet vardır. Halbuki Mekke'nin fethinden sonra hicret kalkmıştır” demişlerdir.

“Husus -ister umumdan sonra, ister önce olsun- daima umumun istisnasıdır” diyenler ise, “Bütün müşrikler cizyeye bağlanabilir” demişlerdir.

Müşriklerden yalnız ehl-i kitab'ın cizyeye bağlanabildiği görüşünün sebebi ise, yukarıda geçen âyette “Kitap verilenlerden” kaydının bulunmasıdır.”<sup>3</sup>

Buna göre İslam hukukçularının çoğunluğu, savaşın meşruiyet sebebinin düşmanın tecavüzü olduğunu, Müslümanlarla savaşmayanlarla savaşmanın ve sadece

---

<sup>1</sup> Bakara, 2/193.

<sup>2</sup> Müslim, iman, I,no:21.

<sup>3</sup> İbn Rüşt Kadı Ebu'l-Velid Muhammed b. Ahmed b. Muhammed b. Rüşt El-Hafid, Bidayetü'l-Müctehid ve Nihayetü'l-Muktesid, Beyan Yayınları: 2/257-258.

Müslümanlığı benimsemediği için bir insanı öldürmenin caiz olmadığını belirtmiştir.<sup>1</sup>

Her iki gurubun da kendilerine göre delilleri vardır ama biz bunları burada daha fazla tartışmayacak, ayrıntıları ilgili fıkıh kitaplarına havale edeceğiz.

Ancak şu kadarını söyleyelim ki İslamiyet, dinde baskıyı kesinlikle yasaklamıştır. Zor ve baskı altında gerçekleşecek imanın geçersiz olduğunu hükme bağlamıştır. Kin ve nefretlere yol açan savaşı bir tebliğ vasıtası olarak düşünmek özellikle günümüzde mümkün değildir. Ayrıca inanmayan kimselerin hayatlarının sonuna kadar her an iman etmeleri ihtimali vardır. İmana gelmeleri için onlarla savaşmak, savaş sırasında öldürülenler için bu imkanı ortadan kaldırmaktır. Şu halde Müslümanlara silahlı saldırıda bulunmayan gayri Müslimlere karşı öncelikle yapılması gereken şey onlarla savaşmak değil, barışçı davet yollarına başvurmaktır. Yani ilmî ve kültürel cihat. İleride bu konuya tekrar döneceğiz.

### **Hassas Bir Konu**

Ancak burada batılı araştırmacıların maksatlı bir fikirlerini deşifre etmek de gerekir. Bu konuda Bekir Topaloğlu, DİA'ya yazdığı “cihat” maddesinin sonlarında bazı şeyler söyler. Biz oradan bir hülasa sunmak istiyoruz:

“Müslüman hukukçular, genel olarak cihatın anlamı ve hükmü yanında kâfirlere karşı cihatın hukuken meşrû olmasının sebepleri üzerinde de etraflıca durmuşlardır. Konunun ele alındığı Batı kaynaklarının hemen hepsinde (meselâ bk. Khadduri, War and Peace, s. 52-53, 144, 251; Tyan, II, 302; Fattal, s. 71; Kruse, s. 57, 65, 79; Lammens, s. 8; Massignon, s. 80-81 ; Lewis, s. 175; Lambton, s. 201) Cihatın, bütün dünya Müslüman oluncaya veya İslâm hâkimiyetine boyun eğinceye kadar Müslüman olmayanlarla savaşmayı ifade ettiği ileri sürülmüştür. Fakihlerin bazı

---

<sup>1</sup> TDV İslam Ansiklopedisi, 7/528.

ifadelerinden (aş. bk.) hareketle bu iddiayı ileri süren Batılı araştırmacılardan hiçbirinin İslâm'da savaşın meşruluğu ile ilgili olarak İslâm hukuk literatüründe ortaya konan görüşlere yer vermemesi ve bunlara ait tartışmaları görmezlikten gelmeleri dikkat çekicidir.

İslâm hukukçuları, Kuran ve Sünnet'te belirtilen esaslara göre gerek savaş öncesi ve savaş esnasında, gerekse sonrasında uyulması gereken kuralları kendi zamanlarındaki şartlar çerçevesinde en ince ayrıntılarına kadar inceleyip tesbit ettikleri gibi (bk. Savaş) harbin meşruluğu meselesini de tartışmışlardır.

Hanefiler ile birlikte Hanbelî ve Mâlikî mezheplerine mensup hukukçuların oluşturduğu çoğunluğa göre İslâm'da savaşın sebebi, inanmayanların Müslümanlara savaş açmaları ve tecavüzkar olmalarıdır. Şâfiîler ise onların kâfir olmalarını başlı başına bir savaş sebebi saymışlar. Zahiriler'le bazı Hanbelî ve Mâlikî hukukçuları da bu görüşü benimsemişlerdir (bk. Özel, s. 80). Buna göre İslâm hukukçularının çoğunluğu, savaşın meşruiyet sebebinin düşmanın tecavüzü olduğunu; Müslümanlara karşı savaşmayanlarla savaşmanın ve sadece Müslümanlığı benimsemediği için bir insanı öldürmenin câiz olmadığını belirtmiştir.

Şâfiîlerle onları destekleyen bazı fakihlere göre Müslümanlardan veya antlaşmalı kimselerden başkası kalmayınca kadar mümkün oldukça savaşın sürdürülmesi gereklidir. Bu hukukçuların dayandığı başlıca deliller şunlardır:

1. **"Haram aylar çıktığı zaman artık o müşrikleri nerede bulursanız öldürün, onları yakalayın, hapsedin, bütün geçit yerlerini tutun"** (et-Tevbe 9/5) meâlindeki âyet Müslüman olmayanlarla savaşmayı, herhangi bir tecavüze karşılık verme şartına bağlamaksızın mutlak şekilde emretmekte ve harp sebebinin küfür olduğunu göstermektedir. Bu görüşü benimsemiş olanlar, Müslümanlara kendileriyle savaşanlarla savaşmalarını emreden âyetin (el-Bakara 2/ 190)

harbi mutlak olarak emreden âyetlerle neshedildiğini ileri sürerler.

2. Hz. Peygamberin, *"İnsanlarla, "Allah Teâla 'tan başka ilâh yoktur demelerine kadar savaşmakla emrolundum"* (Buhârî, "İmân", 18; Ebû Dâvûd, "Cihâd", 104) meâlindeki hadisi de gayri müslimlerle savaş sebebinin onların küfrü olduğunu göstermektedir. Çünkü burada ancak onların Müslüman olmaları ile savaştan vazgeçileceği belirtilmiştir.

3. Küfür büyük bir suç ve aynı zamanda "münker'in en kötüsüdür. Bu sebeple onun devam etmesine izin vermek câiz değildir. Zira "mefsedet" in ortadan kaldırılması vâciptir: Allah Teâla 'ı inkâr ise mefsedet in en büyüğüdür.

Savaşın mubah olmasını, inanmayanların Müslümanlara karşı harp açmalarına, düşmanlık ve tecavüzde bulunmalarına bağlayan Hanefî hukukçularının dayandıkları deliller de şunlardır:

1. **"Müşrikler sizinle nasıl topyekûn savaşıyorlarsa siz de onlarla topyekûn savaşın"** (et-Tevbe 9/36); **"Fitne kalmayınca ve din de yalnız Allah Teâlanın oluncaya kadar onlarla savaşın. Vazgeçerlerse artık zulmedenlerden başkasına hiçbir düşmanlık yoktur"** (el-Bakara 2/193) meâlindeki âyetlerin ilkinde İbnü'l Hümâm'a göre müşriklere karşı girişilen savaş onların Müslümanlara savaş açmaları sebebine dayandırılmış, ikincisinde ise savaş, gayri müslimlerin güç ve hâkimiyetlerini zayıflatarak Müslümanları dinleri hususunda fitneye düşürmelerine engel olmak amacıyla emredilmiştir (Fethu'l-kadir, V, 189). Esasen savaşı ilk emreden, **"Size savaş açanlarla Allah Teâla yolunda siz de savaşın, ancak aşırı gitmeyin, çünkü Allah Teâla aşırı gidenleri sevmez"** (el-Bakara 2/ 190) meâlindeki âyet de savaş sebebinin yine savaş olduğunu göstermektedir (Debûsî, vr. 454b; İbn Teymiyye, s. 123).

2. Hz. Peygamber savaş sırasında bir kadının öldürülmüş olduğunu görünce, *"Bu kadın savaşıyordu"* diyerek hoşnutsuzluğunu ifade etmiş, öncü birliklerin başında

bulunan Hâlid b. Velîd'e haber göndererek kadın ve çocukların öldürülmemesini emretmiştir (İbn Mâce, "Cihâd", 30; Hâkim, II, 122; Beyhakî, IX, 91). Bu olay, yalnız kâfirlerin kötülüklerini ve Müslümanlar üzerindeki her türlü olumsuz tesirlerini önlemek için savaşılabacağını gösterir (Serahsî, X, 5). Eğer savaşın sebebi küfür olsaydı kâfir kadınların da öldürülmesi gerekirdi. Kadın fiilen savaşımadığı için öldürülmesinin haram olduğu anlaşılmaktadır. Bunun gibi dinden dönen kadının öldürülmemesiyle ilgili hüküm de kadının muharip sayılmamasıyla izah edilmiştir (Debûsî, vr. 202ab; Radiyyüddin es-Serahsî, vr. 408b). Aynı sebebe bağlı olarak savaşta çocuk, yaşlı, kör ve hastalarla din adamları ve çiftçiler gibi savaşımayan veya fiilen muharip olmayanların da öldürülmeyeceği hükme bağlanmıştır.

3. Kalple ilgili bir durum olan inanmamanın zararı başkasına dokunmadığı için cezasının da dünyada değil âhirette verilmesi gerekir. Ancak inanmayan kimse mü'minlere savaş açtığı takdirde küfrünün zararı mâsum insanlara dokunmuş olacağından kendisine karşılık vermek vâcip olur (Debûsî, vr. 454a; Radiyyüddin es-Serahsî, vr. 381b; Kâsânî, IV, 3; Zeylaî, VI, 104).

4. **"Fitne kalmayınca ve din de yalnız Allah Teâlânın oluncaya kadar onlarla savaşın. Vazgeçerlerse artık zulmedenlerden başkasına hiçbir düşmanlık yoktur"** (el-Bakara 2/193) meâlindeki âyet, harbin meşrû kılınmasındaki maksadın kulların Allah Teâla tarafından imtihan edilmeleri değil düşmanın şerrini Müslümanlardan defetmeleri olduğunu göstermektedir (İbnü'l-Hümâm, V, 190). Buna göre savaş, ilâhî teklife muhatap ve onu yüklenmeye uygun bulunan insanın yok olmasına veya bünyesinin tahrip edilmesine yol açtığından İslâm hukukunda "liaynihî hasen" değil "ligayrihî hasen" kabul edilmiş, düşmanın üstünlük ve mukavemetini kırmak, bu suretle şerrini defetmek için meşrû kılınmıştır (Debûsî, vr. 200b; Radiyyüddin es-Serahsî, vr. 381b; Kâsânî, VII, 100).

5. İslâm'a göre prensip olarak insan mâsumdur (İbn Kayyim, Ahkâmü ehli'z-zimme, I, 11). Allah Teâla mahlûkatın yok edilmesini murat etmediği gibi onları öldürülmeleri için de yaratmamıştır.

Debûsî bu hususta şöyle der: "Allah Teâla emanetini yüklenecek olan insanı kanı mâsum olarak yaratmıştır; insan bu mâsumiyetle yaşar ve ilâhî emaneti bunun sayesinde yüklenip ifa edebilir. Dinin temel esasları konusunda sorumluluğun hem kâfir hem de Müslüman için sabit olduğu hususunda hukukçular arasında görüş birliği mevcuttur. İnsan ancak işlediği bir suç sebebiyle öldürülebilir" (Debûsî, vr. 454a).

6. Kur'ân-ı Kerim'de, kendileriyle savaşılan Ehl-i kitabın cizye vermesi halinde onlarla savaştan vazgeçilmesi emredilmiştir (et-Tevbe 9/29). Savaş onların küfrüne ceza olarak meşrû kılınmış değildir; maksat onların Müslümanlarla barış içinde yaşamalarını sağlamaktır (a.g.e., vr. 203a). Bundan dolayı muharip kâfir (harbî), zimmî statüsüne girmeyi kabul edip fiilen savaşı terkettiği takdirde katlini gerektiren sebep ortadan kalktığı için öldürülmemektedir (a.g.e., vr. 209a; Radiyyüddin es-Serahsî, vr. 70b). Eğer Müslüman olmayanlarla savaşın sebebi küfür olsaydı savaşın son bulması için âyette onların zimmî olmalarıyla yetinilmez, İslâmiyet'i kabul etmeleri şart koşulurdu.

Savaşın meşrûluğuyla ilgili bu iki farklı görüşü savunanlardan harp sebebinin küfür olduğunu ileri süren hukukçuların delil gösterdiği âyetler, gayri müslimlerle girişilen savaş sırasında veya bunu sonuçlandırmak için takip edilecek hususları açıklamakta, savaşın niçin yapıldığını değil nasıl yapılacağını göstermektedir. İlk nâzil olan âyetlerde savaşın meşrû sayılmasının sebebinin kâfirlerin saldırı ve zulümleri olduğu açıkça belirtilmiştir (el-Hac 22/39-40; el-Bakara 2/190; en-Nisâ 4/75; et-Tevbe 9/13). Son âyetlerde ise sebebi bir kere daha tekrar etmeye gerek görülmeyip savaşta uygulanacak stratejiden söz edilmektedir. Bu âyetlerin ilk nâzil olan âyetleri neshettiği yolundaki iddianın ilmî bir

mesnedi yoktur. Söz konusu âyetlerin uygulama alan ve şartları farklı olup aralarında çelişki bulunmadığı gibi ilk âyetlerde tecavüze karşı savaşmanın vâcib olduğu belirtildiğinden bu tür âyetlerin neshedilmiş olduğunu söylemek de mümkün değildir.

Küfrün savaş sebebi olduğunu savunanların delil olarak gösterdikleri hadiste geçen "insanlar'dan maksat özellikle Arap müşrikleridir (Debûsî, vr. 209a). Çünkü Arap olmayan müşriklerle Ehl-i kitabın tâbi olduğu hükümler bu hadiste belirtilenden farklıdır. Ehl-i Kitap'la yapılan savaş onların cizye vermesiyle sona erer, Müslüman olmaları şart **değildir**. **Fetih** hareketleri de söz konusu ülkelerdeki insanları zorla İslâm'a sokmak amacıyla değil ferdî planda tebliğ imkânının bulunmadığı bu ülkeleri herkesin dilediği inancı serbestçe seçebileceği şekilde tebliğe açmak gayesiyle yapılmıştır. Nitekim İslâm'da meşrû kabul edilen savaş için cihat kelimesi kullanıldığı gibi bu hareketleri istilâ ve sömürü savaşlarından ayırmak için de özellikle fetih (açmak) tabiri kullanılmıştır.

### **Batılların Çifte Standart ve Çarpıtması**

Batılı araştırmacıların, cihatın meşrûluğunu küfür sebebine bağlayan bazı ulemâyâ ait görüş ve sözleri ele alarak genellemede bulunmaları ve bu ifadeleri maksatlarını aşacak şekilde yorumlarken gayri müslim ülkelerin tarih boyunca Müslümanlara karşı sergilediği saldırgan tavır konusunda sessizliği tercih etmeleri ibret vericidir. Halbuki Kur'an'ın, Müslümanlara karşı düşmanlık beslemeyen gayri müslimlerle iyi ilişkiler kurma yönündeki açık tavsiyelerine (el-Ankebût 29/46; el-Mümtehine 60/8-9) ve İslâm tarihi boyunca gayri müslimlerin İslâm ülkelerinde güven içinde yaşamış olmalarına karşılık Hristiyan âlemi asırlar boyunca papalığın da etkisiyle İslâm dünyasıyla düşmanca ilişkiler içinde bulunmuştur. Bütün Hristiyan Batı dünyasının katıldığı Haçlı seferleri ve bunun İslâm dünyasında yol açtığı yıkımlar yanında Sicilya ve Endülüs'te insanlığın en ihtişamlı medeniyetlerinden birini kurmuş olan bir devleti ve milleti

kökünden yok edecek ölçüdeki Müslüman kıyımını doğuran bu düşmanlığın günümüz şartları, metotları ve vasıtalarıyla halen sürdürüldüğü yönünde hemen bütün Müslüman milletlerde genel bir kaygı vardır. Bugün (1993) başta Bosna - Hersek'te olmak üzere dünyanın birçok yerinde Müslümanların mal, can, namus, tarihî eserler ve dinî kurumlar gibi bütün değerlerine karşı sürdürülen tecavüzler, tarihte olduğu gibi günümüzde de Müslüman milletlerin onlarla ilgili kaygı ve kuşkularını haklı gösterecek niteliktedir. Ayrıca son birkaç asırdan beri Batı'nın İslâm dünyasına yönelik sömürgeci politikaları ve bunun doğurduğu sonuçlar, tarih boyunca İslâm dünyasında yaşayan gayri müslimlere can ve mal güvenliği sağlamanın da ötesinde dinî ve millî kimliklerini koruma konusunda tanınan imkân ve hoşgörü ile karşılaştırıldığında, iki din ve medeniyetten (İslâm-Hristiyanlık) hangisinin diğer din mensuplarına karşı daha saygılı ve müsamahalı davrandığını açık bir biçimde görmek mümkündür.

Cihat, Müslümanın Allah Teâla 'a kulluk ve onun rızasını temin için İslâm esaslarını öğrenme, öğretme, ferdî ve içtimai planda yaşama, yaşanmasına çalışma, İslâm'ı tebliğ ve bu hususlarda içte ve dışta karşılaşacağı engelleri aşma konusunda içinde bulunması gereken şuurlu ve sürekli gayret ve aksiyon halini ifade eder. "Bizim rızâımıza ulaşmak için uğrumuzda cihat edenlere elbette bize ulaştıracak yollarımızı göstereceğiz" (el-Ankebût 29/ 691 ve, "Allah Teâla uğrunda Allah Teâlanın rızâsına ulaşmak uğrunda- hakkıyla cihat edin" (el-Hac 22/78) meâlindeki âyetler cihatın bu kapsamlı anlamını içermektedir. Müslümanların bütün hayat ve faaliyetinin Allah Teâla rızasını kazanmaya yönelik olması gerektiği ve bu anlamdaki bütün gayretler cihat kavramı içinde mütalaa edildiğinden Allah Teâla rızâsına ulaşmak için başvurulmuş bir savaş da cihat sayılır. Esasen istilâ, sömürü ve tecavüz için yapılan savaşları tanımayan İslâm dini (bk. el-Bakara 2/205; en-Nisâ 4/94; el-Kasas 28/83; eş-Şûrâ 42/41-42), savaşa ancak Müslümanların can ve mal güvenliğini sağlamak, hak ve hürriyetlerini korumak, İslâm'a ve İslâm

lkelerine yönelik saldırıları önlemek amacıyla başvurulacağını hükme bağlamış ve meşrû gördüğü bu savaşı diğerlerinden ayırmak için de ona cihat adını vermiştir.

Bunun yanında Kur'ân-ı Kerim'in Müslümanların sadece en güzel şekilde tebliğ yapmakla mükellef olduklarını (el-Mâide 5/67; en-Nahl 16/125; el-Ankebût 29/46), birine dini kabul ettirmek için baskı yapılamayacağını ve baskı altında gerçekleşecek imanın geçersiz olduğunu açıkça belirten hükümlerini (el-Bakara 2/256; Ynus 10/99; el-Kehf 18/29; el-Hucurât 49/14) göz ardı ederek cihatı gayri müslimleri zorla Müslüman yapmanın bir vasıtası olarak takdim etmek ve, "Ey insanlar! Düşmanla karşılaşmayı temenni etmeyin, Allah Teâla 'tan afiyet (esenlik ve barış) dileyin. Fakat düşmanla karşılaşınca da sabredin ve bilin ki cennet kılıçların gölgesi altındadır" (Buhârî, "Cihâd", 112, 156; Müslim, "Cihâd", 19-20; Eb Dâvûd, "Cihâd", 89) diyen rahmet peygamberini dünyaya savaş ilân etmiş gibi göstermek ilmi gerçekler yanında ahlâkî ölçülerle de bağdaşmaz.

Batılı araştırmacıların cihatın anlam ve mahiyetiyle ilgili olarak gerçeği yansıtmayan görüşleri yanında cihatı "mukaddes savaş" (holy war. guerre sainte) şeklinde tercüme etmeleri de doğru değildir. Cihat kelimesi her zaman savaş anlamını ifade etmediği gibi pratikte savaşın mukaddes sayılması da hayat anlayışından kaynaklanmaktadır. Müslüman, Batı hayat anlayışına göre mukaddes sayılabilecek belki tek şey olan ibadeti bile gösteriş veya maddi menfaat maksadıyla yapar da Allah Teâlanın rızasını gzetmezse dince makbul sayılan bir iş yapmış olmaz, hatta bu durum onu şirke kadar götürebilir. Buna karşılık onlarca mukaddes sayılmayan yeme, içme gibi tabii şeyleri, ilâhi bir emanet olan hayatın sürdürülmesi, sağlığın korunması ve dolayısıyla yaratanın rızasına vesile olacak davranışlarda bulunmak amacıyla yaparsa bu bir ibadet olur. Savaş da böyledir ve yalnız Allah Teâla rızası için yapılır (M. Hamidullah, s. 93-94) İslâm'ın bu hayat anlayışı Kur'ân-ı Kerim'de, "De ki, şüphesiz benim namazım da ibadetlerim de hayatım da ölümüm de âlemlerin rabbi Allah Teâla içindir"

(el-En'âm 6/ 162) şeklinde dile getirildiği gibi, bir başka âyette de, "İman edenler Allah Teâla yolunda savaşır, inkâr edenler ise şeytanın (tâğut) yolunda savaşır" (en-Nisâ 4/76) denilmiştir."<sup>1</sup>

### Çağın Cihadı Çok Farklıdır

Çağımızda kültür ve medeniyet savaşları daha bir önem kazanmıştır. Büyük devletler arasında yapılabilecek silahlı savaşlar, yapılan korkunç silahlar ve bombalar yüzünden neredeyse imkansız hale gelmiştir. Çünkü gerek atom bombası, gerekse nükleer silahlar, sadece vurulanı değil, vuran dahil bütün bir insanlığı amansız bir şekilde etkilemektedir. Tehdidin büyüklüğü caydırıcılığın garantisi olmuştur.

Hatta insan soyunu bitirecek silahlar üretilmiştir ve çılgının biri bunu kullanacak olsa, kendisi dahil bütün bir dünyayı yok edecektir.

Artık savaşlar da şekil değiştirmiştir. Özellikle de kitle iletişim araçlarının dünyayı bir köy kadar küçülttüğü dünyamızda savaşlar artık ekonomik ve kültürel açıdan verilmektedir. Bu gün Müslümanların yapacağı cihat, güçlü bir ekonomi desteğinde verilecek tebliğ ve irşada dayalı ilmî ve kültürel cihattır.

Aslında Müslümanlar savaşı istemezler. Ama savaş vukû bulunca sabır ve metanetle savaşır. Zira Hz. Peygamber (s.a.s.) Efendimiz şöyle buyurmuştur:

*"Düşmanla karşılaşmayı temenni etmeyiniz. Fakat düşmanla karşı karşıya gelerseniz sabrediniz, direniniz."*<sup>2</sup>

Yüce yaratıcımız da şöyle buyurur: **"İnsanları Rabbi'nin yoluna hikmetle, güzel öğütle çağır; onlarla en güzel**

---

<sup>1</sup> TDV İslam Ansiklopedisi, 7/528vd.

<sup>2</sup> Buharî, Cihad, 112, 156, Müslim, Cihad 19, 20; Ebû Davud, Cihad, 89

**şekilde tartış. Doğrusu Rabbin, kendi yolundan sapanları daha iyi bilir. O, doğru yolda olanları da en iyi bilir."** <sup>1</sup>

İnsanların en büyük düşmanı aslında cehalettir. İslam ise bu cehaleti kovan bir nur, bir aydınlıktır. İçinde bulunduğu inkar ve isyan karanlıklarını "aydınlık" sanan ve bununla övünen cahiller az değildir maalesef yeryüzünde. Bunlar o kara cahildirler ki cehaletlerini bilmezler. Yukarıdaki ayet çerçevesinde bunlara İslam'ı anlatmak aslında cihatın en faziletlisidir. Gerçek "aydınlanma" da budur.

### **Batılların "Kutsal Savaş" Yalanı**

Bizim araştırmacılarımız batılların cihatı anlamayarak İslam'ı kılıç zoruyla yayılmış kan dökücü bir din diye tanıtmalarından uzun uzadıya şikayet ederler ve bu tür iddialara gerek kitaplarda, gerekse ansiklopedik eserlerde reddiyeler yazarlar. Batıyı en iyi tanıyanlarımızdan biri olan merhum Mevdudi'nin bu konudaki ifadeleri biraz düşündürücüdür. Der ki:

"Batıllar Cihat kavramını kendi dillerine çevirmek istediklerinde daima kutsal savaş (Holy war) şeklinde çevirmeyi gelenek haline getirmişlerdir. Öyle ki cihatı asıl içeriğinden soyutlayıp yalancı ve yanlış bir şekle sokmaya çalışırlar. İnanılmayacak oranda çirkin yalanlar uydurarak, edebi oyunlarla mutlak gerçeklerin yüzünü oldukça kara gösterirler.

Artık durum öyle bir noktaya vardırılmıştır ki bir Avrupalı'ya göre cihat; vahşilik, kan dökücülük, barbarlık demektir. Hünerli ağızları, büyümlü yazılarıyla gerçeklerin yüzünü boyamaktan geri durmadılar. Ne zaman bu söz, bu "Cihat" sözü duyulursa Avrupalıların gözünde; "Kılıcını kınından çıkarmış, içi kin ve tutuculuk ateşiyle yanan, ruhu barbarlık ve vahşetle dolu, gözü dönmüş, Allah Teâla u Ekber çığıllıkları atarak meydanlarda at koşturan, kılıç sallayan

---

<sup>1</sup> Nahl 16/125).

iğrenç yüzölü barbarlar ordusu" canlanmıştır. Öyle ki bir Avrupalının gözünde "Cihat" sözü eden bu vahşî ruhlu (!) adamlar bir "Kafir" gördüklerinde hemen boğazına sarılırlar. Böyle bir durumla karşı karşıya kalan bir kişi ya "La İlahe İllallah, Muhammedur Rasulallah" deyip kurtulur. Ya da bir kılıç darbesiyle boynu al kızıl kanlara boyanır!

Bu dâhî (!) adamlar hünerle kullandıkları fırçalarıyla yukarıdaki portreyi çizmişler ve kıpkızıl boyayla altına şu ibareyi yazmışlardır:

"İşte Müslümanların iyi kalpli milletlere karşı işledikleri cinayetlerin portresi."

Ne korkunç bir yalan!

Bizim portremizi bu kadar çirkin şekilde çizenler, hayvani duygularını dindirmek için canavarlar gibi birbirlerinin boğazına barbarca yapışanların ta kendisi idiler. Onlar kutsal olmayan savaşlarıyla (Un Holy war) doğuda ve batıda zayıf ve güçsüz milletleri esaretleri altında inin inin inletip, deniz aşırı ülkelerde Allah Teâlanın zavallı insanlara lütfettiği madenleri çıkarıp kendi hesaplarına tüketmişlerdir.

Bunlar bizim cihat prensibimizden pis ağızlarla söz ederken kalpleri mal-mülk ateşiyle yanmakta, ellerinde makineli tüfekler, altlarında zırhlı tanklar, üstlerinde bir yığın uçaklar, arkalarında donatılmış milyonluk ordularla zavallı geri kalmış milletlerin sade hayatlarını zehirleyip, gelirlerini talan etmektedirler. Yine de pis arzuları her gün biraz daha kabarmakta, hayvani ihtirasları artmaktadır.

Onlar, hiçbir zaman Allah Teâla yolunda savaşmamışlardır. Ancak hayvani arzularının, çirkin isteklerinin, saçma sapan düşüncelerinin yolunda savaşmışlardır. Ne gariptir ki bu korkunç girişimlere, feci bombardımanlara maruz kalan zavallı geri kalmış ülkelerin bütün günahı; Allah Teâlanın kendilerine lütfettiği yeraltı kaynaklarına ya da verimli arazilere sahip olmalarıdır. Avrupa piyasası için açık pazar, eğlenmek isteyen gençler için bir gezinti yeri olabilmek ihtimali en büyük suçtur, onlar için!

İşin üzücü olan bir yönü de bu zavallı ülkelerin talihsizlik eseri olarak onların aç gözlerini sömürüp doyuramadıkları memleketlerin yolları üstünde bulunmalarıdır. Evet, bu dahi acıklı bombardıman hareketleri için yeterli bir suçtur.

İşte bizim cihat ve gaza'mızı çarpıtanların iğrenç halleri!.. Oysa bizim zafer ve savaşlarımızın üstünden çağlar gelip geçmiştir. Kendileri ise hala medeni (!) dünyanın gözleri önünde hunharca hareketlerine devam etmektedirler.

Allah Teâla aşkına söyleyin! Hangi geri kalmış ülke, bunlarla savaşan vatan evlatlarının kanlarıyla sulanmamıştır? Asya, Afrika, Avrupa, Amerika kıtalarından hangisi bunların melun savaşlarının acısını tatmamıştır?

Ancak bu dahi (!) adamlar bizleri o kadar çirkin ve iğrenç bir şekilde göstermişlerdir ki kendi hallerini kimse göremez olmuştu. Böylece onlar sırtarak çizdikleri bu iğrenç portrenin yanına geçip güya ilmi yoldan bizim tarihimize leke sürmeye başlamışlardır.

Doğrusu bravo!

Yalancılıkta, göz boyamacılıkta adamların hünerlerine denilecek yok doğrusu...”<sup>1</sup>

### **İçimizde Türeyen Köksüzler**

Bu yalan tablo karşısında iki tür aldanan insan gurubu çıkmıştır içimizden malesef.

Birisi, batılılar ne derse onlara inanan “zavallı müstağripler”.

Diğeri de onlara hoş görünmeye çalışan kendini bilmezler.

İlkinde bir misal olarak televizyonda dinlediğim batı taklitçisi “mankurt”umuzu verebilirim. Diyor ki:

---

<sup>1</sup> Mevdudî, Cihad, www.İqraİslam.com

“Müslümanların hazinesinde para tükenince cihata çıkar, vurur kırar, ganimet toplar, onunla bir müddet yaşarlardı.”

Bu söz, cinnet derecesinde bir cehalettir.

Yine bir gün televizyonda aydın geçinen bir zavallı da, “atalarımız Viyana kapılarına kadar fethetmişti” diyen birine hiç utanmadan ve sıkılmadan “gitmişler de iyi bir halt mı etmişler yani. Atına bin, tiki tak tiki tak git, başkalarının ülkelerini işgal et ve servetlerini buralara taşı, iş mi bu?” demişti.

Batıda biri hasta olsa da öksürse, buradan hapşırarak onları taklide çalışan az mukallitlerimiz yok hani. Batılı üstad-ı azamları cihatı böyle tanıtırılarsa, onlar cihatı nasıl anlayabilirler ki!...

İkinci gurup ise daha çok bizim kendini bilmezlerimizdir. Batılıların cihat için söylediklerinden dehşete düşerek ürkmüş ve gerçeği inkara, tahrif ve tağyire gitmişlerdir.

Mevdudî şöyle özetler bunların halini:

“Bu adamlar halka da şöyle derler: "Efendiler! İslam, barış ve iyilik dinidir. Cihat bizim nemize gerek?.. Oysa İslam daima iyilikle hareket edip, güzel söz, tatlı dille hakikatleri anlatmayı emreder. Bizler Allah Teâlanın kalamını rahipler, dervişler, sofiler gibi karşımıza dikilenlere tatlı tatlı, yumuşak dille anlatırız. İslam'a inanan bilerek, severek, inansın..."

İşte bizim birtakım aydınlarımızın iddiası!..

Evet fazla değil, cihadın tümü bu kadar.

Bir kısım aydınlara (!) göre; “kılıçla tüfekle savaş mı? Allah Teâla göstermesin. Ölünceye kadar birisi bize dokunmazsa asla böyle bir yola başvurmayız”.

İşte bütün bu nedenlerden dolayı resmen cihadı sildik. Cihat ki kılıçla iş görür. Bizse çoktandır kılıca veda ettik. Neden durup dururken ağrımayan başımızı ağrıtalım, neden rahatımızı bozalım?

Bir kısmının da düşüncesi şu: "Artık bugün kılıçla cihat devri geçmiştir. Düşüncelerimizi sözle, kalemle yayalım. Tatlı dille yazılanlar en güzel tebliğ aracıdır. Toplar, tüfekler, bombalar, füzeler ve savaş araçlarını varsın onlar kullansınlar!..”

İlk bakışta bir kısmında hakikat payı varmış gibi görünse de gerçekte hiçbir ilgisi yoktur bu düşüncelerin. "Allah Teâla Yolunda Cihat" kavramının anlaşılmasına neden olan amilleri, ilmi açıdan araştırarak olursak şu iki temel amil göze çarpar. Evet yalnız yabancılar değil, biz bile bu amilleri iyice araştırıp hakikatleri göz önüne çıkaramamışız.”<sup>1</sup>

Onun için son zamanlarda yazılan kitap ve makalelerin çoğunda cihat sadece bir savunma ve nefis terbiyesi olarak anlatılır olmuştur. Hatta ülkemizde Milli Eğitim Bakanlığı bir genelge yayınlayarak kitap ve derslerde bir çok dini kelime ve kavramların yanına “cihat”ı da koyarak, bunların kullanmasını yasaklamıştır.

Fe sübhanellah!..

Bir gün dış düşmanlara karşı savaşmak zorunda kalırsanız ne halt edeceksiniz?

Cihat kelimesini bile yasakla, sonra da kalk devletin öldürülen her memurunu “şehid” diyerek törenle göm.

Hey densizler, “cihat” anlaşılmadan “şehadet” anlaşılır mı?

### **Cihatın Amacı**

Cihat, Allah Teâla (azze ve celle) yolunda savaş dahil olmak üzere, haksızlara karşı gösterilen her türlü gayret ve mücadeleyi kapsar. Saldırganlık, baskı, zulüm ve sömürüye karşı verilen savaşlar cihattır. Toprak genişletmek, ekonomik veya politik çıkar sağlamak amacına yönelik savaşlar gayri meşru olduğu için cihat sayılmaz<sup>2</sup>.

---

<sup>1</sup> Ay.

<sup>2</sup> Bk. Ömer Özsoy, İlhami Güler, Konularına Göre Kur'an, s. 542.

Konunun iki yönü var. Biri bizim açımızdan cihatın amacı. Diğeri ise batılıların İslam'ın cihat anlayışına yaklaşım yanlışlığı.

Önce önemine binaen bizim açımızla ilgili olan noktada sözümüzü söyleyelim, sonra gerisini arkadan getirelim.

Yukarıda “canla cihat” anlatılırken, “Cihat Allah Teâla (azze ve celle) rızası için yapılacaktır. Başka hiçbir niyetle zaten cihat olmaz. Hz. Peygamber (s.a.s.) de birçok hadis-i şeriflerinde; ganimet elde etmek, şan ve şöhrete ulaşmak, mevki ve makam elde etmek, toprağını, mahsülünü korumak için yapılan savaşın cihat olmadığını, cihatın, Allah Teâla (c.c.)'ın adının yüceltilmesi (İ'lây-ı kelimetullah) için yapılsavaşolduğunu haber vermiştir” demiştik.<sup>1</sup> Bu konuya tekrar dönmek üzere gelelim cihatın yanlış anlaşılmasına.

Evet, İslâm'ın amacı toprak ele geçirmek, başkalarının yer altı ve yerüstü servetlerini sömürmek değildir. Şan şöhet kazanmak, büyüklüğünü aleme kabul ettirmek için de yapılmaz. Hatta yukarıda ifade ettik; var olan malı, mülkü, devleti, vatani, milleti korumak bile doğrudan amaç değildir.

---

<sup>1</sup> Ebu Hüreyre (radiyallahu anh) anlatıyor: "Bir adam gelerek Hz. Peygamber (aleyhissalâtu vesselâm)'e: "Ey Allah'ın Resûlü, bir kimse Allah yolunda cihad arzu ettiği halde bir de dünyalık isterse durumu nedir?" diye sordu. Şu cevabı verdi: "Ona hiçbir sevab yoktur!" Adam aynı soruyu üç sefer tekrar etti, Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) da her seferinde: "Ona sevab yoktur!" diye cevap verdi." (Ebu Dâvud, Cihâd 25, (2516).)

Ebu Musa (radiyallahu anh) anlatıyor: "Hz. Peygamber (aleyhissalâtu vesselâm)'e, şecaat olsun diye veya hamıyyet (kavmi, ailesi, dostu) için veya gösteriş için mukâtele eden kimseler hakkında sorularak bunlardan hangisi "Allah yolunda"dır? dendi. Resûlullah: "Kim, Allah'ın kelamı yücelsin diye mukâtele ederse, o Allah yolundadır" diye cevap verdi." (Buharî, Cihad 15, Hums 10, İl 35, Tevhid 28; Müslim, İmâret 149,(1904); Tirmizî, Fedâilu'l-Cihâd 16, (1646); Ebu Dâvud, Cihâd 26, (2517); Nesâî, Cihâd 21; İbnu Mace, Cihâd 13, (2783).)

Kimse yanlış anlamasın, bunlar elbette değerlidir. Ama sırf onları korumak için savaşmak, Allah Teâla yolunda savaşmak değildir. Onu bir Yunanlı, bir Fransız, bir Amerikalı, bir İsraili de yapar. Bunlar cihat değildir..

Ama Allah Teâla malı, mülkü, vatani, milleti korumayı emrettiği için ve bu emri yerine getirerek sırf O'nun rızasını kazanmak için savaşırsa, işte bu cihatdır. Evet, burada bütün mesele niyettedir. Zaten “amellerin değeri, niyetlerine göre değil midir?”

“İman edenler, Allah Teâla yolunda savaşır. İnkâr edenler de tağut yolunda savaşır. O halde siz şeytanın taraftarlarına karşı savaşın. Çünkü şeytanın hilesi zayıftır”<sup>1</sup>.

Dolayısıyla cihat sadece Allah Teâla (azze ve celle) yolunda yapılır. Allah Teâla yolu da malumdur. Dolayısıyla cihat asla emperyalist amaçlarla yapılmaz.

Sonra cihat kavramının karşılığı ‘savaş’ kelimesi de değildir. Çünkü ‘cihat’la savaş sözcüğü arasında hem nitelik hem de nicelik farkı vardır.

Savaş, salt askerî harekât olup güce dayanır. ‘Cihat’ ise askerî operasyon da dâhil İlâhî hedefler uğruna gösterilen bütün çabaları içerisine alır. Bu demektir ki cihat; kutsal bir gâye uğruna ortaya konulan her türlü kalbî fikrî ve fiilî çalışmanın ortak adıdır

Yukarıda da belirtildiği gibi İslâm’a göre; “dinde zorlama yoktur.”<sup>2</sup> Yani insanlar diledikleri dini seçebilirler. İnandıkları din ne kadar yanlış ve saçma olsa bile, bu konuda zorlama söz konusu olamaz. Çünkü inanma bir gönül işidir. Bir şeyin doğruluğu ve hak oluşu ancak akıl ve kalp ile kabul edilir; silâh zoruyla kimseye bir şey sevdiremez. Üstelik, Allah Teâla (c.c.) insanlara irâde hürriyeti vermiştir. Onlar, hak ile bâtıl arasında seçim yapma hakkına sahiptirler. Bu seçimlerinin sonucu tamamen kendilerini ilgilendirir. Herkes

---

<sup>1</sup> Nisa 4/76

<sup>2</sup> Bakara, 2/256

neticesine katlanmak şartıyla bâtilı da seçebilir; kişilerin cehenneme gitme tercih ve özgürlüğü de vardır.

Ancak, bazı insanlar kendi halinde bir din seçmekle kalmayıp başkalarına zorla kendi dinlerini benimsetmeye çalışırlar. Kimileri, insanlar üzerinde hâkimiyet kurmak ister. Kimileri İslâm'ın dâvetinin önünü kesmeye, insanların İslâm'a ulaşmasını engellemeye çalışırlar. Kurdukları tuzak ve düzenlerle insanları kandırmaya, hak yoldan saptırmaya, Allah Teâlanın indirdiklerini bırakıp zulümle yönetmeye, halkın gönüllerini işgal etmeye çaba gösterirler. Bazıları da, müslümanlara ve onların yaşadıkları yerlere saldırıp topraklarını işgal etmek, insanların yönetimleri altına almak isterler. İşte bu gibi durumlarda “cihat” gündeme gelmektedir.

Müslümanlara veya onların yaşadıkları topraklara düşmanları saldırdığı zaman, Müslümanlar sessiz mi kalsınlar?

Allah Teâlanın dinine hakaret edilirken, insanlar zorla veya hile ile İslâm'dan uzaklaştırılırken; Müslümanlar hiç bir şey yapmasınlar mı?

Birtakım zâlimler halka zulmederken, Müslümanlar başlarını kuma mı gömsünler?

Güçlü ve zengin ülkeler, uluslararası şirketler, karteller, tröstler ve beynelmilel medya yeryüzüne istedikleri gibi yön versinler, fitneyi artırsınlar, insanları sömürsünler, onların zenginliklerini yağmalasınlar, bu arada insanlar bunların farkına varıp da sömürüye mani olmasın diye onların arasına alkolü, uyuşturucuyu, kumarı, fuhşu, her türlü eğlenceyi, karnavalları, festivalleri, olimpiyatları, turnuvaları sokarak kendilerinden geçirsınlar ve insanlıklarını yitirtsınlar ama Müslümanlar bütün bu sömürü ve istismara aldırmasınlar öyle mi?

Allah Teâla 'a kul olmak isteyen nice iyi niyetli insanın önüne şeytanî tuzaklar kurulsun da, Müslümanlar kollarını kıpırdatmasınlar, bu doğru olur mu?<sup>1</sup>

Cihatın amacını ortaya koyan parlak bir hukuki uygulama, İslâm'a saldıranları susturmaya kafidir. Bilindiği gibi asr-ı saadetten bu yana Müslümanlar savaş için düşman memleketine girip bir şehri veya bir kaleyi muhasara ettikleri zaman, önce onları İslâm'a davet ederlerdi. Çünkü amaç buydu ve kabul ederlerse onları kardeş bilir ve seve seve onlara hizmet ederlerdi. Kabul ederlerse kendileriyle savaşmaz, hatta bunu, ileride hadislerle göreceğiz, hayatlarının en büyük bahtiyarlığı bilirlerdi.

Eğer İslâm'ı kabul etmezlerse, savaş şikkından önce onlara bir teklif daha sunarlardı: İslâm devletine cizye vergisi vermek. Eğer verirlerse, mal ve can güvenliğini elde ederlerdi.

Bunu da kabul etmezlerse geriye savaşmak kalırdı. Çünkü İslâm'ın daha ötelere duyurulması gerekti.

Savaş öncesinde bu davetlerin yapılması hukuki bir zaruret, bir mecburiyettir.

Evet, İslâm bütün bir dünya ile ilgilenir. Çünkü o evrensel bir dindir. O yalnız bir bölge ile yetinmez. İslâm bütün dünyanın İslâm'ı tanıma nimetine ermesini ister. Kabul eder veya etmezler. Bu bir görevdir. Ama İslâm'ı duymayan, tanımayan bir insanın varlığı, Müslümanlar için bir vebaldir.

İslâm bütün dünyanın adalet, saadet ve refahını düşünür. Bütün insanlığa, kendisinin batıl din ve sistemlerden daha üstün bir din olduğunu göstermek ister. Ona göre bütün bir insanlık "Ümmet-i Muhammed"dir. Bunların davete icabet etmiş olan ve "Müslüman" adını alan "ümme-i icabet" kısmı, henüz etmemiş olan "ümme-i da'vet" kısmını İslâm'a davet

---

<sup>1</sup> Bk. Hüseyin K. Ece, İslâm'ın Temel Kavramları, Beyan Yayınları: 111-112. Ahmet Kalkan, İslâm Akaidi: 333-334. Ahmet Kalkan, Kur'an Kavram Tefsiri'nden Naklen Kavramlar Ansiklopedisi, Cihad md.

etmek zorundadır. Bu yüce maksadı gerçekleştirmek için Müslümanların bütün güçlerini seferber etmesi gerekir. İşte bu bitmeyen cehd ve çabaya cihat diyoruz.

Dünyada zalimler ve zorbalar, her türlü zulmün ve sömürünün, suçların ve cinayetlerin tabii kaynağı olan batılın ve fitnenin devamını isteyen kafirler ve müşrikler var oldukça, onların yeryüzünde yayacakları kötülüklerine karşı bir emniyet olan, açtıkları zulüm ve günah yangınlarını söndürmeye çalışan cihat da devam edecektir. Bu bakımdan cihatın İslâm'da önemli bir yeri vardır.

Hız. Peygamber'e, hangi amelin daha faziletli olduğu sorulduğunda, "İman ve Allah Teâla yolunda cihat'dır."<sup>1</sup> buyurarak cihatın imandan hemen sonra geldiğine, iman ancak cihatla varlığını sürdüreceğine işaret etmişlerdir. O yüzden bir çok insan İslâm'ı "iman ve cihat" olarak anlamıştır.

"Cihat, dünya ve dünya malı için olmayan, Kelîme-i Tevhîd'in kabulü ve gönüllere yerleşmesi için gösterilen cehd ile bunun neticesinde kazanılan kardeşliğin adıdır.

Cihat; insanları, kula kul olmaktan kurtarıp Allah Teâla 'a kul olmağa davet edişin ve bu uğurda çekilen sıkıntıların adıdır.

Cihat, insanları, sınıf, zümre, parti ve bütün beşeri hegemonyalardan kurtarıp Allah Teâlanın hâkimiyeti altına gönül rızası ile davet etmenin adıdır.

Cihat, kinsiz, kansız ve mutlu bir İslâm toplumu oluşturmak için gösterilen ihlaslı hareketin adıdır.

Cihat, her ferdin, kendisini günahlardan arındırıp Allah Teâla 'a istiğfar etmesi, Allah Teâla 'a yönelmesi, Allah Teâla 'a yönelen insanlardan oluşan bir dünya kurması ve bu dünyada kendisi ve insanlar için yalnız Allah Teâlanın hâkimiyetini istemesi ve bunun için devamlı hareket halinde olmasıdır. Cihat, eskiden yapılan ve pişmanlık duyulan bütün

---

<sup>1</sup> Tecrid-i Sarîh Tercümesi, VII, 445

yanlış işlerin aksini yapma gücüdür. Cihat, zimmete geçirilen bütün hakları geri iade edebilmektir. Cihat, terkedilen hukukullahı telâfi etmektir. Cihat, nefis ve bedendeki her türlü taklidi terk etmektir.”<sup>1</sup>

Sonuç itibariyle cihat, “Allah Teâla yolunda” yapılan bir savunma savaşı olduğu kadar, gerekirse bir hücum savaşıdır da. Peygamberimiz rahmet peygamberi olduğu kadar, cihat peygamberidir de.

Müslümanlar, İslamî kurallara uymayan her türlü yönetime yasal zeminde muhalefet edeceği gibi, böylesi bir yönetimden insanlığı kurtarmak için, imkan bulduğu zaman gerekirse bütün gücünü yine meşru biçimde bu uğurda harcamaktan sakınmaz.

Tabi ki Müslüman demek, anarşist, terörist demek değildir. Yani içinde bulunduğu her cemiyette ve özellikle de yabancı ülkelerde sürekli baş kaldırarak huzursuzluk çıkaracak değildir. Yaptığı anlaşmaları yok sayacak ve kurlsızlığı kural haline getirerek barış ve emniyeti ihlal edecek değildir. Kendi ülkesinde bile gücünü, kuvvetini, imkanını hesap etmeden ayaklanacak, içinde bulunduğu kendi gemisini korsanlardan tekrar ele geçireyim derken bile dikkat edecektir. Gemiye kurtarayım derken, alabora ederek tamamen batıracak değildir. Bunu belli metotlar dahilinde hikmetle yapacaktır.<sup>2</sup>

Ancak Müslümanlar bunu toprak ve servet kazanmak için batıl sistemlerin hakim olduğu yerleri işgal amacıyla değil, hakkı hakim kılmak için yapacaktır.

Fakat bir kere daha belirtmek gerekirse cihat, yabancıları İslam’ı kabullenmeye zorlamak için değil, yönetimi batılın elinden alıp hakkın eline teslim etmek içindir.

Amaç, yeryüzünde fitne ve fesadın kalkması ve Allah Teâlanın dini ile barışın ve huzurun hakim olmasıdır.

---

<sup>1</sup> Şamil İslam Ansiklopedisi, “cihad” md.

<sup>2</sup> Bu konuda “İslam’da Devlet ve Siyaset” ile “İlim ve İktidar” kitaplarımızda geniş bilgiler mevcuttur.

## Cihatın Çeşitleri

Daha önce de görüldüğü gibi cihat denilen çaba ve gayret, yani savaş, önce içimizdeki nefsimize karşı verilir. Sonra dışımızdaki şeytana, fasıklara, zalimlere ve inkarcılara karşı. Buna göre de cihatın çeşitleri ve vasıtaları ortaya çıkar.

Öyleyse cihat önce kalple yapılır. Sonra dil ile, yani konuşma ve yazma ile, sonra mal ile, en sonunda da silah ve canla yapılır.

Bundan da bireysel ve genel olmak üzere ilmî, ahlakî, hukukî, kültürel ve silahlı cihat çeşitleri ortaya çıkar. Bunları kısaca görelim.

### I: “Kime Karşı Yapılır?” Sorusuna Göre Cihat Dörde Ayrılır:

#### 1- *Nefisle Cihat:*

Bütün İslam ahlakçılarına ve tasavvuf erbabına göre cihatın en büyüğü, insanın kötülüğü emreden nefs-i emaresiyle yaptığı cihatdır. Nefsinin arzu, heves ve şehvetlerine karşı cihat yapa yapa insan onu emmarelikten, yani çok günahkarlıktan, günahları severek yapmaktan alır, Allah Teâla (azze ve celle)'ın izniyle temizleyerek, tezkiye ederek, terbiye ederek Allah Teâla (azze ve celle)'ın her emrine seve seve itaat eder hale, yani raziye ve merziyye makamlarına erdirir.

Müslüman, gerçek cihatı nefsine karşı verir. İçindeki düşman olan nefsine karşı cihatı kazanamayan, dışındaki düşmanın karşısına çıkmak için kendisinde gerekli olan güç ve cesareti pek de bulamaz. Hz. Peygamber Tebük seferinden dönüşte ashabına şöyle buyurmuştu:

"Şimdi küçük cihatdan büyük cihata dönüyoruz"<sup>1</sup>

---

<sup>1</sup> Adûnî, Keşfu'l-Hafâ', I, 425

Bu hadis hakkında bazı münakaşalar olmuştur. “Hz. Peygamber’in bir savaş dönüşünde söylediği belirtilen ve daha çok tasavvuf ehline önem atfedilen. "Küçük cihattan (savaş) büyük cihata (nefisle mücadele) döndük" sözünün zayıf (Ali el Kârî, s. 206-207), hatta uydurma olduğu (İbn Teymiyye, Mecmû'u fetâvâ, XI, 198) ileri sürülmekle birlikte İbn Kayyim el-Cevziyye, "Mücahid nefsiyle cihat edendir" (Tirmizî, "Fezâ'ilü'l-cihâd", 2) mealindeki hadise dayanarak kulun nefsiyle olan cihatının dış düşmanlara karşı gerçekleştirilen cihata nisbetle asıl olduğunu, Allah Teâlanın emirlerine uyma konusunda nefsiyle cihat edemeyen kimsenin düşmanla cihat edemeyeceğini belirtir (Zâdü'lmeâd, II, 38).<sup>1</sup>

Bu hadisinde Hz. Peygamber, en kalabalık bir ordu ile çok zor şartlarda katıldığı Tebük seferini "küçük cihat" olarak vasıflandırırken; nefse karşı verilecek mücadeleyi "büyük cihat" olarak nitelendirmektedir.

Mahmud Sami Ramazanoğlu (kd.s), “Mükerrem İnsan” adlı eserinde bu hadisten sonra Tebük seferine mazeretsiz olarak katılmayan üç kişinin, Peygamber Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam)'in emriyle kimse tarafından konuşulmama, hatta selam bile verilmeme, hanımlarından uzaklaştırılma gibi çıktıkları sıkıntı ve çilelerin kıssasını anlatır ve sorar:

“Küçük cihat denilen muharebeden geri kalmak böyle utanç ve hüsrân olursa, en büyük cihat olan nefis tezkiyesi ve kamil insan olmak yolu terk edilirse, hüsrân ve azap ne kadar büyük olur? Düşünelim...”

Bu hüsrân ve azap hem dünyada, hem ahirette vuku bulur.”<sup>2</sup>

Peygamber Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam)'in:

---

<sup>1</sup> Bekir Topaloğlu, DİA. “Cihat” md.

<sup>2</sup> Age. s.18

“Hakiki mücahid nefisine karşı cihat açan kimsedir”<sup>1</sup> hadisi de bu manayı ifade etmektedir.

Nefisle cihat gerçekten de zordur. Çünkü insan düşmanla sürekli savaştırmaz. Yorucu olur ama bir gün biter. Ama nefisle savaş ölüme kadar bitmez ve gece gündüz devam eder. Hem de çok sinsî, binbir kılık ve arzuları, şehvetleri dayanılmaz derecede cazip bir savaştır. Ummadık yerde karşına çıkar ve insanı alt edebilir.

Aynı meâlde başka hadis-i şerifler de vardır. Bütün bunlar bize, insanın nefsi ile, nefsinin boş, faydasız ve mânâsız, hatta gayr-ı meşrû istekleri ile mücadele etmesinin cihat olarak değerlendirildiğini göstermektedir.

## **2-Şeytanla Cihat:**

Şeytan hakkında Kur'an bize çok geniş bilgiler verir. Bu bilgileri şöylece özetleyebiliriz: Şeytanın başı olan İblis dumansız ateşten yaratılmıştır ve Allah Teâla (azze ve celle)'ın Hz. Adem (as)'e secde emrine isyan ederek rahmetten ve cennetten hem de lanetlenerek kovulmuştur. Kibirli bir tağuttur ve kovulmasına sebep bildiği insan oğluna amansız bir düşmandır.

Kıyamete kadar kendisine faaliyetleri için, imtihan hikmetine binaen mühlet verilmiştir. İnsana düşman olan bu varlık devamlı kötülüğü, hayasızlığı ve fuhşu emreder, insanı Allah Teâla (azze ve celle)'a kulluktan alıkoymaya çalışır.

Aslında kalplere verdiği vesveseden başka bir gücü, sultası ve hakimiyeti yoktur ve takvalı kullara bir zarar veremez.

Kafirlerin ve münafıkların dostu olan bu mel'unu tanımak ve ona ibadet, itaat etmemek, şerrinden Allah Teâla (azze ve celle)'a sığınmak lazımdır. Buna Şeytanla cihat diyoruz.

Bu sayılanlarla ilgili bir çok ayetleri, doğrudan konumuz olmadığı için, kitabın hacmini büyütür endişesiyle bilerek

---

<sup>1</sup> Tirmizî, Fedâilu'l-Cihad 2, (1621).

yazmadık. Arzu edenler İslam’la ilgili kaynak kitaplardan konu ile ilgili bilgileri rahatlıkla bulabilirler.

### **3-Fasıklarla, Zalimlerle Cihat:**

Fasık, kelime anlamıyla “çıkmaq” demektir. Dinde fasık, Allah Teâla 'a isyan ederek emirlerine aykırı davranan, günahkâr, kötü huylu, kötülük yapmayı alışkanlık hâline getiren kimse demektir. Kur’an’da “fasık” “kafir” anlamında da kullanılmaktadır.

Her fisk aynı zamanda bir zulümdür. Fasık ise ama kendine ama başkasına zulüm yapmış demektir.

Allah Teâla (azze ve celle) zulmü yasaklamıştır:

“Hayasızlığı, çirkin işleri, zulüm ve tecavüzü yasaklar.”<sup>1</sup>

Zalimler hem kendilerine, hem de başkalarına zulmederler.<sup>2</sup>

Onların en büyük zulmü, Allah Teâla (azze ve celle)’tan yüz çevirerek indirdiği kanunlarla hükmetmemeleridir.<sup>3</sup>

Kur’an, hiç bir şekilde zâlimlerle dostluğa izin vermez:

“Bir de sakın zulmedenlere meyletmeyin, sempati duymayın. Yoksa size ateş dokunur”<sup>4</sup>

“...Zâlimler için hiç bir velî/dost ve yardımcı yoktur.”<sup>5</sup>

“Onlar, Allah Teâla 'a karşı sana hiçbir fayda veremezler. Doğrusu zâlimler birbirlerinin dostlarıdır. Allah Teâla da takvâ sahiplerinin dostudur.”<sup>6</sup>

---

<sup>1</sup> Nahl, 16/90.

<sup>2</sup> Bakara, 2/165; Al-i İmran, 3/135; Maide, 5/51; Yunus, 10/44 Hucurat, 49/11.

<sup>3</sup> Bk. Maide, 5/45; Secde, 32/22; Saf, 61/7;

<sup>4</sup> Hud, 11/113.

<sup>5</sup> Şûrâ, 42/8

<sup>6</sup> Câsiye, 45/19

“...Zâlimler hâriç (hiç kimseye) düşmanlık ve saldırı yoktur.”<sup>1</sup>

Zalimler Allah Teâla (azze ve celle) tarafından lanetlenmişlerdir, asla kurtuluşa eremez, başarılı olamazlar. Az bir mühlet verilse de akibetleri azap ve cehennemden başkası değildir.<sup>2</sup>

Biraz daha geniş anlamıyla fasık, büyük günâh işleyerek veya küçük günâhta ısrar ederek hak yoldan çıkan, dinin hükümlerine bağlanıp onları kabul ettikten sonra o hükümlerin tamamını ya da bir kısmını ihlâl eden anlamına gelmektedir. Dinin emirlerini kabul etmemek veya günâhın çirkin olduğunu inkâr ederek bu günâhı işlemek insanı dinden çıkarır ve kafir eder. Kur'an'da bu manada fasık'ın kafir yerine kullanıldığı da olmuştur ve bu sözün gelişinden anlaşılr.

Burada belirtilmesi gereken önemli bir nokta da, hiçbir kimseye fisk isnadıyla bir söz söylememek gerekir. Bu hususta Hz. Peygamber (s.a.s.)'in, "Hiçbir kişi başka bir kimseye fisk (sapıklık) isnadıyla 'ya fâsık' diye söz atamaz, atmaya hakkı yoktur. Yine böyle küfür de isnad edemez. Şayet atar da attığı kimse atılan fiskın veya küfrün sahibi değilse bu sıfatlar muhakkak atan kimseye döner, fâsık veya kâfir olur”<sup>3</sup>

Bu hadis-i şerif aynı zamanda bir ahlâk kuralını ortaya koymaktadır. Zira kişiyi ayıplamak, onun ayıbını teşhir etmek, hele hele böyle güzel olmayan bir şeyle ayıplamak ahlâki bir tavır olmadığı gibi isnad ettiği şey, o kişide mevcut değilse zikredilen lâfız gereğince kendisini de tehlikeye düşüren bir durumdur.

---

<sup>1</sup> Bakara, 2/193)

<sup>2</sup> Bakara, 2/124, 258; Hud, 11/18, 100-102; A'raf, 7/44; En'am, 6/2,135;

<sup>3</sup> Sahîh-i Buhâri Muhtasar Tecrid-i Sarîh Tercümesi ve Şerhi, XII, 137

Fısk ve fâsıklık bu derece kötü ve tehlikeli bir durum olunca insanlara düşen bu durumdan mümkün olduğu ölçüde kaçınmak, gerek diliyle ve gerekse fiiliyle mümkün olduğu ölçüde fıskdan uzak durmaktır. Günâhın büyüğünden olduğu gibi küçüğünden de kaçınmalı, bu küçüktür zarar vermez diyerek onun işlenmesinde ısrar edilmemelidir. Zira sözü geçtiği üzere küçük günâhta ısrar etmek de fıskın derecelerinden birisidir.<sup>1</sup>

Kaldı ki büyükler, günâhın küçüklüğüne değil, kime karşı işlendiğine bak demişlerdir. Allah Teâla (azze ve celle)'in rızası da, gazabı da küçük şeylerde olabilir. İhmale gelmez.<sup>2</sup>

Fasıklarla cihat demek, usûl ve adabına uygun olarak emri bil ma'ruf nehy-i ani'l münker vazifesinin yapılması, uygun bir dille yapılanların yanlışlığının anlatılması ve nasihat edilmesidir. O günâhkar fasıklar terk edilmeden önce bu nasihatlar iyi niyetle, yumuşak ve etkili sözlerle, kınayanların kınamasından korkmadan cesaretle yapılmalı, dinen yardıma muhtaç hale düşmüş bu insanlara acımalı ve ıslahı için ayrıca dua edilmelidir. Asıl olan günâhlara tavır almaktır, günâhkara değil.

Ancak günâhları açıktan işleyerek başkalarına da kötü örnek olanlar, yapılan uyarılara rağmen vazgeçmiyorlarsa, daha sert bir tonla ikaz edilir, fayda vermiyor ise terk edilir, dışlanırlar. Bu bir kamuoyu baskısıdır ve çağımızda etkin bir mücadele metodudur, bazılarını yola getirebilir. Cemiyet içinde itibarlı olmak her insanın arzusudur.

Ama dahilde onlarla kavga kişilere yasaklanmıştır. Peygamber Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam) şöyle buyurdular:

“Sizden biriniz bir kötülük gördüğü zaman, onu eliyle değiştirsin. Buna gücü yetmiyorsa diliyle değiştirsin. Buna da

---

<sup>1</sup> Şamil İslam Ansiklopedisi, “Fasık” md.

<sup>2</sup> Büyük Günâhlar (Kebire) hakkında detaylı bilgiler için bkz. Cemal Nar, “İnancın Kıvancı”, II. Bölüm.

gücü yetmiyorsa kalbiyle değiştirsın, bu (kalple değiştirmek), imanın en zayıfıdır.”<sup>1</sup>

Bu hadiste geçen elle müdahale, “fiili mücadele devletin işidir” diye yorumlanmıştır. Ancak kişiler, idareleri kendilerinden sorulanlara karşı bazı yaptırımlar da uygulayabilirler. nemli olan tavır almaktır.

Gücü yetmeyenler ise dilleriyle kötülüğü önlemeye alışmaladırlar. Zlimin yanında hak olan şeyi söylemek, onun zulmüne engel olmaya çalışmak, faziletli bir cihattır.<sup>2</sup>

Buna da gücü yetmeyenler, kalben buğz ederek, soğuk davranarak, gerekirse selamı sabahı keserek tavrını ortaya koyarlar.

Bunun bile olmadığı kişiliksiz, yağcı, dalkavuk, nemelazımcı toplumların akıbetinden korkulur.

#### **4-Kafirle Cihat:**

zerinde olduğumuz esas konu budur. Kitap zaten bunu açıklıyor olduğundan şimdilik burada şunları yazmakla yetinelim:

Bunlarla cihatın kolaydan zora doğru dört aşaması vardır:

1- Kalben rzı olmama.

2-Onların yaptıklarına karşı çıkarak dil ile kötülüklerini önlemeye alışma.

3-Mal ve diğer meşrû maddî araçları kullanarak onların zararlarını savmaya çabalama.

---

<sup>1</sup> Müslim, İman 78; Nesai, İman 17; Ebu Davud, Melâhim Hds no: 4340; İbn Mâce, Fiten 20, İkame 155; Ahmed bin Hanbel, III/20

<sup>2</sup> “Cihâdın en faziletlisi, zâlim sultana/yöneticilere karşı adâlet sözünü (hak ve doğruyu) söylemektir.” (Nesai, Bey’at 37; Tirmizi, Fiten 13)

4-Son olarak bedenle, el ve diğer araçlarla onların saldırılarını ve zararlarını önlemeye çalışma, yani fiilî savaş.<sup>1</sup>

## **II. “Nasıl Yapılır?” Sorusuna Göre Cihat Yine Dörde Ayrılır:**

### **1-Kalple Fikirle Cihat:**

Kalp imanın makamıdır, merkezidir. Kalbin görevi, yürekten Allah Teâla (azze ve celle)'a iman edecek ve emirlerine, tavsiyelerine uymayı benimseyecektir. Bu aynı zamanda kalbin tezyinatıdır, gücü ve kuvvetidir. Bu anlamda kalp, vücuttaki diğer azaların itaat ettiği bir reistir.

Kalbin gücü nisbetinde insan, nefesine, şeytana, fasıklara, zalimlere ve kafirlere karşı cihatında sağlam durur, başarılı olur.

Onun için mü'min kalbini imanla, ilimle, zikirle, fikirle, iyilerle arkadaşlıkla, helal lokma yemekle ve ibadetlerini ihlasla yerine getirmekle cihata hazır hale getirmelidir. Ayrıca kötülüklerin kaynağı ve geliş yolları hakkında düşünmeli ve çareler üretmelidir.

Aklı fikri bu olan kişi de büyük bir cihat üzerindedir. Bu, aynı zamanda ilimle cihatın da bir parçasıdır.

### **2-Kelam ve Kalemle Cihat:**

Hikmet ve güzel öğütle, yani bir yandan insan psikolojisine uygun olarak, bir yandan da hitabet kurallarını uygulayarak insanlara İslam'ı anlatma, iyiliği emretme, kötülükten sakındırma, zalimlere hak sözü söyleyerek zulümlerini önlemeye çalışma, mazlumlara sabır tavsiye ederek kurtuluş yollarını gösterme, İslam düşmanlarının fikirlerini ilim ve mantıkla çürütme, hile ve desiselerini açıklayarak ümmeti şerlerinden korumaya çalışma, hep dil ile yapılan cihat kapsamına girer.

---

<sup>1</sup> Kavramlar Ansiklopedisi, cihad md.

İslam her Müslümana davet vazifesi vermiştir. Bunun yolunu yordamını öğrenmek bile cihattır. Bu açıdan cihatın büyüğünü alimler yaparlar ve onlar peygamber değildirler ama, onlar gibi iş yaparak, yarın onların bir derece gerisinde haşrolunurlar.<sup>1</sup>

Birkaç hadisi şerifle bu bahsi bitirelim dilerseviz:

*“Nefsimi yed-i kudretinde tutan Allah Teâla 'a and olsun ki, siz ya iyiliği emredersiniz, ya da Allah Teâla kendi katından sizin üzerinize bir azap gönderir. O zaman duâ edersiniz, fakat duânız kabul edilmez.”*<sup>2</sup>

*“Cenab-ı Hakk'ın Benden önce, ümmetler arasında gönderdiği her peygamberin ashâbı ve havârilere vardır. Bunlar o peygamberin sünnetine ittiba eder, emirlerine uyarlar. Fakat onlardan sonra öyle nesiller gelir ki yapmadıklarını söyler ve emrolunmadıklarını işlerler. Kim onlara karşı eliyle mücadele ederse mü'mindir, kim diliyle mücadele ederse mü'mindir. Bunun ötesinde ise zerre kadar iman yoktur.”*<sup>3</sup>

*“Duâ edip de duânızın kabul olunmadığı an gelip çatmadan önce iyiliği emredin, kötülüğü nehyedin.”*<sup>4</sup>

*“İnsanoğlunun emr bil ma'ruf ve nehy anil münker ve Allah Teâla 'ı zikirden başka her sözü aleyhinedir.”*<sup>5</sup>

*“Kim, bir hidâyete dâvette bulunursa, o hidâyete uyanların nâil olduğu ecrin tamamına, davet eden de erişir; Bu, diğerlerinin ecrini hiç eksiltmez. Kim de bir sapıklığa çağırırsa, o sapıklığa düşenlerin tamamının günahından,*

---

<sup>1</sup> Geniş bilgi için bakınız “Alimin Önderliği” kitabımıza. Ukde y. Kahramanmaraş, 2006.

<sup>2</sup> Ebû Dâvud, Melâhim 16; Tirmizi, Fiten 9; Ahmed bin Hanbel, V/388

<sup>3</sup> Müslim, İman 80; Ahmed bin Hanbel, I/458, 461

<sup>4</sup> İbn Mâce, Fiten 20

<sup>5</sup> İbn Mâce, Fiten 12

dalâlet dâvetçisi de hissedar olur ve bu, onların günahını kat'iyen azaltmaz.”<sup>1</sup>

- “Şu muhakkak ki sizin üzerinize birtakım âmirler/yöneticiler tayin olunacak da siz onların yaptıklarından bazısını mârûf ve güzel göreceksiniz. Kim münker işi çirkin görürse onun günahından berî (uzak) olur. İnkâr edip ondan sakındıran, (günaha katılmaktan) uzak olur. Ancak kim ona razı olur ve (onu işleyenlere) uyarsa günahından kurtulamaz.”

Sahabeler dediler ki:

- O idarecilerle savaşımayalım mı?

Buyurdu ki:

- “Namaz kıldıkları müddetçe hayır!”<sup>2</sup>

“Ümmetimden öyle bir topluluk vardır ki, ilk öncüler gibi onlara da sevap ve ecir verilir. Onlar, münkerden sakındırırlar”<sup>3</sup>

“Cihâdın en faziletlisi, zâlim yöneticilere karşı adâlet sözünü (hak ve doğruyu) söylemektir.”<sup>4</sup>

### **3-Malla Cihat:**

İster taşınır, ister taşınmaz olsun, ister hayvan, ister maden, ister yenenlerden olsun bir değer ifade eden ve mübadeleye konu olan her şeye kısaca “mal” diyoruz. Dünya metai dediğimiz bu mallar insana süslü gösterilmiştir:

“Kadınlar, oğullar, yığın yığın biriktirilmiş altın ve gümüş, güzel cins atlar, davarlar, ekinler gibi nefsin hoşuna giden şeyler insanlara cazip gelmektedir. Bunlar dünya hayatının

---

<sup>1</sup> Müslim, İlm 16; Tirmizi, İlm 15; Ebu Davud, Sünnet 6.

<sup>2</sup> Müslim, İmâre 63

<sup>3</sup> Ahmed bin Hanbel, IV/62

<sup>4</sup> Nesai, Bey’at 37; Tirmizi, Fiten 13

geçici bir metaından ibarettir. Asıl varılacak güzel yer ise, Allah Teâlanın katındadır”<sup>1</sup>

Suat Yıldırım, bu ayetlerin mealinde şu notları düşer:

“Bu ayette zikredilen sınıflar meşrû nimetlerdir. Fakat gayr-i meşrû tarafa da sebep olma ihtimali vardır. Meşrû durumda bunları süsleyip cazip gösteren Allah Teâla Teala'dır. Gayri meşrû olarak süsleyen ise şeytan ve beşerin cehaletidir. Fena sayıp kınama bu itibarladır. Bu iştah çekici şeyler, dünya hayatını devam ettirmek ve geçip Allah Teâla 'a gitmek için birer araç olarak verilmişken bunları amaç haline getirmek, Allah Teâla katındaki güzel mevkii kaybetmek büyük ahmaklıktır. Zira hayatlarının önemli bir kısmı o zevkleri elde etme hırısı ile yanıp tutuşarak geçer. Sonra da onlardan ayrılıp mahrum kalmanın acısını çekerler.”

Evet, “insan mala karşı çok düşkündür.”<sup>2</sup>

Nitekim Türkçemizde bu hırşımızı ifade eden güzel deyimlerimiz vardır. Mesela “mal canın yongasıdır” deriz. Mala çok düşkün kişiye “mal canlısı” deriz. Adamdan sadaka istemişler, “can değil ki çıkarıp veresin” diyerek verememiş. Yersiz mala sevinene “mal bulmuş mağribi gibi” derler. “Malı götürmek” fırsattan istifade ederek büyük menfaat sağlamak, “malın gözü”, malın en iyi kısmı veya cinsi manasına kullanılır.

Bütün bunlar insanın malı ne kadar sevdiğini gösterir.

Bir Müslüman için en fazla sevicecek olan, hiç kuşkusuz Allah Teâla (azze ve celle)'tır. Bunun alameti de mal hırşını yenerek onu Allah Teâla (azze ve celle)'ın yasal kıldığı yerden kazanmak ve dilediği yerlere harcamaktır. Böyle yapan kişi malın kulu değil, Allah Teâla (azze ve celle)'ın kulu demektir.

Zekat, sadaka, kurban vs. mal üzerindeki hakları yerine getiren kişi kınanmaz. Ama Allah Teâla (azze ve celle)'ın farz

---

<sup>1</sup> Al-i İmran, 3/14.

<sup>2</sup> Adiyat, 100/8.

ve vacip kıldığından daha fazlasının yine Allah Teâla (c.c.) yolunda harcanması, Allah Teâla (azze ve celle)'ın sevgisine bir alamettir.

Ama bunun tam tersi, yani malı mülkü Allah Teâla (azze ve celle)'a tercih etme, bir azap vesilesidir:

“Altını, gümüşü yığıp Allah Teâla yolunda harcamayanlar var ya, işte onları acı bir azabın beklediğini müjdele! Yığılan bu altın ve gümüş cehennem ateşinde kızdırılarak, bunlarla onların alınları, yanları ve sırtları dağlanacağı gün onlara: "İşte! denilecek, sizin nefisleriniz için yığıp hazineye tıktıklarınız! Haydi tadın bakalım o tıktığınız şeyleri!"<sup>1</sup>

Şu ayet de okurken hep korktuğum ve utandığım ayetlerdendir:

**“De ki: Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, hısım ve akrabanız, ter dökerek kazandığınız mallar, kesada uğramasından endişe ettiğiniz ticaret, hoşunuza giden konaklar, size Allah Teâla ’tan ve Resûlünden ve O’nun yolunda cihat etmekten daha sevimli ve önemli ise... o halde Allah Teâla emrini gönderinceye kadar bekleyin! Allah Teâla öyle fasıklar guruhunu zorla hidayete erdirmez.”<sup>2</sup>**

Bu ayetlerin mealinin arkasına Suat Yıldırım şu notları düşmüş:

“Gerçek Müslüman servet, ticaret, mal, mülk sahibi olabilir. Güzel konaklarda oturabilir. Fakat bunları hiçbir zaman kalbine yerleştirmez. Hele hele Allah Teâla ’tan, Allah Teâla yolundan ve O’nun yolunda cihat etmekten daha önemli hale getirmez.

Bununla beraber Ebussuûd Efendinin dediği gibi bu ayette öyle bir tehdit vardır ki: Allah Teâlanın hususi lutfuna mazhar olmayan hiç kimse bundan kurtulamaz.”

---

<sup>1</sup> Tevbe, 9/34-35.

<sup>2</sup> Tevbe, 9/24.

Allah Teâla (azze ve celle), bir göğüste iki kalp yaratmadığını beyan buyuruyor.<sup>1</sup> Bir kalp var ve o da Allah Teâla (azze ve celle)'a ait olmalı. Allah Teâla (azze ve celle)'a ve onun rızasını bildiren İslam'a.

Kalpte bir ilah, bir ölçü var. İki olsaydı şaşırır kalırdı insan. Kişilik parçalanması yaşardı. Huzuru kaybeder, sahte ilahların elinde oyuncak olurdu ruhu. Onun için mal ilah olmamalı. Mal sevgisi kalbe oturmamalı. Etkilememeli insanı, almamalı insanlığından insanı.

Bütün bunlardan anladığımız, mal, gerektiğinde, istendiğinde Allah Teâla (azze ve celle) yolunda seve seve harcanmalı, feda edilmeli. Cennet ve cemelullah böyle kazanılır. Biz buna “mal ile cihat” diyoruz.

Bilindiği gibi dünyada her iş para ile yapılmaktadır. Hakkın korunması ve zafere ulaşılması da yine paraya bağlıdır. Bunun için mal ile cihatın önemi büyüktür. Müslümanların, İslâm'ın yücelmesi ve hakkın muzaffer olması için her türlü mal, servet ve paralarını bu yolda fedâ etmeleri mal ile cihatdır.

Bunu bizden isteyen birkaç ayeti daha okuyalım:

**“Allah Teâla yolunda malınızı harcayın da, kendi ellerinizle kendinizi tehlikeye atmayın ve hep güzel davranın. Çünkü Allah Teâla güzel hareket edenleri sever.”<sup>2</sup>**

**“Mü'minlerden özür sahibi olmaksızın oturanlarla Allah Teâla yolunda mallarıyla, canlarıyla cihat edenler eşit olamazlar. Allah Teâla , mallarıyla, canlarıyla cihat edenleri, derece itibariyle, oturanlardan üstün kıldı. Allah Teâla onların hepsine de cenneti vaad etmiştir. Bununla beraber Allah Teâla mücahitlere, oturanların üzerinde büyük bir ecir vermiştir. Kendi katından derece derece**

---

<sup>1</sup> Ahzap, 33/4.

<sup>2</sup> Bakara, 2/195

**rütbeler, bir mağfîret ve rahmet vermiştir. Öyle ya, O çok bağışlayıcı, çok merhamet edicidir.”<sup>1</sup>**

**“İman edip de hicret edip, mallarıyla, canlarıyla Allah Teâla yolunda cihat edenler, Allah Teâla katında en büyük dereceye sahiptirler. İşte bunlar murada ermiş olan mutlu kullardır.**

**Rab'leri, onları kendi katından bir rahmet, bir rıza ve bir cennetle müjdeler ki o cennette onlar için bitmez tükenmez nimetler vardır. Onlar orada ebedi kalırlar. Çünkü en büyük mükâfat, Allah Teâla katındadır. “<sup>2</sup>**

**“Gerçek mü'minler ancak Allah Teâla 'a ve Resulüne iman eden, ondan sonra asla şüpheye düşmeyen, Allah Teâla yolunda mallarıyla ve canlarıyla savaşanlardır. İşte doğrular ancak onlardır.”<sup>3</sup>**

Hz. Peygamberin, mal ile cihat hususundaki teşvik edici sözleri ashabı kiramı harekete geçirmiş ve kendileri yoksulluk içinde sıkıntılı bir hayat geçirirken, mal ile cihat farızasını edâ edebilmek için elde avuçta ne varsa getirip Rasûlullah'a vermişlerdir.

İşte iki hadis:

Ebu Mes'ud el-Bedrî (radıyAllah Teâla u anı) anlatıyor: "Bir adam, Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm)'a, yularlanmış bir deve getirerek:

“- Bu Allah Teâla yoluna bağışımıdır" dedi. Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) adama:

*"- Buna karşılık sana, kıyamet günü, her biri yularlanmış yedi yüz deve vardır!" dedi.<sup>4</sup>*

---

<sup>1</sup> Nisa, 4/95-96

<sup>2</sup> Tevbe, 9/20-22.

<sup>3</sup> Hucurat, 49/15.

<sup>4</sup> Müslim, İmâret 132, (1892); Nesâî, Cihâd 46, (6, 49).]

Zeyd İbnu Hâlid (radıyAllah Teâla u anh) anlatıyor:  
"Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) şöyle buyurdular:

***"Kim Allah Teâla yolunda bir askerin teçhizatını temin ederse bizzat gaza yapmış olur. Kim, gazaya çıkan bir askerin geride kalan âilesine hayırlı himayede bulunursa, gaza yapmış olur."***<sup>1</sup>

Kendisini, bir gaziye veya devleti savaş araç ve gereçleri ile donatmak, hiç şüphesiz mal gerektirdiğinden ve İslâm düzeni de tamamen dayanışma esasına dayandığından, Allah Teâla yolunda cihat ile Allah Teâla yolunda malî yardımda bulunma hep birlikte ve yanyana olan iki özelliştir. Kur'an-ı Kerim'in çağrısı da böyle yan yana yapılmıştır:

**"Allah Teâla yolunda ne harcarsanız, karşılığı tam olarak size ödenir, kesinlikle haksızlığa uğratılmazsınız."**<sup>2</sup>

İslâm sadece Allah Teâla için, sırf Allah Teâla yolunda, O'nun sözünün gerçekleşmesi uğruna ve O'nun hoşnutluğunun elde edilmesi amacına yönelik olması için cihat ve cihat uğruna malî harcama yükümlülüğünü, yeryüzü kaynaklı tüm hedeflerden, her türlü ferdî ve millî sebeplerden, bütün etnik ya da sınıfsal düşüncelerden arındırıyor.

#### **4-Canla Cihat:**

Eğer dille ve malla yapılanlar yetmiyorsa, geriye bilfiil savaşmak demek olan canla cihat kalmıştır ve bu da Allah Teâla (azze ve celle) rızası için yapılacaktır. Başka hiçbir niyetle zaten cihat olmaz.

Hz. Peygamber (s.a.s.) de birçok hadis-i şeriflerinde; ganimet elde etmek, şan ve şöhrete ulaşmak, mevki ve makam elde etmek, toprağını, mahsülünü korumak için yapılan

---

<sup>1</sup> Buharî, Cihâd 38; Müslim, Emâret 135, 136, (1899); Ebu Dâvud, Cihâd 21, (2509); Tirmizî, Fedâilu'l-Cihâd 6, (1628); Nesâî, Cihâd 44, (6, 46).

<sup>2</sup> Enfal, 60.

savaşın cihat olmadığını, cihatın, Allah Teâla (c.c.)'ın adının yüceltilmesi (İ'lây-ı kelimetullah) için yapılan savaş olduğunu haber vermiştir.

Evet, vatan, mal değerli varlıklardır. Ama sırf onları korumak için savaşmak, Allah Teâla (azze ve celle) yolunda savaşmak değildir. Onu bir Yunanlı, bir Fransız, bir Amerikalı, bir İsraili de yapar. Bunlar cihat değil. Ama Allah Teâla (azze ve celle) emrettiği için ve onun emrini yerine getirerek rızasını kazanmak için vatani ve malı muhafaza uğruna savaşırsa, işte bu cihatdır. Niyet çok önemlidir. Evet, amellerin değeri, niyetlerine göredir.

Cenâb-ı Hak şöyle buyurmuştur:

**"Sizinle savaşanlarla; Allah Teâla yolunda siz de savaşın. Fakat haksız yere saldırmayın."** <sup>1</sup>

**"Hoşunuza gitmediği halde, savaş size farz kılındı. Hoşunuza gitmeyen bir şey, hakkınızda hayırlı olabilir. Hoşunuza giden bir şey de, hakkınızda kötü olabilir. Bunları Allah Teâla bilir, siz bilemezsiniz."** <sup>2</sup>

**"Allah Teâla Teâlâ, Cennet'e karşılık mü'minlerin canlarını ve mallarını satın aldı. Onlar Allah Teâla yolunda savaştlar. Savaş meydanında şehit ve gazi olurlar. Allah Teâlanın bu öyle bir vâdidir ki, Tevrat'ta da, İncil'de de, Kur'an'da da sabittir. Kim Allah Teâla 'tan daha çok vadini yerine getirir? Yaptığınız bu hayırlı alış verişten dolayı sevinir. İşte büyük kurtuluş budur."** <sup>3</sup>

**"Ey mü'minler! Sizi çetin bir azabdan kurtaracak bir ticaret yolu göstereyim mi? O da şudur: Allah Teâla 'a ve Rasûlüne iman eder ve Allah Teâla yolunda mallarınızla, canlarınızla savaştlarsınız. Bir bilseniz bu iş sizin için ne kadar hayırlıdır. Bu takdirde Allah Teâla sizin günahlarınızı mağfiret eder, altlarından ırmaklar akan**

---

<sup>1</sup> Bakara, 2/190

<sup>2</sup> Bakara, 2/216.

<sup>3</sup> Tevbe, 9/111

**cennetlere ve Adn Cennetlerindeki hoş konutlara koyar. İşte büyük kurtuluş budur."**<sup>1</sup>

Cihatın fazileti hakkında Hz. Peygamber (s.a.s.) de şöyle buyurur: "Rasûlullah'a:

- Hangi iş daha hayırlıdır?" diye soruldu.
- *Allah Teâla 'a ve Peygamberine iman etmektir.* " dedi.
- Sonra hangisi faziletlidir, denildi:
- Allah Teâla yolunda cihatdır"* cevabını verdi

-Sonra "hangisidir?" sorusuna karşı da:

-*Makbûl olan hac'dır,* " buyurdu" <sup>2</sup>

Abdullah b. Mes'ud şöyle anlatıyor:

Rasûlullah'a:

-Yâ RasûlAllah Teâla , Allah Teâla katında hangi iş daha sevimlidir? diye sordum.

-*Vaktinde kılınan namazdır,* dedi.

-Sonra hangisidir? dedim.

-Anne ve babana iyilik etmendir, buyurdu.

-Sonra hangisidir? sorusuna da:

- *Allah Teâla yolunda cihatdır,* cevabını verdi." <sup>3</sup>

Bir adam Peygamberimiz (s.a.s.)'e geldi ve:

-İnsanların hangisi efdaldır?" diye sordu.

Rasûlullah:

---

<sup>1</sup> Saf, 6/10-12

<sup>2</sup> Buhâri, İman, 18

<sup>3</sup> Buhâri, Cihad, 1

-Allah Teâla yolunda malı ve canı ile cihat eden mü'min kişidir" buyurdu<sup>1</sup>

*“Hudut ve İslâm diyarının muhafazası için bir gün, bir gece nöbet beklemek, bir ay (nafile olarak) gündüz oruç tutup gece namaz kılmaktan daha hayırlıdır.”<sup>2</sup>*

*“İki çeşit gözü, Cehennem ateşi yakmaz: Biri Allah Teâla korkusundan ağlayan göz; diğeri Allah Teâla yolunda nöbet beklerken uyumayan göz.”<sup>3</sup>*

### **Kur'an'da Cihat**

Yukarıdan beri anlattıklarımız bu konuda yeterli bilgileri verdiğimiz için işin teferruatına girmeye gerek görmeden, hatta kısaca tefsirine bile gerek görmeden konuyla ilgili ayetlerin bir kısmını yazarak geçeceğiz.

***Kur'an'a göre Allah Teâla yolunda cihat farzdır:***

**“O halde geçici dünya hayatını, ebedî ahiret hayatı karşılığında satacak olanlar, Allah Teâla yolunda savaşsınlar. Her kim Allah Teâla yolunda savaşır da öldürülür veya galip gelirse, her iki durumda da biz ona yarın pek büyük bir mükafat vereceğiz.”<sup>4</sup>**

**“Savaş size farz kılındı, gerçi o size hoş gelmez. Olabilir ki siz, bir şeyden hoşlanmazsınız; oysa ki o sizin için bir hayırdır. Yine olabilir ki, siz bir şeyi seversiniz, oysaki o sizin için bir kötülüktür. Allah Teâla bilir, siz bilmezsiniz.”<sup>5</sup>**

**“(Ey Muhammed) Allah Teâla yolunda savaş! Sen ancak kendi yaptığından sorumlusun. Mü'minleri de savaşa teşvik et. Umulur ki, Allah Teâla kâfirlerin gücünü**

---

<sup>1</sup> Buhârî, Cihad, 2

<sup>2</sup> Müslim, İmâre, 163; Tirmizî, Cihad 2

<sup>3</sup> (Tirmizî, Fezâilü'l-Cihad, 12

<sup>4</sup> Nisa, 4/74.

<sup>5</sup> Bakara 2/216.

**kırar. Hiç şüphesiz ki Allah Teâla kuvvet ve kudretçe çok daha güçlü, ve cezası daha çetindir.”<sup>1</sup>**

***Savaş, Allah Teâla yolunda olmalıdır:***

**“Size savaş açanlarla Allah Teâla yolunda çarpışın. Fakat haksız saldırıda bulunmayın. Çünkü Allah Teâla , haksız saldırıda bulunanları sevmez.**

**Onları nerede yakalarsanız öldürün ve sizi çıkardıkları yerden onları çıkarın. O fitne, öldürmeden daha şiddetlidir. Yalnız Mescid-i Haram yanında onlar sizinle savaşmadıkça siz de onlarla savaşmayın. Fakat sizi öldürmeye kalkışılırsa, hemen onları öldürün. Kâfirlerin cezası böyledir.**

**Artık şirkten vazgeçerlerse, şüphesiz ki Allah Teâla çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir.**

**Hem bir fitne kalmayıp, din yalnız Allah Teâlanın oluncaya kadar onlarla çarpışın. Vazgeçerlerse, düşmanlık ancak zalimlere karşıdır.”<sup>2</sup>**

**“Ey inananlar, Allah Teâla 'tan korkun, O'na yaklaşmaya yol arayın ve O'nun yolunda cihat edin ki, kurtuluşa eresiniz.”<sup>3</sup>**

***Saldırganlarla savaşılır:***

**“Yeminlerini bozan, Peygamber'i yurdundan çıkarmaya azmeden ve üstelik ilk önce size saldırmaya başlayanlara karşı savaşmaz mısınız? Yoksa onlardan korkuyor musunuz? Eğer mü'min iseniz her şeyden önce Allah Teâla 'dan korkmalısınız.**

**Onlarla savaşın ki Allah Teâla , sizin ellerinizle onların cezasını versin ve ... onları rezil ve rüsvay etsin,**

---

<sup>1</sup> Nisa ,4/84.

<sup>2</sup> Bakara 2/190-193.

<sup>3</sup> Maide 5/

yardımla sizi onlara muzaffer kılsın. Ve mü'min bir kavmin yüreklerini ferahlandırsın. “<sup>1</sup>

*Kendini savunmak için savaşılır:*

“Size savaş açanlarla Allah Teâla yolunda çarpışın. Fakat haksız saldırıda bulunmayın. Çünkü Allah Teâla , haksız saldırıda bulunanları sevmez.”<sup>2</sup>

*Savaş cemaat işidir:*

“Ey iman edenler! Düşmana karşı her türlü savunma tedbirinizi alınız. Onlara karşı ya küçük birlikler halinde hareket ediniz veya topyekün seferber olunuz.”<sup>3</sup>

*Mü'minler savaşa olumlu yaklaşır:*

“Mü'minler, ahzabı (düşman birliklerini) gördükleri zaman: "İşte bu, Allah Teâlanın ve Resulü'nün bize vaad ettiği şeydir. Allah Teâla ve Resulü doğru söyledi." dediler. Bu onların imanını ve teslimiyetini artırmaktan başka bir şey yapmadı.

Mü'minlerdendir o erler ki Allah Teâla 'a verdikleri ahde sadakat gösterdiler. Kimi adağını ödedi (canını verdi), kimi de beklemektedir. Onlar, ahidlerini hiç değiştirmediler.

Çünkü Allah Teâla sadıklara sadakatleriyle mükafat verecek, dilerse münafıklara da azab edecek veya tevbe nasib edecektir. Şüphe yok ki Allah Teâla çok bağışlayıcıdır. Çok merhamet edicidir.”<sup>4</sup>

“Muhammed Allah Teâlanın elçisidir. Onun yanında bulunanlar da kâfirlere karşı çetin, kendi aralarında merhametlidirler.”<sup>5</sup>

---

<sup>1</sup> Tevbe 9/ 13-14.

<sup>2</sup> Bakara 2/190

<sup>3</sup> Nisa 4/71.

<sup>4</sup> Ahzap 33/22-24.

<sup>5</sup> Fetih, 48/29.

*Savaşa aşk ve iştiaqla gidilmelidir:*

“(Ey Muhammed) Allah Teâla yolunda savaş! Sen ancak kendi yaptığından sorumlusun. Mü'minleri de savaşa teşvik et. Umulur ki, Allah Teâla kâfirlerin gücünü kırar. Hiç şüphesiz ki Allah Teâla kuvvet ve kudretçe çok daha güçlü, ve cezası daha çetindir.”<sup>1</sup>

*Savaşta nöbetin fazileti:*

“Ey iman edenler! Sabredin, düşmanlarınıza karşı sebat gösterin, nöbet bekleyin, Allah Teâla 'dan gereğince korkun ki, kurtuluşa eresiniz.”<sup>2</sup>

*Birlik ve beraberlik içinde savaşılmalıdır:*

“Allah Teâla , kendi yolunda kenetlenmiş bir duvar gibi saf bağlayarak savaşanları sever.”<sup>3</sup>

“Ayrıca Allah Teâla 'a ve Resülü'ne itaat edin. Ve birbirinizle didişmeyin. Sonra içinize korku düşer ve kuvvetiniz elden gider. Sabırlı olun, çünkü Allah Teâla sabredenlerle beraberdir.”

*Savaşta samimi olmak gerekir:*

“Çalım atarak ve halka gösteriş yaparak yurtlarından çıkanlar ve Allah Teâla yoluna engel koyanlar gibi olmayın. Allah Teâla onların bütün yaptıklarını çepeçevre kuşatmıştır.”<sup>4</sup>

*Savaşanlar mükafatlarını alacaklardır:*

“Fakat Peygamber ve onunla beraber olan mü'minler mallarıyla, canlarıyla cihat ettiler. İşte bütün hayırlar onlarındır. Murada erenler de işte onlardır.

---

<sup>1</sup> Nisa, 4/84. ayrıca bk. Enfal, 8/65.

<sup>2</sup> Al-i İmran, 3/200.

<sup>3</sup> Saf ,61/4.

<sup>4</sup> Enfal 7/47.

**Allah Teâla onlara, altından ırmaklar akan cennetler hazırladı. İçlerinde ebedi kalacaklar. İşte o büyük kurtuluş budur”<sup>1</sup>**

*Savaşın bir çok hikmeti vardır:*

**“Yeminlerini bozan, Peygamber'i yurdundan çıkarmaya azmeden ve üstelik ilk önce size saldırmaya başlayanlara karşı savaşmaz mısınız? Yoksa onlardan korkuyor musunuz? Eğer mü'min iseniz her şeyden önce Allah Teâla 'dan korkmalısınız.**

**Onlarla savaşın ki Allah Teâla , sizin ellerinizle onların cezasını versin ve ... onları rezil ve rüsvay etsin, yardımıyla sizi onlara muzaffer kılsın. Ve mü'min bir kavmin yüreklerini ferahlandırınsın.**

**Ve kalblerindeki öfkeyi gidersin. Allah Teâla dilediğine tevbeysi nasib eder. Allah Teâla her şeyi bilir, hüküm ve hikmet sahibidir. “<sup>2</sup>**

**“Savaşta inkâr edenlerle karşılaştığınız zaman hemen boyunlarınızı yurun. Nihayet onlara üstün geldiğiniz zaman bağı sıkı bağlayıp esir alın. Sonra harp ağırlıklarını atıp, savaş bitince de onları ya karşılıksız olarak, ya da fidye ile salıverin. Allah Teâlanın emri budur. Eğer Allah Teâla dileseydi onlardan başka türlü de intikam alırdı. Fakat böyle olması sizi birbirinizle denemek içindir. Allah Teâla yolunda öldürülenlere gelince, Allah Teâla onların amellerini asla boşa çıkarmaz.**

**Allah Teâla onları doğru yola iletecek ve durumlarını düzeltecektir.**

**Onları, kendilerine tanıttığı cennete koyacaktır.**

---

<sup>1</sup> Tevbe, 9/88-89.

<sup>2</sup> Tevbe, 9/13-14.

**Ey iman edenler! Eğer siz Allah Teâlanın dinine yardım ederseniz Allah Teâla da size yardım eder ve ayaklarınızı sabit tutar.”<sup>1</sup>**

**“Andolsun ki, biz içinizden cihat edenlerle sabredenleri ortaya çıkarıncaya ve yaptıklarınızla ilgili haberlerinizi açıklayıncaya kadar sizi deneyeceğiz.”<sup>2</sup>**

***Müslümanlar birbirleriyle savaşmazlar:***

**“Eğer mü'minlerden iki grup birbirleriyle vuruşurlarsa aralarını düzeltin. Şayet biri ötekine saldırırsa, Allah Teâlanın buyruğuna dönünceye kadar saldıran tarafla savaşın. Eğer dönerse aralarını adaletle düzeltin ve (her işte) adaletli davranın. Şüphesiz ki Allah Teâla , adil davrananları sever.**

**Mü'minler ancak kardeşirler. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin ve Allah Teâla 'tan korkun ki rahmete eresiniz”<sup>3</sup>**

Bu temel esasların yanında savaş ve cihatla ilgili birçok ayrıntı da Kur'an'da zikredilir. Ancak biz bu ayrıntılara girmek istemiyoruz.

## **Hadislerde Cihat**

Her hadis kitabı “cihat”a muhakkak bir bölüm hazırladığı gibi, bu konuda “Kitabu'l Cihat” diye müstakil çalışmalar da vardır.

Neredeyse her Müslümanın evine girecek kadar yaygın olan İmam Nevevî'nin “Riyazu's Salihîn” adlı eserinde de bu konuda 68 hadis nakledilmiştir.

Cihatla ilgili hadisleri tek tek ele almamız bu eserin amacı değildir ve buna kitabımızın sayfaları da yetmez. Ama en

---

<sup>1</sup> Muhammed, 47/4-7

<sup>2</sup> Muhammed, 47/31.

<sup>3</sup> Hucurat, 49/9.

azından Nevevî'nin bu kitabındaki hadisler neleri içermektedir okusak ve birkaç hadisi teberrüken yazsak iyi olur.

Birinci isteğimizi Abdullah Parlıyan, “Açıklamalı Tam Riyazu’s-Salihin Tercümesi:” adlı çalışmasında sağolsun bizim için bunu yapmış.<sup>1</sup> Sizler için oradan iktibas ediyorum:

“68 hadis-i şeriften; Allah Teâla katında en faziletli amellerin neler olduğunu, insanların en üstün derecelisinin kim olduğunu, Allah Teâla için İslam davası uğrunda yürümek ve nöbet tutmanın dünyadan ve içindeki her şeyden hayırlı olduğunu, şehidliğin derecesini, İslam için hududlarda nöbet bekleyenlerin şehid olmaları halinde defterlerinin kapanmayacağını, Allah Teâla yolunda bir gün nöbetin diğer bin günlük nöbetlerden hayırlı olacağını, şehidlerin Allah Teâla katındaki durum ve derecelerini ve şehidlikle alakalı ne mesajlar verdiklerini, dağ başlarına çekilmeyip cihat etmenin yetmiş yıl namaz kılmaktan hayırlı olduğunu, deve sağılacak kadar bir süre cihat edilirse cennete girileceğini, Allah Teâla yolunda cihat edene denk bir işin bulunmadığını, hayırdan olan kimselerin hangileri olduğunu, mücahidlere hazırlanan yüz derecenin her birinin arasının yerle gök arası kadar olduğunu, cennetin kılıçların gölgesi altında olduğunu, ayakları Allah Teâla yolunda tozlanana cehennem ateşinin dokunmayacağını, Allah Teâla korkusundan ağlayan kimsenin cehenneme girmeyeceğini, cihatın tozu ile cehennemin dumanının bir kul üzerinde birleşmeyeceğini, nöbet bekleyen ve Allah Teâla korkusundan ağlayan göze ateşin dokunmayacağını, cihata gideni donatan kimse ile mücahidin arkada kalan kimselerine bakanın aynı sevabı alacaklarını, sadakaların en faziletlisinin neler olduğunu, genel seferberlik olmadığı zamanlarda savaşa iki erkekten biri katılırsa sevabın, ikisi arasında ortak olduğunu, önce Müslüman olup Müslümanlar safında savaşa devam edip şehid olan ve az çalıştı çok kazandı sözüne muhatap olan sahabinin durumunu, cennete girenlerden sadece şehitlerin

---

<sup>1</sup> Age. s. 373.

dünyaya dönüp tekrar şehid olmayı istediklerini, şehidin kul borcu dışında her günahına şehidliğin keffaret olduğunu, şehidlerin ne büyük mükafatlarla cennette mükafatlanacaklarını, şehidliği gönülden arzu eden kimsenin şehid olmasa bile o sevaba nail olacağını, şehidin vefat ederken karınca ısırması kadar acı duyduğunu, savaşın istenmeyeceğini, savaş çıkarsa da sabredilmesi gerektiğini, duanın kabul olunacak iki vaktini, savaşa çıkılınca nasıl dua edileceğini, savaş vasıtası olan atların hayır olduğunu, İslam düşmanları için savaş hazırlığı yapmanın gerekliliğini, savaş eğitiminden usanılmaması gerektiğini, savaş eğitimini öğrenip terk eden kimsenin Müslüman olmayacağını, Allah Teâla için savaş aleti yapan, atan ve ona yardımcı olanların cennete gireceğini, savaş eğitimi için verilen emirleri, Allah Teâla yolunda atılan bir okun köle azadına denk olduğunu, Allah Teâla yolunda malını harcayana 700 misli sevap verileceğini, Allah Teâla yolunda oruç tutanın mükafatını, İslam uğrunda savaş endişesi duymayan kimsenin nifak üzere öleceğini, savaşa mazeretleri dolayısıyla katılamayıp, fakat niyetleri halis olanların aynı sevaba nail olacaklarını, savaşta ölenlerin hepsinin şehid olmadığını, ancak Allah Teâlanın dini yüce olsun diye savaşanların şehid olacaklarını, gazilerin ganimet olarak dünyada ecirlerini aldıklarını, ganimet elde edmeden şehid düşenlerin tüm ecirlerinin cennette verileceğini, Allah Teâla rızasını kazanmak için yapılacak seyahatin dahi cihat gibi sevap olacağını, savaşa gitmek ve gelmekte de aynı sevabın olduğunu, bir kimse savaşa çıkmaz, savaşa çıkan mücahidi techiz etmez veya mücahidin ailesine yardımda bulunmazsa Allah Teâlanın o kimseyi kıyametten önce büyük bir belaya uğratacağını, cihatın mal, can ve dillerle de olabileceğini, harbin hileden ibaret olduğunu öğreneceğiz”

Kitabın akışı içinde de bazı hadis metinleri geçmişti ve daha da geçecek inşAllah Teâla . Bunlara birkaç hadis de burada ilave ederek cihat bahsindeki hadisleri kafi görüyor, fazla bilgi arayanları ilgili kitaplara havale ediyoruz.

Fadâle İbnu Ubeyd (radiyalahu anh) anlatıyor: "Her ölenin ameline son verilir, ancak Allah Teâla yolunda ölen murâbıt müstesna. Çünkü onun ameli kıyamet gününe kadar artırılır. Ayrıca o, kabir azabına da uğratılmaz."<sup>1</sup>

Tirmizî'nin rivayetinde şu ziyade mevcuttur: "*Gerçek mücâhid, nefsiyle cihat edendir.*"<sup>2</sup>

H. Enes (radiyalahu anh) anlatıyor: "*Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki: "Öğleden evvel veya öğleden sonra bir kerecik Allah Teâla yolunda yola çıkış, dünya ve içindeki her şeyden daha hayırlıdır."*<sup>3</sup>

Ebu Hüreyre (radiyalahu anh) anlatıyor: "Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki:

*"(Müslüman erkeklerden) kim, Allah Teâla yolunda, ilâ-yı kelimetullah için, devenin iki sağımı arasında geçen müddet kadar savaştıkça olsa cennet kendisine vacib olur."*<sup>4</sup>

Muâz İbnu Cebel (radiyalahu anh) anlatıyor: "*İçinden samimi şekilde Allah Teâla yolunda cihâd yapmayı temenni eden bir kimse, bilâhare ölse de, öldürülse de şehid sevabı kazanır. Kim de Allah Teâla yolunda yara alsın veya Allah Teâla yolunda -düşmanın sebep olmadığı- bir musibetle bile yaralansa bu yara, kıyamet günü, en büyük hâli içinde rengi zaferân renginde, kokusu da misk kokusunda olarak gelir. Kimin vücudunda, Allah Teâla yolunda iken çıkan, iltihab*

---

<sup>1</sup> Tirmizî, Fedâilu'l-Cihad 2, (1621); Ebu Dâvud, Cihâd 16, (2500).

<sup>2</sup> Fedâilu'l-Cihad 2, (1621).

<sup>3</sup> Buharî, Cihad 5, 6, 73, Rikak 2, 51; Müslim, İmâret 112- 115, (1880); Tirmizî, Fedâilu'l-Cihâd 17, (1648, 1649, 1651); Nesâî, Cihâd 11, 12, (6,15); İbnu Mâce, Cihad 2, (2755-2757).

<sup>4</sup> Tirmizî, Fedâilu'l-Cihâd 21, (1657); Ebu Dâvud, Cihâd 42, (2541); Nesâî, Cihâd 25, (6, 26); İbnu Mâce, Cihâd 15, (2792).

*gibi bir yara açılacak olsa bu da onun için Şehidlik mührü olur."*<sup>1</sup>

Ebu Hüreyre (radiyalahu anh) anlatıyor: "Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki:

*"Allah Teâla yolunda yaralanan hiçbir yaralı yoktur ki, kıyâmet günü, yarası kanıyor olarak gelmiş olmasın, bu kanın rengi kan renginde, kokusu da misk kokusundadır."*<sup>2</sup>

Ebu Hüreyre (radiyalahu anh) anlatıyor: "Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki:

*"Allah Teâla Hazretleri, Allah Teâla rızası için yola çıkan kimse hakkında:*

*"Bu kulum, benim yolumda cihat etmek üzere bana inanarak peygamberlerimi tasdik ederek yola çıkmıştır, artık onu ya cennetime koymak yahut da ücret veya ganimet elde etmiş olarak, çıkmış olduğu meskenine geri çevirmek hususunda garanti veriyorum" diyerek te'minat verir.*

*Muhammed'in nefsi kudret elinde tutan Zat-ı Zülcelâl'e yemin olsun ki, Allah Teâla yolunda yaralanmış hiçbir yaralı yoktur ki, kıyâmet günü, yaralandığı ilk günkü manzarasıyla gelmiş olmasın: (Yarası taze) kan renginde, kokusu da misk kokusunda olarak.*

*Muhammed'in nefsi kudret elinde tutan Zât-ı Zülcelâl'e yemin ediyorum ki, Müslümanlar'a meşakkat vermeyecek olsam, Allah Teâla yolunda gazveye çıkan hiçbir seriyyeden asla geri kalmazdım. Ancak onları hayvana bindirecek imkân bulamıyorum. Onlar da beni tâkibe imkân bulamıyorlar. Benden geri kalmak da onlara zor geliyor.*

---

<sup>1</sup> Tirmizî, Fedâilu'l-Cihâd 21, (1657); Ebu Dâvud, Cihâd 42, (2541); Nesâî, Cihâd 25, (6, 26).

<sup>2</sup> Buharî, Cihâd 10, Zebâih 31; Müslim, İmâret 103; Tirmizî, Fedâilu'l-Cihâd 21, (1656); Nesâî, Cenâiz 82, (4, 78), Cihâd 27, (6,28); Muvatta, Cihâd 29, (2, 461).

*Muhammed'in nefsi kudret elinde olan Zât-ı Zülcelâl'e kase'm olsun Allah Teâla yolunda gazaya çıkıp öldürülmeyi, sonra tekrar hayat bulup gazada tekrar öldürülmeyi, sonra tekrar gazaya çıkıp öldürülmeyi ne kadar isterim.*"<sup>1</sup>

Ebu Saîd (radıyalahu anh) anlatıyor: "Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm)'a:

- Ey Allah Teâlanın Resûlü! İnsanların en efdali kimdir?" diye soruldu. Şu cevabı verdi:

- *Allah Teâla yolunda malıyla canıyla cihat eden mü'min kişi!"*

- Sonra kim? diye tekrar soruldu. Bu sefer:

- *Tenhalardan bir tenhaya Allah Teâla korkusuyla çekilip, insanları şerrinden bırakan kimsedir"* diye cevap verdi."<sup>2</sup>

Hz. Ebü Hüreyre (radıyAllah Teâla u anh) anlatıyor: "Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki:

*"Allah Teâla korkusuyla göz yaşı döken kimse, süt memeye geri dönmedikçe ateşe girmez. Bir kul üzerinde, Allah Teâla yolunda yapışan tozla, cehennem dumanı biraraya gelmez."*<sup>3</sup>

İbnu Abbâs (radıyAllah Teâla u anhümâ) anlatıyor: "Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm)'ın şöyle söylediğini işittim:

---

<sup>1</sup> Buharî, İman 25, Cihâd 2,119, Hums 8, Tevhid 28, 30; Müslim, İmâret 103- 107, (18?6), (8, 119); Muvatta, Cihâd 2, (2, 444), 40, (2, 465); Nesâî, Cihâd 14,(6, 16), İman 24.

<sup>2</sup> Buharî, Cihâd 2, Rikâk 34; Müslim, İmâret 122, 123, 127, (1888); Ebu Dâvud, Cihad 5, (2485); Tirmizî, Fedâilu'l- Cihâd 24, (1660); Nesâî, Zekât 74, (5, 83), Cihâd 7, (6,11); İbnu Mâce, Fiten 13, (3978).

<sup>3</sup> Tirmizî, Fedâilu'l-Cihâd 8, (1633); Zühhd 37,(2372); Nesâî, Cihâd 8, (6,12).

*"İki göz vardır, onlara ateş değmez: Allah Teâla için ağlayan göz ile, Allah Teâla yolunda uyanık sabahlayan göz."*<sup>1</sup>

Ebu Hüreyre (radıyAllah Teâla u anh) anlatıyor: Rasûlullah buyurdu ki:

*"Kâfir ile onu öldüren ebediyyen cehennemde bir araya gelmezler; keza bir kulun karnında, Allah Teâla yolunda (yutulmuş olan) tozla cehennem ateşi bir araya gelmezler; keza, bir kulun kalbinde imanla hased bir araya gelmezler."*<sup>2</sup>

Hz. Ebu Hüreyre (radıyAllah Teâla u anh) anlatıyor: "Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki:

*"Allah Teâla iki kişi hakkında güler: Bunlardan biri diğerini öldürmüş olduğu halde ikisi de cennete gider. Bunlardan diğeri, Allah Teâla yolunda cihat eder ve şehid olur. Allah Teâla katile mağfiretini ulaştırır, o da Müslüman olur; sonra Allah Teâla yolunda cihâda katılır ve şehid olur (Böylece her ikisi de Cennette buluşurlar)."*<sup>3</sup>

Zeyd İbnu Hâlid (radıyAllah Teâla u anh) anlatıyor: Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) şöyle buyurdular:

*"Kim Allah Teâla yolunda bir askerin teçhizatını temin ederse bizzat gaza yapmış olur. Kim, gazaya çıkan bir askerin geride kalan âilesine hayırlı himayede bulunursa gaza yapmış olur."*<sup>4</sup>

Hz. Enes (radıyAllah Teâla u anh) anlatıyor: "Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki:

---

<sup>1</sup> (Tirmizî, Fedâilu'l-Cihâd 7, (1632).

<sup>2</sup> Müslim, İmâret 130, 131, (1891); Ebu Dâvud, Cihad 11, (2495); Nesâî, Cihâd 8, (6,12-14); İbnu Mâce, Cihâd 9.

<sup>3</sup> Buharî, Cihâd 28; Müslim, İmâret 128,129, (1890); Muvatta, Cihâd 28, (2, 460); Nesâî, Cihâd 37, (2, 38); İbnu Mâce, Mukaddime 13, (191).

<sup>4</sup> Buharî, Cihâd 38; Müslim, Emâret 135,136, (1899); Ebu Dâvud, Cihâd 21, (2509); Tirmizî, Fedâilu'l-Cihâd 6, (1628); Nesâî, Cih d 44, (6, 46).Muvatta, Cihâd 6, (2, 446).

*"Cennete giren hiç kimse dünyaya geri dönmek istemez, yeryüzünde olan her şey orada vardır. Ancak şehid böyle değil. O, mazhar olduğu ikramlar sebebiyle yeryüzüne dönüp on kere şehit olmayı temenni eder."*<sup>1</sup>

Bir rivayette şu ziyade mevcut: *".. Şehid hariç, o, şehidlik sebebiyle mazhar olduğu üstünlükler ve kerametler sebebiyle. . . (dönmek ister)."*<sup>2</sup>

Ebu Katâde (radıyAllah Teâla u anı) anlatıyor:

Bir adam sordu:

- Ey Allah Teâlanın Resûlü, Allah Teâla yolunda öldürüldüğüm takdirde, bütün hatalarım örtülecek mi?"

Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) :

*-Evet, sen sabreder, mükâfaat bekler, geri kaçmadan ileri atılır vaziyette olduğun halde öldürülürsen!"* diye cevap verdi. Ve adama sordu:

- Nasıl sormuştun?"

Adam sorusunu aynen yeniledi. Bunun üzerine aleyhissalâtu vesselâm Efendimiz sözlerini şöyle tamamladı:

*- Evet, (kul) borcu hariç, bütün günahların affedilecek. Zira Cebrâil bu hususu bana haber verdi!"*<sup>3</sup>

Ebu Hüreyre (radıyAllah Teâla u anı) anlatıyor: "Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki:

---

<sup>1</sup> Buharî, Cihâd 5, 21; Müslim, İmâret 108, 109, (1877); Tirmizî, Fedâilu'l-Cihâd 13, (1643); Nesâî, Cihâd 30, 6, 32).

<sup>2</sup> Buharî, Cihâd 5, 21; Müslim, İmâret 108, 109, (1877); Tirmizî, Fedâilu'l-Cihâd 13, (1643); Nesâî, Cihâd 30, 6, 32).

<sup>3</sup> Müslim, İmâret 117, (1885); Muvatta, Cihad 31, (2, 461); Nesâî, Cihâd 32, (2, 33).

*"Şehidin ölüm (darbesinden) duyduğu ızdırab sizden birinin çimdikten duyduğu ızdırab kadardır."*<sup>1</sup>

Sehl İbnu Huneyf (radıyAllah Teâla u anh) anlatıyor:,  
"Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm):

*"Kim sıdk ile Allah Teâla 'tan şehid olmayı taleb ederse, Allah Teâla onu şehidlerin derecesine ulaştırır, yatağında ölmüş bile olsa" buyurdu."*<sup>2</sup>

Ebu Hüreyre (radıyAllah Teâla u anh) anlatıyor:  
"Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki: "Kim gazve yapmadan ve gaza yapmayı temenni etmeden ölürse nifaktan bir şube üzerine ölmüş olur."

İbnu'l-Mübârek der ki: "Biz bunun Hz. Peygamber (aleyhissalâtu vesselâm)'in sağlığına has bir keyfiyet olduğuna hükmetmiştik."<sup>3</sup>

Hz. Ömer radıyAllah Teâla u anh anlatıyor: "Resûlullah aleyhissalatu vesselam buyurdular ki:

*"Kim Allah Teâla yolunda cihat eden bir gaziyi tam olarak teşhiz ederse, o gazi ölünceye veya savaştan dönünceye kadar sevabına iştirak eder."*<sup>4</sup>

Burada esas vurgulanması gereken, Resulullah (sav)'ın bizzat hayatı, her konuda olduğu gibi, cihatın da en güzel örneklerini sunmaktadır. Bunu anlamak için siyer okumak yeterlidir.

Onun en büyük başarılarından biri de, inandığı gibi yaşayan ve yaşadığı değerleri yaşatmak için kalbiyle, diliyle,

---

<sup>1</sup> Tirmizî, Fedâilu'l-Cihâd 26, (1668).

<sup>2</sup> Müslim, Cihâd 156, 157, (1908, 1909); Ebu Dâvud, Salât 361, (1520); Tirmizî, Fedâilu'l-Cihâd 19, (1653); Nesâî-Gihâd 36, (6, 36); İbnu Mâce, Cihâd 15, (2797). Ebu Dâvud, Cihâd 27, (2521).

<sup>3</sup> Müslim, İmâret 158, (1910); Ebu Dâvud, Cihâd 18, (2502); Nesâî, Gihâd 2, (6, 8).

<sup>4</sup> İbrahim Canan, Kütüb-ü Sitte, hadis no: 6808

malıyla, canıyla cihat eden bir arkadaş topluluğu yetiştirmiş olmasıdır.

Ashab-ı kiram, Allah Teâla Teala ve Resulullah (sav) yolunda cihat ederken evleri, barkları, malları, ticaretleri, sanatları, yurtları ve canları gibi maddi; izzetleri, şerefleri, makamları, sosyal statüleri, eşleri, akrabaları, dostları gibi manevî olmak üzere bütün varlıklarını feda etmişlerdir. Onların bu zor şartlardaki cihatı her türlü takdirin üstündedir.

Hiç şüphesiz her an cihata hazır bu muazzam ve mübarek ordunun yetiştirilmesinde en büyük emek, Sevgili Peygamberimiz'e aittir.

Şimdi o cihattan bazı sahneleri hatırlayıp geçelim. Ama şunu asla unutmadan; bütün o zor şartlarda cereyan eden sefer ve savaşlar olurken o mübarek ordunun başında genellikle o eşsiz kahraman, Sevgili Peygamberimiz Hz. Muhammed Mustafa (aleyhi's salatu vesselam) Efendimiz vardır.

### **Cihat Ordusu Ashab**

Geçmişte sadık mücahidler ordusu olan ashab-ı kiram, hayatlarını bu davaya hasretmiş, Nureddin Topçu'nun meşhur ifadesiyle "yaşatmak için yaşama arzularından vazgeçmiş," mallarıyla, canlarıyla, dilleriyle, dimağlarıyla, velhasıl bütün varlığıyla yoklarıyla bu dini aziz kılmak için, tevhid bayraklarını yeryüzünün zirvelerinde dalgalandırmak için, tağutların saltanatlarını yıkmak, yeryüzünden fitneyi, fesadı, zulmü, sömürüyü, istismarı kaldırmak ve İslamî dünyanın her yerine ulaştırarak hakim kılmak için çalışmışlar, didinmişler, cihat etmişlerdir. Bütün bunların tahakkuku için zaruri olan ümmet birliği için de İslam devletinin kurulması ve korunması için her türlü cehd ve gayreti, akıl almaz çaba ve çalışmayı göstermişler ve gerçekleştirmişlerdir.

Onların o gayretlerine evvel Allah Teâla imanlarımızı borçluyuz. Hadis, siyer ve İslam tarihi, tabakat ve teracim kitaplarına veya "Hayat'üs Sahabe" gibi onları anlatan

kitaplara baktığımız zaman şaşmamak ve hayretten dona kalmamak mümkün değil!..

Sırf bu dini yaşayabilmek ve yayabilmek için canlarını, mallarını, analarını, babalarını, oğullarını, kızlarını, karılarını, kardeşlerini, kavimlerini ve memleketlerini, artık dünya olarak ellerinde neleri varsa elden çıkarmaya razı olmuşlar, yeri gelmiş, hepsini terk etmişler, hicret etmiş veya cihata gitmişler...

Dünya üstlerine yürümüş, korkmak şöyle dursun imanları artmış, “hasbunallah ve ni’mel vekil” demişler...

Aç kalmış, karınlarına taş bağlamışlar...

Aç kalmış, bir günde bir hurmayı tam yedi kişi sadece somurarak idare etmişler...

Aç kalmış yerdeki derileri kaynatmış, yumuşatmış da yemişler...

Aç kalmış ağaç kabukları ve yaprak yemişler...

Cihat yollarında susuz kalmış düşmüşler...

Susuz kalmış, develerini keserek karınlarındaki suyu içmişler...

Susuz kalmış, develerini kesmiş, bağırsaklarını sıkarak su aramışlar...

Susuz kalmış, susuzluktan boyunları kopuyor sanmışlar...

Susuz kalmış, cihat meydanında vurulmuş yatarken, kendilerine ulaşan son bir yudum suyu da “su” diye inleyen yaralı kardeşlerine göndermişler...

Çıplak kalmışlar...

Elbiselerini fakirlere, gazilere vermiş çıplak kalmışlar...

Mekke’nin en zengin insanları, taç giyen soyluların çocukları çıplak kalmış, cemaata çıkamamışlar.

Çıplak kalmış, çulu başından geçirip kenarlarını iğde dikenleriyle tutturmuşlar...

Çıplak kalmışlar, avretleri açılmasın diye eteklerini elleriyle tutmuşlar...

Çıplak kalmışlar, hanımını evde çıplak bırakarak camiye cemaata geldikten sonra hemen eve dönerek namaz kılması için biriçik elbiseyi ona verip çıplaklık nöbetini hanımından devralmışlar...

Çıplak kalmışlar, soğuk cihat günlerinde hendeklere, yarlara sığınmışlar.

Nihayet çıplak kalmış, şehit düşmüşler de elbiseleri üstlerini örtemediği için ayaklarını otlarla örtüp gömmüşler...

Allah Teâla yolunda hasta hasta yola çıkmışlar...

Yaralarından kanlar aka aka yeni bir cihat için yola çıkmışlar...

Yaralarından akan kan zayıyla ve zafiyetiyle yürüyemeyenler, kardeşlerinin koluna, koltuğuna girerek cihat için yeniden yollara çıkmışlar...

İnfak etmişler kendileri muhtaçken...

İnfak etmişler İslam ordusu muhtaçken bütün servetlerini...

Yokmuş da elde avuçta bir şey, sabaha kadar elin, ecnebinin işinde çalışıp, kazandığının yarısını getirmiş infak etmişler...

İnfak edecek veya binip cihata gidecek binit bulamayınca oturmuş hüngür hüngür ağlamışlar...<sup>1</sup>

İslam'dan başka şeref bilmemişler. Hakka ve amirlerine itaat etmişler. Düşmanlarına dahi adaletle hükmetmiş, takvadan bir an olsun ayrılmamışlar.

Resulullah'ı (as) canlarından daha çok sevmişler. Gün olmuş, O'na kaldırılan kılıca kendi boyunlarını uzatmışlar da onun yerine baş verip şehit olmuşlar. Gün olmuş etrafında pervane gibi dönmüşler.

---

<sup>1</sup> Tevbe, 92.

Gün olmuş onun vefat haberi gelince, "Allah Teâla 'ım al gözlerimi, onun yüzünü görmedikten sonra neye yarar" demiş, gözlerini bir dua ile kör etmişler.

Gün olmuş, O'nsuz Medine'ye dayanamadıklarından birer ikişer cihatı bahane ederek kutlu şehir, O'nun şehri sevgili Medine'den ayrılmışlar.

Gün olmuş ölürken, tıpkı Bilal gibi "oh" demişler, "Ona kavuşacağım, ayrılık bitti."

Gün olmuş cihat ortasında komutanına varmış ve "komutanım, akşama Resullah'a gideceğim; bir diyeceğin var mı?" demiş ve sözünde durmuşlar...

Gün olmuş; gündüz savaşmış, gece sabaha kadar zikretmişler. Vücutları rüzgar önündeki dallar gibi titriyor, gözlerinden inciler gibi göz yaşı dökülüyormuş. Ama, hayatı hep cihat bilmişler, hep dinin izzeti, şariatın tatbiki için didinmişler, Dertleri insanlara İslam'ı tebliğmiş, hep can kurtarmak istemişler cehennemden. Merhamet dolu kalbleri kimsenin kafir ölmesine razı olmamış. Hep cihat meydanlarında Allah Teâlanın "irciû-dönün"<sup>1</sup> emrine "lebbeyk" demişler. Demişler ama, öldükten sonra bile yeniden dönerek şehid olmak istemişler..<sup>2</sup>

## **Nerdesin Ey Ümmet-i Muhammed**

Şimdi sen nerdesin ey ümmet-i Muhammed!...

Allah Teâla 'tan kork. Terkettiğin cihat yüzünden zillet içinde yaşıyorsun. Bir dünya ki, orda İslam ezilmiş, bir dünya ki orda şariat unutulmuş, bir dünya ki orda küfür ve nifak hakim olmuş, bir dünya ki... dilim varmıyor demeye, ama anlayın işte, olan olmuş...

---

<sup>1</sup> Fecr, 28

<sup>2</sup> Bütün bu olaylar için bkz. Yusuf Kandehlevi, Hayatu's Sahabe Tercümesi. Kalem y. I. 186 vd. Kadı İyaz, eş-Şifa, ilgili bölümler.

Üstelik yarın bu kafirler Allah Teâla katında deseler ki: “Ya Rabbi, bu adamlar senin dinini bize tebliğ etselerdi belki biz de Müslüman olurduk. Bizim yerimize bunları yak!” Cevabın var mı?..

O sahabenin arkasında yer almaya yüzün var mı?..

Kalk, Allah Teâla için kalk da at içindeki kat kat olmuş engelleri, at!...

Nasıl olsa gelecek olan ölümü şerefle karşıla, kalk!

Davet meydanları metruktur. Kürsüler bomboş. Camiler ıpıssız. Vadiler tekbir seslerine hasret. Gayrete gel de kalk artık, kalk!...

Tutuşmuş yanıyor dünya küfür ateşiyle, içinde senin de evladın, ailen var, kalk!... Bu cehennemi söndürecek soğuk sular ancak sendedir, biiznillah kalk!...

Allah Teâla yardıma hazır, baksana başucunda melekler var, ecdadının ruhları seni teşvik etmede, te’yid etmede, kalk!..

Korkma, evet sen kendine kalsan bir hiçsin, ama Allah Teâla ’a dayandın mı seni kim yenebilir? Haydi kalk.

Kalk haydi, katıl mücahitlerin saflarına, haydi kalk!...

## **Ümmetin Kıyamı Önemlidir**

Sadece Müslümanların değil, yeryüzünde yaşayan bütün insanların kurtuluşu bu kıyama bağlıdır. Zira zulme, sömürüye karşı çıkan tek din, İslam’dır.

İşte bu yüzden bütün dünya ülkelerini önce sömüren, sonra da kendi mallarının tüketim pazarı yapmak isteyen topyekün meteryalist, kapitalist, liberalist, pragmatist, seküler sistemlerin ekonomiye tapan çağdaş Nemrutları, Firavunları, Hamanları, Karunları bunun gerçekleşebilmesi için kendi dışında kalan insanları “ekonomik hayvan” şekline sokarak, dünya imparatorluğunun tezgahlarına bağlı tek bir kalıba dökmek istemişler, buna engel olan din, tarih, manevi

özellikler ve erdemlerimi yok edip, bütün dinlere bağlı bütün bir yeryüzü insanlarını, doğulusu batılısıyla, sarısı siyahıyla, mü'mini kafiriyle bütün bir insanlığı tek tip, tek ruh, tek bağımlılık biçimi, tek yaşayış tarzı, tek beğeni, tek düşünce biçiminde, Kârûnî sistemlerin aynı biçim ve yöntemle tüketicisi haline getirmek istediler, kısmen de getirdiler.<sup>1</sup>

Bütün bunlar olurken karşılarına çıkan en büyük engel İslam olmuştur. O yüzden, başka dinlere karşı bir savaşı olmayan bu kafir sistemlerin savaşçıları, bütün güçleriyle İslam'a saldırdılar. Tarihte eşi ve benzeri görülmemiş bir faaliyet içerisine girdiler, İslam'ı ve Müslümanları incelediler, güç ve zaaf noktalarını tespit ettiler. Bütün bu işler, için "oryantalizm" adı altında, yeni bir ilim oluşturdular. Akademiler kuruluyor, devletler karşılıklı gizli açık anlaşmalar yaparak yardımlaşıyor, ortak stratejiler belirleniyor ve haince planlar merhale merhale tatbikata dökülüyordu.

Özellikle İslam ülkelerinde emperyalistler ilk girişlerinde "tutuculuğa" hücum adıyla dine, "gericiliği mahkum etme" adıyla tarihe, "hurafeleri ve irticayı ezme" adıyla İslamî geleneklere karşı durarak insanları "seçme ve ayırt edebilme" yeteneğinden yoksun, tarihsiz, geleneksiz, kültürsüz, dinsiz ve herşeyi bırakarak, sömürünün maddi ve manevi egemenliğine karşı onu savunmasız bırakarak, hatta maymunca bir taklit yeteneğini de kışkırtarak, artık yegane övünç kaynağı, çağdaşlaşma, modernleşme adıyla yeni harcamalar ve tüketim olan insanlar haline dönüştürmüşler toplumları, insan yığınlarını.<sup>2</sup>

Sonra, paramparça bir İslam alemi, bütün kaleleri yerle bir edilmiş bir ülke ve asimile edilmiş milyonlarca insan. Kendine düşman kafir nesiller, uşak nesiller, kapılarını heyecanla düşmanlarına açan zavallı nesiller, ezilen nesiller, tükenen nesiller, kaybolan nesiller...

---

<sup>1</sup> Ali Şeriatî, Ne Yapmalı, s.13-14.

<sup>2</sup> Ali Şeriatî, age. s.15.

Evet, İslam yenilirse, dünya yenilirdi yeni barbarlara. Bu doğruydı ve böyle de oldu.

### **Cihat Kurtuluştur**

Onun için diyoruz ki, yeryüzündeki bütün mazlumların kurtuluşu, Müslümanların dirilişine ve cihatına bağlıdır. Cihatımız, yeryüzünde fitnenin, fesadın, sömürünün olmadığı, insanın canından, malından, ırzından, aklından, neslinden ve dininden emin olduğu bir dünya kurmak. İslam'ın gölgesinde bir dünya.

Bunu için gerek olan maddi ve manevi her türlü güce, bilgiye ve tecrübeye sahibiz.

İslam'ın ilk yıllarına dikkat edecek olursak, bu büyük devrimin oluşunda iki büyük etkeni, unsuru görürüz. Birincisi, İslam. Bir din, bir sistem olarak İslam'ın üstünlüğü... Beşerin her türlü derdine derman olan İslam'ın, fitratın aradığı din oluşu...

İkincisi ise ona ihlas ve samimiyetle inanan, her türlü zorluklara sıkıntılara, yokluk ve işkencelere rağmen, bütün engelleri aşarak onu yaşayan ve yayarak ve koruyarak yaşatan fedakar, yiğit mücahid Müslümanların oluşu.

Dün İslam ile ashab, yani bu iki harika bir araya geldiğinde yeryüzünde ne harikalar olduğunu tarih bize anlatıyor.

Bugün de dünyanın kurtuluşu ve saadeti bu iki unsura bağlıdır.

Bunun ilki vardır. Hatta elimizde, avucumuzun içindedir: İslam. İslam'ın ana kaynağı olan Kur'an ve sünnet. Ve bu iki kaynaktan elde edilen İslam fıkıhı ve hukuku elimizdedir. Kaybolmamıştır ve kaybolmayacaktır.

## **İslam’a Ashab Olmak**

Bizim bu gün muhtaç olduğumuz, ona candan inanan ve her türlü fedakarlıklara katlanarak engelleri aşşa onu yaşayan, yaşatacak olan cemaattir, ümmettir. Müslümanlara “haydi kalkınız” derken, aslında demek istediğimiz, “İslam’a ashab gibi cemaat olunuz, İslam’a cemaat bulunuz”dur.

Bu cemaatin yetişmesi ve hedefine yürürken takip ettiği sünnet çizgisinin çağın şartlarında alacağı tavır ve taktikler ise ayrı ve derin bir çalışmadır. Nasıl davet edeceğimize dair eserler çoksa da, gayr-i İslamî olan yürürlükteki sistemlerde Müslümanların yönetim sorunlarını nasıl çözeceklerine, cari sisteme yaklaşma, katılma ve kullanma veya tamamen uzak durup tavır alma ve öncelikle kuracağımız kurumları nasıl tesbit ve oluşturma gibi genel konularda kitaplar yok denecek kadar az ve onlarda da henüz net bir fikir ve tavır birliği ortada yok gibidir. Yaşanan tecrübelerde de malesef ortak bir tavır ortaya konulamamıştır. Ne var ki bu bizler için hayati önem taşıyan bir konudur.

## ***SONSÖZ***

Allah Teâla katında tek geçerli din İslam'dır ve bütün peygamberler ibadet ve muamelatta gelişen toplum seviyesine göre gerçekleşen az çok değişikliklerle bu hak dini tebliğ etmişlerdir. Yeryüzüne kardeşlik ve barışı, emniyet ve asayışı, huzur ve saadeti getirecek olan da ancak odur.

Onu kabul etmeyen batıl, kendi aralarında birçok çeşitlere ayrılırlar ve zaman zaman birbirleriyle kavga etseler de, genellikle hak karşısında tek millet olmuş ve birlikte savaşmışlardır.

Hak karşısında inanç, ibadet, hukuk ve ahlak açısından ilkel kalan batıl, ona karşı daima içinde bir eziklik hissetmiş, aşağılık duymuş ve bunu bastırmak için olmadık bahanelerle hakla savaşmıştır.

Hak ise aslında savaştan yana değildir. O ya hakkın kabulünü, ya ona teslimiyeti, ya da kendisini tebliğe, yani ifade etme ve anlatmaya fırsat ve imkan verilmesini istemektedir. Yoksa dinde zorlama yoktur. Bu alan özgür iradeye bırakılmıştır.

Genelde batılın bağlı kaldığı bir hukuku yoktur. Her şey onun keyfine ve menfaatine bağlıdır. Bunları gerçekleştirmek için güç ve kuvvete muhtaç olduğunu da bilir. Kimden daha güçlü ise, onu ezmeye ve sömürmeye hakkının olduğuna inanır.

Hak, yaşamak ve yaşatmak için batıl karşısında güçlü olmak ve cihata hazır bulunmak zorundadır. Çünkü batılın babasına bile acıması yoktur.

Cihat, hakkın batılla mücadelesinin adıdır. Cihat, hakka inanma, onu yaşama ve yaşatma adına yapılan her türlü çaba ve gayretin adıdır. Yeryüzünde fitne ve fesat kalmayınca ve din, yani yaşama biçimi tamamen İslamca oluncaya kadar cihat devam edecektir.

Allah Teâla normalde hakka yardım eder ve onu zafer erdirir. Bu O'ndan inananlara bir sözdür. Geçmişte de genellikle böyle olmuştur. Ancak bunu bazı şartlara bağlamıştır. Şart yerine gelmeli ki, şarta bağlanan da yerine gelsin. Eğer ilahî yardım ve zafer gelmekte gecikmiş veya batıl karşısında bir yenilgi yaşanmışsa, demek ki orada şartlar kısmen de olsa yerine gelmemiş, bir kısım maniler yaşanmıştır. Bu şartlar ve manilerin neler olduğu kitapta açıklanmıştır.

Birinci dünya savaşından mağlup olarak çıkan İslam dünyası, Yahudi ve Hristiyanlar karşısında oldukça güçsüz kalmıştır. Onlar, galip geldikleri İslam dünyasının bir daha ayağa kalkmaması için ellerinden gelen gayreti gösteriyorlar ve ümmeti her cihetten parçalamaya çalışıyorlar. Dünyada uluslararası kurum ve kurullar, onların çıkarlarını korumaya ayarlanmış olarak dizayn edilmiştir.

Şu anda batıl ehli hak ehline karşı çok kirli bir savaşı amansız bir şekilde sürdürmektedir. Kendi elleriyle koydukları kuralları çiğnemekte, insanlık haysiyet ve şerefini ayaklar altına almaktadırlar. Onlardan da bu beklenir zaten. Yaptıkları insanlık dışı cinayetler, tarihe bakarsak, bir sürpriz olmamaktadır.

Ancak bu haçlı ve siyonist savaşı sürdürenler, bunlara din kılıklı sömürü savaşları dememekte, ellerindeki güçlü propaganda imkanlarını da kullanarak, bu savaşları ya demokrasi ve halklara özgürlük, ya barışın korunması, ya terörle, uyuşturucuyla, mafyayla... mücadele adına

yaptıklarını söyleyerek Müslümanları uyutmaya çalışmaktadırlar. Çünkü bu yapılanların din ve sömürü adına olduğu gerçeğini Müslümanlar anlarlar ise, derin uykudan uyanacaklardır.

Bu gün İslam dünyası ilahî yardım ve zaferlere susamıştır. Zafere her zamankinden daha muhtaçtır. Ama yardım ve zafer sebep ve şartlarını yerine getirmede ihmalkarlık yaşamaktadır.

Önsözde söylediğimiz bir cümleyi burada sonsöz olarak da söyleyebiliriz: “Öyleyse hak ehli olan mü’minler, batılla savaş esnasında yar ve yardımcıları olan Mevlalarından umdukları yardımı bulamadıkları zaman, Allah Teâla (azze ve celle)’in vadinden şüphe etme yerine, yardım şartlarını yerine getirip getirmeme noktasında kendilerini yoklamalı, hesaba çekmeli, durum değerlendirmesine gitmelidirler. Onun için sınavda başarılı olmak isteniyorsa yardım ve zaferin şartlarını iyi bilmek gerekir.”

Bilindiği gibi kesin kural şudur: bireysel ve toplumsal değişim ve gelişimin temel şartı, birey ve toplumun kendilerini olumlu yönde değiştirmesidir. Çünkü iyilik ya da kötülük yönünde, bir toplum kendini değiştirmedikçe, Allah Teâla da onları değiştirmez. Hayır ya da şer, onlar dönmedikçe, Allah Teâla da dönmez.

O halde Müslümanlara düşen kendilerini olumlu yönde değiştirmek ve cihata hazır hale getirmektir. Yapılacak iş budur. Bu amaca hizmet etmeyen her çaba, malayani olacaktır. Oysa malayani, yani dine ve dünyaya faydası olmayan boş düşünce, boş söz ve boş işleri terk etmek, kişinin Müslümanlığının güzelliğini gösterdiği kadar, onlarla meşguliyet ve zaman öldürme, kişiye Allah Teâla Teala’nın kızdığının alametidir.

Bu kitabın bu amaca bir katkı sağlaması, yazarını bahtiyar kılacaktır.

Sözümüzün sonu da, tıpkı başında olduğu gibi, alemlerin Rabbi olan Allah Teâla Teala’ya hamdetmektir.

## KAYNAKLAR

Kur'an-ı Kerim

Kütüb-ü Tis'a, Çağrı y. İst.

Bilmen Ömer Nasuhi, Mulahhas İlm-i Tevhid. Akaid-i İslamiye, Bilmen y.İst 1973.

Canan İbrahim, Kütüb-ü Sitte Terceme ve Şerhi, Akçağ y. Ankara

Doğan D. Mehmet, Büyük Türkçe Sözlük, İz y. İst. 11. baskı, Ekim 1996.

Gülen M. Fethullah, Sonsuz Nur, 1-2, Feza Y. İst. 1994.

Hicazî, et-Tefsiru'l Vadih,

İbn Rüşd Kadı Ebu'l-Velid Muhammed b. Ahmed b. Muhammed b. Rüşd El-Hafîd, Bidayetü'l-Müctehid ve Nihayetü'l-Muktesid, I-II. Beyan Yayınları, İst.

Kandehlevi M. Yusuf, Hadislerle Müslümanlık, 1-5, Kalem y. İst.1978,

Kandehlevi Muhammed Yusuf, Hayatu's-Sahabe, Akçağ Yayınları, Ankara.

Prof. Dr. Hayrettin Karaman, Prof. Dr. Mustafa Çağrı, Prof. Dr. İbrahim Kâfî Dönmez, Prof. Dr. Sadrettin Gümüş, Kur'an Yolu, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, I- VI.

Kavramlar Ansiklopedisi, [www.iqraislam.com](http://www.iqraislam.com). Ansiklopediler'de

Kavram Tefsiri, veli, dost md. İqra İslam Ansiklopedisi cd.si, tefsir bölümü.

Kısakürek Necip Fazıl, Çile, Vüyük Doğu y. İst. 1974.

Kutub Seyyid, Fî Zilalu'l Kur'an, Daru's Şuruk, Beyrut

- Kurtubî, el-Camiu Li Ahkami'l Kur'an,  
Konrapa, M. Zekâ Peygamberimiz,  
<http://www.kalbinesesi.com/peygamberim/peygamberim46.htm>  
Mevdudî, Cihat, İqra İslam cd.si İçinde.  
Mu'cemu'l Vasit, Komisyon, Çağrı y. İst. 1989  
Nar Cemal, Alimin Önderliği, Ukde y. Kahramanmaraş,  
2006  
Ömer Özsoy, İlhami Güler, Konularına Göre Kur'an, Fecr  
y. Ankara 2001.  
Said Nursî, Lem'alar, Yeni Asya y. İst.  
Şamil İslam Ansiklopedisi.  
Şeriatî Ali, Ne Yapmalı,  
Ramazanoğlu Mahmud Sami, Mükerrerrem İnsan, Erkam y.  
7. baskı, İst.1985.  
Razi, Mefatihü'l Ğayb,  
Yazır Elmalılı M. Hamdi, Hak Dini Kur'an Dili, 1-10,  
Azim n. İst.  
Yıldırım Celal, İlmin Işığında Asrın Kur'an Tefsiri,  
Anadolu Yayınları.  
Zeydan Abdulkarim, İlahî Kanunların Hikmetleri, İhtar y.  
İst. 1997.